

KP

KYRKPRESSEN

ONSDAG 20 DECEMBER NR 24/2023

ISSN 0356-1275
ISSN 2737-0003

*I varje
hjärta armt
och mörkt
sänd du en
stråle blid*

Mark Levensgood älskar
den finländska julen [Sidan 6](#)

Anna-Lena Laurén: Kriget har inte
fått mig göra slut med Gud [Sidan 8](#)

Hon vill finnas till för föräldrarna
som inte fått sörja [Sidan 22](#)

Konsten att inte tappa hoppet

»Må det kommande året bli ett år där vi i stället för mer krig skulle få se mer fred.«

SOM TRADITIONEN påbjuder tändes juldekorationerna tro, hopp och kärlek också i år i början av december över Storgatan i min hemstad Jakobstad. Efter några dagar blev det något fel på elektroniken, vilket ledde till att hälften av lamporna i hjärtat slocknade.

Om man vill kan man dra en symbolisk parallell till det som hänt under det år som sakta går mot sitt slut. För den som gick in i 2023 med en förhoppning om att världen under det här året skulle börja kännas som en bättre plats kom säkert förväntningarna på skam. Utöver kriget i Ukraina, som rasat i snart två år, har vi under hösten också tvingats vänja oss vid hjärtskärande bilder i nyhetsrapporteringen från Israel och Palestina.

I det här numret av Kyrkpressen har vi artiklar både från Ukraina och Israel/Palestina. Journalisten Anna-Lena Laurén berättar om sina erfarenheter i Ukraina. Laurén konstaterar att hon får kämpa ganska mycket för att orka tro på mänskligheten när hon bevakar ett krig. Jag tänker att det säkert är många av oss som kämpar med detsamma bara när vi läser tidningen och följer med nyhetssändningarna.

DET ÄR LÄTT ATT DRABBAS av en känsla av uppgivenhet mitt i all elände, men intervjun med Wasim Nasser på följande uppslag ger ändå ett visst hopp. Han jobbar inom organisationen Musalaha, som i över trettio år arbetat för försoning mellan israeler och pa-

lestinier. Efter höstens händelser kunde man vänta sig att en sådan organisation skulle jobba i rejäl motvind.

Nasser konstaterar också att några deltagare i verksamheten hoppat av och återgått till sina tidigare ideologier och narrativ. Men inte alls så många som man befarrat. I ett läge där det annars känns mörkt är det små ljuspunkter som det här man får ta fasta på. Att det mitt i en brinnande konflikt finns människor från bägge sidor som vågar, vill och är beredda att jobba för och tro på en långsiktig fred.

VAD KAN DÅ VI SOM befinner oss på behörigt avstånd från krig och elände göra? Det första är naturligtvis att fortsätta att ekonomiskt stöda människor i nöd. Utöver offren i de två nämnda krigen är världen full av människor i behov av ekonomisk handräckning.

Det andra vi kan göra är det kristna i alla tider har gjort: be. Varför inte med orden i Svenska kyrkans nattvardsbön, som Maria Björkgren-Vikström lyfter fram i sin betraktelsestext och som känns extra träffande i den tid vi lever i nu: "Gud, ge den värld som vi älskar ett nytt ansikte, med fred och rättvisa, överallt där människor lever tillsammans. Skänk oss genom Jesu Kristi kraft den fred vi inte själva kan skapa."

Amen till det. Och må det kommande året bli ett år där vi i stället för mer krig skulle få se mer fred.

En fridfull jul och ett gott nytt år tillönskas er alla!

Nicklas Storbjörk är chefredaktör på Kyrkpressen.

I DETTA NUMMER

Musalaha gör det nästan omöjliga

Mitt under ett bittert krig mellan Israel och Palestina samlar organisationen Musalaha palestinier och israeler som som samlas för att knyta band över klyftan och försonas. **Sid 4**

Jobbet bär henne när det är mörkt

Att vara utrikeskorrespondent i Ukraina är ett djupt meningsfullt arbete, säger Anna-Lena Laurén. Det gör också att hon får syn på sina privilegier. **Sid 8**

Mindy tipsar – läsning för julfirare

Läsinspiratören Mindy Svenlin tipsar om läsning inför långhelgerna. I hennes urval finns böcker för dig som söker stillhet, eller som bara vill läsa en riktigt bra klassiker. **Sid 18**

Är du julens bittra projektledare?

Att fösa sin familj mot en perfekt jul är ett ok som många kvinnor själva lyfter på sina axlar. De terapeuter KP talat med påminner om att *good enough* räcker: sänk ribban! **Sid 20**

KP
KYRKPRESSEN

REDAKTIONEN

Chefredaktör, vd
Nicklas Storbjörk
tfn 040 144 6200

Redaktionsansvarig
Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Prenumerationer
Åsa Nordström
tfn 040 831 6614
(ej sms)

Layout
Malin Aho
tfn 040 831 6902

Redaktör
Jan-Erik Andelin
tfn 044 564 6000

Redaktör
Christa Mickelsson
tfn 050 361 6491

Redaktör
Rebecca Pettersson
tfn 040 831 6788

Redaktör
Österbotten
Johan Sandberg
tfn 040 831 3599

Redaktör
Pian Wistbacka
tfn 040 831 5797

Redaktörer e-post:
förnamn.efternamn@kyrkpressen.fi

KONTAKTUPPGIFTER

Redaktionen i Helsingfors
Södra kajen 8
00130 Helsingfors
tfn 040 831 6545
redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A, 68600
Jakobstad, tfn 040 831 3599

Utgivare: Fontana Media Ab
Paradbild: Nicklas Storbjörk
Tryck: Botnia Print, Karleby
ISSN 0356-1275

DÄRFÖR FÅR DU KYRKPRESSEN

Kyrkpressens adressuppgifter kommer från församlingarna, som för register över sina medlemmar. Kyrkpressen sänds till alla hem i församlingar som prenumererar på den till sina medlemskassor. Den är en hälsning från den församling och kyrka du tillhör. Kontakta din församling för adressändringar eller om du inte vill ha KP. Privata prenumeranter kontaktar Kyrkpressen: prenumeration@kyrkpressen.fi tfn 040 831 6614

PRENUMERATIONSPRISER:

Finland 60 € Utlandet 84 €

www.kyrkpressen.fi

facebook.com/kyrkpressen

instagram.com/kyrkpressen

”Den perfekta julen ska man glömma”

Vem är du? Du är inte ensam om att vara ensam och vi är alla lite fattiga, åtminstone i anden. Det fastslår pastor **Markus Österlund**.

TEXT OCH FOTO: **REBECCA PETTERSSON**

Markus Österlund, pastor i Andreaskyrkan i Helsingfors, firar julafton tillsammans med sin familj och sin församling. I år är andra året som Andreaskyrkan ordnar en gemensam julmiddag.

Varför gör ni det, ordnar en julmiddag i Andreaskyrkan?

– Tanken är att det ska vara en middag för de som inte har familj här eller som inte har förutsättningar att ordna jul hemma hos sig. I år är det tre familjer som har hand om värdskapet för julmiddagen. En mamma i en av familjerna uttryckte det bra, hon sa att de vill visa sina barn att julen är mer än kärnfamiljen.

– Jag tror att det här är viktigt i dag, särskilt i Helsingfors. Här är hälften av alla hushåll ensamhushåll och 30 procent av Helsingforsarna bor i ensamhushåll.

– Samtidigt har kärnfamiljsbegreppet kommit in i våra kyrkor, man betonar familjerna, och det är viktigt att man gör det. Men det finns en risk med det – att man utelämnar

ganska många människor från gemenskapen.

Har du tips på hur man kan inkludera i julfirandet, utan att någon ska behöva känna sig som ett objekt för välgörenhet?

– Vi försöker göra så att det blir ganska brett. Hit kommer människor som har barn, människor från andra länder som jobbar här och har toppjobb, men som inte har sina familjer här, och så människor som är fattiga och inte har pengar till en jul. Om du är både ensam och fattig, då firar du nämligen inte så mycket jul.

– Vi vill sammanföra de här grupperna. Hela tanken med en församling är att blanda människor som inte skulle umgås i normala fall. Det tycker jag att är en optimal kyrka. Kyrkan som begrepp är ju en familj där man inkluderar, och med familj menar jag något större än kärnfamiljen.

Har du något budskap till alla som lever utanför normerna och blir särskilt påmind om det kring jul?

– Jag hoppas att alla kan hitta en gemenskap, men jag skulle också vilja avdramatisera det lite.

– Att det finns ett stigma kring något handlar kanske delvis om att vi inte vill erkänna att vi har vissa behov. Där borde vårt samhälle utvecklas mycket mer mot att vi erkänner att vi har behov.

– Det här ser man till exempel i matutdelningen i vår församling. Tidigare tyckte jag att

GÖR: Församlingsföreståndare och pastor i Andreaskyrkan i Helsingfors.

FAMILJ: En son som bor utomlands, mamma och två bröder med familjer, kyrkfamiljen.

INTRESSEN: Vänner, mat och gym.

det var väldigt problematiskt att de som kommer till vår matutdelning behöver stå i kö. Det tycker jag delvis fortfarande, men genom att människor står i kö visar vi för samhället utanför att det här problemet finns. Jag vet att vissa av dem som kommer till matkön inte själva tycker att det är stigmatiserande, utan en realitet. Det är något de måste.

– Jag tror det finns en lärdom i det. I saligprisingarna säger Jesus ”Saliga de som är fattiga i anden”. Att vara fattig i anden betyder att vi är så fattiga att vi behöver Jesus i våra liv. Det vore nog bra för oss andra, som inte måste stå i matkön, att också erkänna vår fattigdom.

– Det finns mycket fattigdom i dag i form av meningslöshet och ensamhet. Att tala om fattigdom och ensamhet istället för att hålla allt inom sig tror jag att kan vara början till en lösning.

Om man känner sig ensam inför julen, tror du man är ensam om det?

– Jag tror inte att man är ensam om att känna sig ensam. Jag tror det är väldigt många som känner sig ensamma inför julen just för att den blivit så upphaussad. Allt ska vara perfekt på julen.

– Vi har en tendens att tro att alla andra har det bättre, men bakom ytan i de ”perfekta” familjerna finns både ensamhet och problem. För att inte tala om de familjer där alkoholen är julens herre. Att man ska ha den perfekta julen tycker jag att man ska glömma. Istället får vi försöka göra den lite bättre för någon annan.

Sann försoning innebär ett erkännande av rättvisan och av maktdynamiken, anser man inom organisationen Musalaha. Därför utmanar man det som sker i Israel och Gaza just nu.

– Just nu behövs försoning mer än någonsin, säger Wasim Nasser.

TEXT: JOHAN SANDBERG

– Försoning utan rättvisa normaliserar ockupationen. Då säger man bara att jag har vänner på andra sidan. Och rättvisa utan försoning är hämnd. Det är vad vi ser idag.

Wasim Nasser befinner sig i Nasaret. Han ansvarar för förverkligandet av Musalahas projekt. Han är palestiniere och leder själv en grupp samhällsledare som kommit lite längre i försoningsprocessen.

– Detta, i brist på ett bättre ord, krig har påverkat båda sidor kraftigt. På båda sidorna är vi en mycket liten och sammankopplad gemenskap. Många av våra deltagare känner ett eller flera offer. Det kan bli väldigt personligt för oss och det påverkar både våra deltagare och vår personal.

Också det sätt på vilket organisationen arbetar för försoning mellan israeler och palestinier och för medmotstånd (se faktarutan) har påverkats sedan Hamas angrep Israel den 7 oktober.

– Sedan dess har några deltagare från både den palestinska och den israeliska sidan hoppat av och valt att återvända till sin tidigare ideologi och narrativ. Det var väntat. Men glädjande nog har vi inte förlorat så många som vi trodde vi skulle göra.

Flyttat fokus

Musalaha strävar nu till att anpassa sina program till den nya situationen.

– Vi har flyttat vårt fokus mot mer opinionsbildning. Vi tror att den globala kyrkan spelar en stor roll i den palestinska och israeliska konflikten. Därför vill vi öka medvetenheten hos kyrkorna om vad som är på gång.

Det är en utmaning att under rådande omständigheter rekrytera deltagare till nästa års försoningsprojekt.

– Många ropar högljutt efter hämnd medan de som är tystare fortfarande söker en lösning. Och jag tror att Musalaha på sätt och vis har den lösningen. Det handlar bara om att vi måste göra oss hörda.

Wasim Nasser ser situationen som en olycklig möjlighet, men ändå som möjlighet som organisationen måste ta vara på.

– Folk förstår situationen lite bättre nu. På den israeliska sidan förstår man att det som händer beror på ockupationen och man driver på ett slut av den. På den palestinska sidan vill man leva ett normalt liv, ha jämlikhet och rättvisa. Ja, vi måste fortsätta vårt arbete.

Var är Gud i grymheterna?

På det personliga planet hade Wasim Nasser svårt att se var Gud är i alla grymheter.

– Men jag fann Gud i alla som protesterar för mänskligheten på global nivå, i läkarna som kämpar för att rädda döende barn i Gaza, i alla dem som trots hungern, smärtan och de sömlösa nätterna drar ut människor ur spillrorna i hopp om att de är i liv och i den israeliska vän-

Nu behövs för i Israel mer än

Musalaha

Lär ut, tränar och främjar försoning främst mellan israeler och palestinier från olika etniska och religiösa bakgrunder men också internationella grupper.

Bygger på bibliska försoningsprinciper.

Bildades efter den första palestinska folkresningen, intifadan, 1990. Sedan dess har över 8 000 palestinier och israeler mötts genom organisationens program.

Kör för tillfället åtta olika program som i huvudsak omfattar kvinnor, unga vuxna och barn.

Sommartid ordnar Musalaha ett sexdagars läger för israeliska och palestinska barn. För unga vuxna har de bland annat en försoningsprocess mellan muslimer och kristna i Betlehem på Västbanken på gång. Med kvinnorna har de två grupper, en israelisk-palestinsk och en muslimsk-kristen.

Har åtta anställda, både israeler och palestinier, samt ett antal praktikanter och frivilligarbetare. Har kontor i Jerusalem och ungdomscenter i Beit

Sahour på Västbanken.

Finansieras i huvudsak av olika kyrkor i Europa och USA. Stöds inte ekonomiskt av staten Israel.

Musalaha är arabiska och betyder försoning.

Medmotstånd

På engelska co-resistance.

Med medmotsånd avser Musalaha i kortet hur palestinier och israeler kan motstå attityder som antisemitism och islamofobi, våld mellan människor och grupper samt strukturellt våld som ockupationen. I medmotstånd enas olika aktivistgrupper mot ett gemensamt mål där status quo utmanas genom försoning och rättvisa.

Musalaha har ännu inte slagit fast sin slutliga definition av ordet.

stern som protesterar framför Netanyahus hus. Jag tror att de är Guds verk.

Själv går han också genom försoningsprocessen.

– Men urett annat perspektiv, urett facilitatorperspektiv. Jag lär mig mycket i den positionen.

Han ser inte en återgång till läget före den 7 oktober som någon lösning.

– Som kristna ska vi stödja en vapenvila. Många människor utomlands tror ändå att en vapenvila innebär en återgång till det status quo som rådde före den 7 oktober. Det är inte det vi

strävar efter. Vi letar efter en hållbar och långsiktig lösning. Lösningen skulle naturligtvis innebära en avslutning av ockupationen. Det måste finnas något hållbart. Och det är inte förtryck.

Det som nu händer ser han som en reaktion på ockupationen.

– Hamas är en reaktion på den. Ett helt samhälle har stängts in i något av en friluftsbur. Israel kontrollerar allt som går in och ut i Gaza, förutom det som smygs in genom tunnarna. Med en knapptryckning kan de stänga av försörjningen av vatten, mat, elektricitet och bränsle.

TIPSA OSS!

Har du ett nyhetstips?
Epost:
redaktionen@
kyrkpressen.fi
Telefon:
040 831 6902

soning någonsin

Som en del av försoningsprogrammet tar Musalaha deltagarna ut på utfärder i öknen. Den här bilden är från ett tidigare år. FOTO: MUSALAHA

Samma gäller också Västbanken, som nu hamnat i skymundan.

– Den israeliska armén dödade två barn där för någon vecka sedan, en nioåring och en femtonåring. Flera människor arresteras där än släpps ut från fängelserna. Sedan den 7 oktober har 256 personer dömts på Västbanken. Där angriper också bosättarna palestinierna.

Hur länge tror du att krigstillståndet varar?

– Det är omöjligt att säga. Det ligger i Netanyahu's intresse att fortsätta det, för det tar fokus från den rättsliga reformen som folk protesterat mot sedan årets början.

Som organisation drar sig Musalaha inte för att ta ställning i konflikten.

– Vi är en kristen organisation och vi tror att precis som Jesus blev orättvist korsfäst, borde palestinierna inte heller förtryckas eller dödas. Vi tror också på sammotstånd utan våld och på att vi tillsammans kan åstadkomma något genom att bygga vidare uppåt från en gräsrotsrörelse, säger Wasim Nasser.

– Vår syn har utvecklats till en mer holistisk. Vi ser fortfarande Jesus som en del av försoningsprocessen. Vi läser Bibeln som palestinierna och vi tror att Jesus var en palestiniere. Vår försoningsprocess är fortfarande långt baserad på tro. I processen ingår också religions- och trosfrihet.

Vad menar du med att Jesus varen palestiniere?

– Under det första århundrade kallades judarna

också för palestinska judar. Jesus var jude, men han var också palestiniere.

De som deltar i Musalahas program blir utmanade.

– Det fina med det arbete vi gör är att vi utmanar allt på alla fronter, också oss själva som deltagare och som facilitatorer. Vi ser på vår grund och identitet och vi jobbar för en ömsesidig berättelse för att förändra den nuvarande situationen. På vägen dit har vi att göra med känsliga situationer. Någon kan utmana det du lärt dig om konflikten. Familjemedlemmar kan utmana dig och anse att du är en förrädare då du deltar i programmet och talar med den andra sidan. Det kan vara mycket utmanande för våra deltagare.

Bjuder inte in till sångstund

Det är lika svårt att rekrytera israeler som palestiniere.

– I Israel hade vi protesterna mot regeringens juridiska reform och mot ockupationen. På den palestinska sidan talade man om antinormalisering. I vårt program arbetar vi tillsammans för att utmana status quo. Vi vill inte enbart bjuda in folk för att träffas, vara vänner och sjunga sånger. Vi arbetar medvetet mot att utmana den nuvarande situationen.

– Vanligtvis är israelernas första fråga vem som finansierar oss. Därför har vi aldrig bett om finansiering från staten Israel. De är heller inte intresserade av att finansiera fredsorganisationer som vi. Palestinierna frågar vem vi samarbetar med.

FOTO: JONATHAN TERLINDEN

Yvonne Terlinden valdes till kyrkoherde i Karis-Pojo

Yvonne Terlinden har valts till ny kyrkoherde i Karis-Pojo svenska församling. Terlinden fick 257 röster i kyrkoherdevalet, medan de övriga kandidaterna **Karl af Hällström** och **Markus Weckström** fick 108 respektive 95 röster.

Totalt avgavs 464 röster, vilket innebar att röstningsprocenten var 11,5%. Det var första gången på åtta år som församlingsmedlemmarna fick en chans att själva rösta i ett kyrkoherdeväl.

»Att barnet döps är viktigare för mannen än för kvinnan.«

Forskare Hanna Salomäki i tidningen Kotimaa om färsk forskning kring unga mäns växande intresse för religion.

Emma Audas, Göran Stenlund, Gun Geisor, Stefan Myrskog och Jan-Erik Lindqvist.

Fem förlänades med Mikael Agricola-medaljen

I samband med Borgå domkapitels jubileumssammanträde förlänade biskop **Bo-Göran Åstrand** Mikael Agricola-medaljen åt fem personer: **Emma Audas**, teologie doktor och präst, **Gun Geisor**, ungdomsarbetsledare i Borgå svenska domkyrkoförsamling, **Jan-Erik Lindqvist**, tidigare vd för Finngospel och Fontana Media, **Stefan Myrskog**, ledande sakkunnig vid Kyrkans central för det svenska arbetet och **Göran Stenlund**, tidigare verksamhetsledare för Svenska Lutherska Evangeliföreningen.

Medaljen är avsedd att ges som hedersbetygelse och gåva åt personer som verkat i Mikael Agricolas anda.

Audas fick medaljen för doktorsavhandlingen *Det heliga äktenskapet*. Geisor har på ett initierat och professionellt sätt arbetat bland ungdomar. Lindqvist har gjort en banbrytande insats för den moderna andliga musiken i Borgå stift. Myrskog har bland annat framgångsrikt utvecklat konfirmandundervisningen i Borgå stift och dess församlingar. Stenlund har som Slef:s verksamhetsledare bland annat befrämjat väckelserörelsens arbete såväl i hemlandet som utlandet.

Journalisten, författaren och programledaren Mark Levengood bär på en längtan om någon som bär en när man inte själv orkar.
– Det finns ögonblick där jag uppfattar julen som ett mirakel.

TEXT: **CHRISTA MICKELSSON**

”Livet skulle vara rätt magert utan min gudstro”

För Mark Levengood är den finländska julen grund-julen.
– Min barndoms jul fanns i Gäddvik i södra Esbo.

Han bor i Sverige sedan 30 år, men har försökt att göra så mycket han kan av de finländska traditionerna. Hans barn är uppfostrade med ”lillajul”, en tradition som svenskarna inte firar.

– Mina barn vet också vad kålrotslåda är. De sträcker sig inte precis över julbordet för att först ta av den, men de vet vad det är.

Familjen sjunger varje år *Giv mig ej glans, ej guld, ej prakt*.

– Jag älskar också *Sylvias julvisa*. Det är faktiskt min favoritjulvisa. Den är en underbart vacker sång. Det är väl det där vemodet: Och stråla, du klaraste stjärna i skyn, blicka ned på min älskade Nord! Jag blir tårögd bara jag hör den.

Mark kommer att fira julafton i Sverige med sin familj och sina barn.

– När barnen föddes förnyades julens kraft väldigt mycket. Då såg man julen genom barnens förväntningar och vilken fantastisk högtid den ändå är.

I år har Mark turnerat med artisten Krista Siegfriids runt om i Svenskfinland i december.

– Jag älskar den finländska julen och i år har jag fått en rejäl uppvärmning runt om i Finland.

Julen i Finland

Som barn gick Mark Levengood i Mattby folkskola i södra Esbo. (Nu heter sko-

Mark Levengood

Är journalist, författare, programledare och mediapersonglighet från Finland.

Är sedan 1980-talet verksam i Sverige.

Har varit gift med författaren och komikern Jonas Gardell i över 30 år. I år har de skilt sig.

Föddes på en militärbas i North Carolina, där hans far var amerikansk marinsoldat.

Hör till romersk-katolska kyrkan.

lan Mattliden och är en av de största skolorna i Svenskfinland.)

– Alla julens traditioner i skolan var väldigt viktiga för mig. Vi sjöng alltid Hosianna Davids son, välsignad vare han! (Mark sjunger psalmen med inlevelse på telefonen.) Man skulle alltid sjunga refrängen två gånger, det var viktigt, skrattar han.

Hans lärarinna skrev små julpjäser som klassen fick framföra.

– En jul hände det magiska att jag fick huvudrollen i en pjäs som hette ”Trollet som tappade svansen”. Det var det största som hade hänt mig, jag var ju bara nio gammal. Men sedan tappade jag bort mitt manus. Då straffade fröken mig genom att ta bort rollen från mig.

I stället gav hon den till en pojke vars pappa var missionär i Afrika.

– Jag skulle i stället vara ett glatt troll som dansade i bakgrunden. Och du har aldrig sett en surare glatt troll än jag. Jag

var så jävla sur. Jag tänkte: jag hoppas att pojkens pappa blir uppäten.

I ditt sommarprogram i Sveriges Radio i år berättade du att din mamma var alkoholist. Hur påverkade det dina jular?

– Att växa upp i en alkoholistfamilj påverkade livet i alla dess former. Julen börjar bra, men spårar ju ganska lätt ur. Julen är inte ett tid då vuxna människor ska vara redlösa.

Men han fick också uppleva lyckliga jular.

– Jag var kanske 7–8 år när mammas alkoholism verkligen började blomma ut. Och pappa var ju inte alkoholist men han drack för mycket, på ett finskt sätt.

Allt det som först var gemenskap, att alla var där, ledde under kvällen till att Mark och hans syskon drog sig undan.

– Så då blev det i stället en jul då de vuxna satt och gaggade. I Sverige har jag pratat mycket om julen och alkoholism. Jag säger alltid: Kom nu ihåg att julen framför allt är barnens dag.

Är julen ett mirakel för dig?

– Det finns ögonblick där jag uppfattar det som ett mirakel. Några av mitt livs mest meningsfulla jular var när jag arbetade på långvården här i Sverige. Det var innan jag blev känd.

Släkter och vänner kom på besök på eftermiddagen, lite pliktskyldigt, lite stressade.

– Vi var så få i personalen så vi var tvungna att lägga åldringarna vid fyra på eftermiddagen för att hinna med alla.

Mark minns att när personalen var färdig med arbetet inför kvällen gick han runt och satt och pratade med dem på sängkanten.

– Man pratade om sin barndomsjular och plötsligt blev det en sådan där liten gemenskap och helg över alltsammans.

Mark har ett tydligt minne av att han släckte lamporna på avdelningen. I en sal lyste en stjärna.

– Av någon orsak släckte jag inte den

Några av Mark Levengoods livs mest meningsfulla jular var när han arbetade på långvården med gamla människor.

FOTO: LEONARD GREN

stjärnan. Jag stod i fönstret och tänkte: inte vet jag om det föddes en frälsare i julnatten. Men man kan ju alltid hoppas.

– När man kommer i kontakt med människans utsatthet och bräcklighet, som man gör när man jobbar inom långvården, blir längtan efter mening och sammanhang större. Och en längtan om någon som bär en när man inte själv orkar.

Mark är kristen.

– Jag har trott hela livet. Min tro varierar väldigt mycket i styrka. Och den varierar väldigt mycket i irritation, faktiskt. Jag kan bli väldigt irriterad på Gud. Men jag märker att när jag känner för att ge upp kontraktet, så gör jag det ändå i en slags dialog. Och då blir det svårt.

– Jag uppfattar nog att jag är född in i en gudstro. Jag tror att mitt liv skulle vara rätt magert utan den.

Vilken roll tar du på dig på julen?

– Jag är ju verkligen ingen matmänniska. Men jag är bra på julklappar. Jag brukar lägga in ganska mycket i omsorg och fundera på vem som ska få vad. Jag vill inte vara en sån som kommer med inslagna vindrutetorkare från Kesoil som man har köpt kvällen innan. Jag försöker börja tänka på sådant tidigt.

– Jag är också bra på att diska. Jag tycker det är lite roligt att diska – det är kul att se smutsigt bli rent på något vis. Jag är bra på att dansa runt granen. Alla lekar som är kooperativa är jag bra på.

Vilka osympatiska drag triggas julen i dig?

– Inför julen kan jag känna en stress. Jag försöker påminna mig själv om att julen inte handlar om att det ska vara storsädat. Tendensen till stress försöker jag kväva i sin linda – julen handlar om gemenskap och frid.

– På julen kanske jag tillåter mig en överkonsumtion som inte är riktigt sund. När klapparna är öppnade kan jag titta på julklappspappret och tänka: Blev jag nu så glad av det här?

Vad är det bästa med en svensk jul för dig?

– Det är väl ”Kalle Ankas jul” på teve. Hela min ungdom avundades jag österbottningar – ni fick se den! Vi nylänningar fick bara se på en dockanimator.

Mark tycker också att Stockholm är en väldigt vacker stad i juletid. Han har haft en årlig julshow på Globen i tjugofem års tid.

– Den har alltid varit gigantisk i formen. Det har varit mycket jobb med den, även om det har varit väldigt roligt att göra den. Ibland har jag sett ut som en urvriden disktrasa efter den.

Är julen en tid för förlåtelse, tycker du? Kommer förlåtelsen snabbt och lätt för dig?

– På julafton vill man ju inte ha några större familjescener. Det vill man ju undvika, att det blir ”krambamboli” liksom.

Mark funderar lite och säger sen:

– Är det inte påsken som är en tid för förlåtelse och försoning? Och in-

te gå in i påsken med ilska?

– Jag är ju katolik. Vi katoliker får inte älta. Om du älta så är det ett tecken på att du antingen inte kan förlåta någon annan, eller att du inte kan förlåta dig själv.

Mark säger att i det läget måste du agera.

– Du måste ta tag i saker och ting. För mig är det så att jag går runt och är arg tills jag har fått säga att jag är arg. Då släpper det genast.

Men i oförrättade situationer som han inte har rätt ut kan han vara hur långsamt som helst.

– Och det är ju jättedumt. För det tar ju bara kraft av mig själv. Men jag har inte svårt att förlåta – jag har inte heller svårt att säga förlåt.

»Min tro varierar väldigt mycket i styrka. Och den varierar väldigt mycket i irritation, faktiskt.«

Har du ett dräpligt julminne att berätta?

– I min barndom kom tomten till oss på julafton och svajade betänkligt. Och sen gick han in på vår toalett med julklappsäcken och somnade. Och vi barn blev skickade till bastukammaren, medan pappa kom med verktyg. Och sen när vi kom ut från bastun så hade tomten åkt. Det var så många andra barn som väntade på honom.

– Jag minns att vår granne undvek oss väldigt länge. Han slog ner blicken, säkert långt in på våren. Den händelsen tycker jag är lite rolig.

Intervjun går mot sitt slut. Mark ska nämligen leda avslutningen på Drottning Silvias stiftelse ”Care About the Children”, som hon fick i 70-årspresent, och idag är det ett genrep som han har bråttom till. Jag tackar för intervjun, och vi utbyter några ord till. Sen säger Mark glatt:

– Kiva! Men då springer jag till slottet helt enkelt!

Ukraina har offrat mycket, men landet måste offra ännu mer, säger **Anna-Lena Laurén**, som tvingats lämna Ryssland och nu rapporterar från Ukraina. Hon ser mörker och uppgivenhet under sina reportageresor, men också hopp och glädje. Och vad gör människor när de inget kan göra? De ber.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

När man ber gör man vad man kan

När den här intervjun görs sitter Anna-Lena Laurén i en bil på väg från Kiev till Lviv och sedan till Polen och Finland tillsammans med fotografen Niklas Meltio. Sedan i höst bor hon i en bostad i centrala Kiev, och besöker sin dotter Sissel och sina föräldrar i Pargas ungefär en gång i månaden.

– Kiev är välskyddat av amerikanska Patriot-missiler, men jag vill inte ha ett barn där och utsättas för – den i och för sig osannolika – risken att behöva lämna staden snabbt, sitta i någon bilkö och bli bombad. Men det är tungt att bo isär från min dotter, och i något skede måste vi hitta ett annat arrangemang.

Hon bodde i och rapporterade från Ryssland i sexton år. Att det kunde sluta när som helst visste hon, men hon tog det inte för sannolikt.

– Att det gick så beror på att Ryssland är ett imperium, en diktatur, och då fattar man ibland väldigt märkliga beslut som för oss ter sig ologiska. Jag höll ett storanfall mot Ukraina för möjligt, men jag trodde inte att Putin skulle vara så dum. Han har ju aldrig startat ett krig som han inte kan vinna.

När Anna-Lena Laurén och hennes dotter bröt upp från S:t Petersburg första gången var de på väg på sportlov och anfallet mot Ukraina hade precis börjat.

– Vi satt på tåget mot Kolari och jag sa till Sissel att det kan hända att vi inte kan åka till Ryssland alls mera. Hon sa att det är jätteledsamt, men ukrainarna har det värre.

Kreml är Kreml, säger hon.

– Jag har aldrig känt någon personlig bitterhet över att vi blev utkastade. Inte kan man vara arg på en krokodil för att den betar sig som en krokodil.

När jag läser nyheterna från Ukraina känner jag ofta frustration och hopplöshet. Vad känner du?

– Jag känner faktiskt inte hopplöshet, och jag tror det beror på att det är lättare att förhålla sig till kriget när man rapporterar om det. Människor vill veta vad som händer och förstå vad som hän-

Anna-Lena Laurén

Flerfaldigt prisbelönt Rysslands- och Ukrainakorrespondent för DN och Hbl. Författare.

Flyttade i höst till Kiev och pendlar en gång i månaden till Pargas, där hennes dotter bor med sina morföräldrar.

Kommer från Pargas och firar jul där med sin mamma, pappa och 13-åriga dotter Sissel. ”Vi ska äta gott och dela ut julklappar och ha julgran. Samma program varje år. Det ska vara skönt att vara med min dotter nu när vi bott i olika länder.”

der, så det jag gör känns meningsfullt.

Nu när hon bor i Ukraina förstår hon också nyanser, sådant hon inte hade så bra koll på när hon bodde i Ryssland.

– Bara en sådan sak att man läser ganska mycket reportage i västerländsk press om att ”vi kommer att kämpa till slutet, ingen kan krossa oss”. Ofta bor människor som säger så i stora städer, framför allt i Kiev, ofta är de språkkunniga, välbärgade och har det ganska bra.

Hon har nyss gjort ett reportage från de så kallade befriade områdena, som Ukraina tagit tillbaka från ryssarna. Städerna är minerade, hälften av människorna har flyttat bort, prisererna har skjutit i höjden för att det är så dyrt att föra varor dit, det är farligt att bo där och barnen måste gå i distansskola, vilket betyder att de får sämre utbildning.

– Så de säger inte: Hurra, vi ska kämpa ända tid slutet! De vill få ett slut på det här. Det är mänskligt och begripligt och det är jätteviktigt att vi känner till det.

Också vi i Finland upplevde en stor krigströtthet mot slutet av fortsättningskriget.

– Ja, jag läser just nu gamla brev som min farmors bröder skrivit till min farmor från fronten 1941–1944. Där ser man hur till exempel en av bröderna hösten -44 är så trött att han bara vill hem. Och han ville själv ut i kriget, som alla ville. Han blev inte skickad först för att han var så ung, och han skämdes över det. Och se-

dan år 1944 skrev han att han inte orkar med det här mer.

Hon tänker på att vi alla vet att det inte finns någon rättvis fred.

– När det blir fred i Ukraina kommer det inte att bli rättvist. Ukraina måste troligen ge upp en del. Men jag förstår ju väldigt bra att inte kan ju Ukraina säga det *nu*, i så fall skulle de vara i en dålig förhandlingsposition.

När du rapporterar från Ukraina, får du syn på hopp eller på mörker?

– Väldigt mycket både och. Jag tänker jättemycket på en fyrabarnsmamma som lever i den så kallade befriade zonen och som var oerhört olycklig över att hennes barn måste gå i distansskola. Hon sa att de inte lär sig någonting.

Med lokala mått är hon inte fattig, för familjen har grisar och hönor. Hennes man har en bil. Hon skulle vilja flytta till Charkiv, men det är för dyrt.

– Sedan började hon gråta och sa att hon är så rädd för att hennes man ska bli inkallad. För då har de ingen.

Anna-Lena Laurén träffade henne vid en utdelning av godis för barn, och frågade om hon fick hälsa på hemma hos familjen. Hon märkte att mamman skämdes över att visa hur de bor.

– Man måste göra det för att få ett bra reportage, visa hur människor har det. De körde före med sin trasiga Niva där kofångaren hängde på sned, och vi efter med vår stora, dyra Volkswagen Touareg, som kostat mer än de ens kan föreställa sig. Jag känner den här klyftan så tydligt, att jag är så otroligt privilegierad jämfört med henne, och jag skäms lite över det själv. Men det här går inte att ändra på, det här måste man bara leva med.

De besökte också en annan familj i samma zon. Den var annorlunda.

– Vi träffade ett matriarkat, det var mamma, mormor, mormorsmor och barn som levde ihop och de var otroligt positiva och glada och trodde på seger och levde på knappa villkor och klarade sig helt okej. Den unga mamman var en-

»När det blir fred i Ukraina kommer det inte att bli rättvist.«

Forts. på följande sida. ►

Intervju med Kateryna Dunjak utanför Kiev i december 2019. Dunjaks dotter, juristen Iryna Nozdrovska, mördades 2018 efter att ha kämpat som advokat för att en man som hade kört ihjäl hennes syster skulle få en fängelsedom. På fotot besöker Anna-Lena Laurén och Kateryna Dunjak döttrarnas grav på kyrkogården.

FOTO: ANDERS HANSSON

I Mariupol hamn 2.12 2018. Idag är staden jämnad med marken. FOTO: PRIVAT

I augusti 2021 står Anna-Lena Laurén på den av nickelsmältverk miljöförstörda tundran utanför Norilsk och samttalar med visselblåsaren Vasilij Rjabinin. Han avslöjade att Nor Nickel hade släppt ut tusentals ton diesel i floden. FOTO: NIKLAS MELTIO

För ett par veckor sedan intervjuade Anna-Lena Laurén ukrainska minröjare på en åker utanför Charkiv.

FOTO: ALEXANDER PAVLOV

Intervju i Karpaterna i mars 2019. FOTO: PRIVAT

samstående mamma, hennes man hade stuck-it, men hon skämdes inte över någonting: inte över det, inte över att de levde i ett fattigt hus. Så det finns hopp också.

Men samtidigt finns det otrevliga faktum att ju längre kriget fortsätter, desto svårare kommer de här människorna att få det.

– Och samtidigt: det här är ju vad Putin vill att vi ska prata om. Han säger att det är så synd om människorna som drabbas av den här katastrofen, helt som om han själv inte skulle ha något med den att göra.

Finns det någon lösning?

– Vi i väst tycker att vi varit jätteduktiga och solidariska och gett jättemycket vapenhjälp, och det sistnämnda stämmer. Men vi ger kanske 20 procent av vad vi borde ge för att Ukraina ska kunna vinna kriget.

Samtidigt har inte Ukraina genomfört total mobilisering och det finns inte tillräckligt många män vid fronten.

– Det är Zelenskyjs beslut att inte kalla in män under 27 år, vilket känns väldigt märkligt för oss finländare när vi tänker på våra krig. Där var det inga begränsningar, alla måste med. Det känns lite som att han hoppas att bara de får lite mer vapen så behöver de inte skicka ut så många unga män till fronten.

Än har Zelenskyj inte varit beredd att göra de riktigt svåra valen.

– Det grymma är att Ukraina har offrat otroligt mycket för att skydda sin självständighet, och

Reportage på Bajkalsjön i februari 2019.

FOTO: PRIVAT

de har lyckats. Men faktum är att de måste offra ännu mer. Det kan låta hemskt, men så är det.

Har din lust att göra slut med Gud ökat eller minskat under de här två senaste åren?

Anna-Lena Laurén skrattar.

– Man skulle ju kunna tänka att den skulle ha ökat med tanke på kriget, för när man bevakar ett krig får man kämpa ganska mycket för att orka tro på mänskligheten. Men samtidigt märker jag att om det finns något jag lärt mig i Ukraina är det vad tro betyder för människor.

Hon minns ett besök i Gammalsvenskby utanför Cherson. Byn hade nyss blivit befriad av ukrainarna, och hon fick tala med byäldste, en man som blivit gripen av ryska trupper och förts till ett tortyrcentrum och blivit torterad i flera dagar bland annat med elchocker. Han hade kunnat bli skjuten när som helst.

– Jag frågade vad som höll honom uppe och han sa: "Bönen. Det var bönen som höll mig uppe." Jag tänkte på det länge efteråt. Jag förstår verkligen varför det var så, för bön är ju något som inget riktigt kan ersätta. Det är en aktiv handling: man gör något, man gör det man kan.

Hon minns också ett besök i Lviv, där hon intervjuade en kvinna i en ukrainsk grekisk-katolsk kyrka.

– Jag frågade vad tron betydde för henne och hon sa: "Sök och ni ska finna, bulta och dörren ska öppnas för er." Jag tycker om det där bibelstället, för det handlar om en aktiv handling. Du försöker fast det verkar vara hopplöst. Själva handlingen ger dig styrka och får dig att orka. Det här kriget har inte fått mig att göra slut med Gud. Åtminstone har jag lärt mig att kyrkan som institution, när den fungerar som den ska, är en enorm styrkekälla.

Anna-Lena Laurén älskar Vexi Salmis julsång *Sydämeeni joulun teen*.

– Den har ett barns raka tilltal, men den är inte sentimental. Den handlar om att känna frid fast man har mycket att inte känna frid över.

Hon nynnar och läser en bit av texten: *On jouluyö ja lumihuntuun pukeutunut maa, kuin yhtä puhdas itse olla voisin*.

– Den är väldigt förlåtande. Det finns saker i mitt liv jag önskar hade varit på ett annat sätt, men i sången bestämmer man sig för att förlåta sig själv och låta lugnet komma. Det är så jag ser julen.

Att duka med kärlek

DET SÄGS att vi äter också med ögat. Till jul är det många som vinnlägger sig om att duka lite extra fint för sina gäster. Det behöver inte vara silverbestick och Rosenthal-porslin, men en vacker dukning förhöjer måltidsupplevelsen. Inte är det riktigt samma sak att äta på papperstallrikar med sladdriga plastbestick. Finns det bara hushållspapper eller smutsiga, hopknölade tygservetter är det kanske bättre att vara utan.

MED DEN här bakgrunden är det obegripligt för mig hur vi slarvar med nattvardsdukandet i våra kyrkor. Vi kan kanske inte vara ense om vad som sker i nattvarden, men den är ett sakrament, en helig handling, ett mysterium där vi möter Kristus. Julnattens under; inkarnationen, Gud blir människa, himlen möter jorden, materien möter Anden – det sker

och blir uppenbart för oss, åtminstone, varje gång vi firar nattvard.

JAG SER så ofta hur präster hafsigt dukar fram och dukar av nattvardsbordet så att församlingen inte ska behöva lida under pinsam tystnad, inte ser man eller vet man riktigt heller vad det är som sker därframme vid altaret. Men om det här är något av det heligaste vi har, hur vågar vi slarva oss igenom det?!

OM FÖRSAMLINGEN och dess präster på djupet fått lära sig, går det inte att gå tillbaka. Om vi vet att hela mässans

brännpunkt, mässans huvudgäst, finns där på altaret kan man inte lämna den kvar vid mässans slut, sätta tillbaka oblater som inte konsumerats i oblatasken, hålla ut vinet som är kvar i kalken i vasken i sakristian.

OM VI vet att corporalet, duken under bågaren och patén (fatet med oblater) är svepningen runt Jesu kropp som vilar i graven/bursan (tygfodralet som corporalet ligger i när det inte används), om vi vet att torkduken inte är nån allmän, slabbig servett utan den duk Veronika använde för att torka Kristi ansikte med på hans Golgatavandring, då har jag svårt att tro att vi hafsigt kan använda dem vid altaret.

MED DET heliga måste vi handskas oändligt varsamt och omsorgsfullt, med absolut närvaro. Det är utesägligt vackert när församlingen med andakt, under tystnad, ser hur bågaren sköljs ur och liksvepningen med kärlek viks ihop.

Vem vill inte duka med kärlek?!

Katarina Gäddnäs är författare och präst.

Lilla Teatern

★★★★
-HELSINGIN SANOMAT

"EN VISUELLT SLÅENDE HELHET"
-SVENSKA YLE

"EN SPRUDLANDE FIGARO"
-HBL

BEAUMARCHAIS – MARKO – ZANDÉN

**FIGAROS
BRÖLLOP**

REGI OCH KOREOGRAFI JAKOB HÖGLUND

PÅ SCEN
MINNI GRÅHN, JOONAS HEIKKINEN, PIA RUNNAKKO,
URSULA SALO, ALEXANDER WENDELIN, JOACHIM WIGELIUS

UPPFÖRANDERÄTT: AGENCY NORTH / COLOMBINE TEATERFÖRLAG

UPPLEV
SUCCÉ-
KOMEDIN!

FOTO: LINNÉ LINHOLM

FOTO: MATILDA SAARINEN

MARIA BJÖRKGREN-VIKSTRÖM

Julens hemlighet

EN GRUPP förskolebarn stod förväntansfulla i Åbo domkyrka och tittade upp mot valven. "Nu ska vi vandra i kyrkan och söka julens hemlighet", sade jag. Ett av barnen tittade på mig och sa med lite uttråkad röst: "Jag vet vad hemligheten är! Jag har varit här förut!"

Jag anar att de flesta av oss i Finland som besöker en kyrka inför julen kan säga likt sexåringen: "Jag har hört det här förut." Ändå fylls kyrkorna till jul med människor som sjunger med i julsångerna och lyssnar till julevangeliets ord: "Var inte rädda. Jag bär bud till er om en stor glädje, en glädje för hela folket. I dag har en frälsare fötts åt er i Davids stad, han är Messias, Herren."

HÄR I Åbo brukar cirka 15 000 människor stå på Gamla stortorget klockan 12 på julaftonen och höra julfreden utlysas med samma ord som de själva och tidigare generationer hört varje julafton. "I morgon, vill Gud, infaller vår Herres och Frälsares nåderika födelsefest; och varder förty härigenom en allmän julfred kungjord och påbjuden..."

»Julens hemlighet händer nu. Gud kommer till vår sargade värld, till var och en av oss, till våra liv såsom de ser ut just nu.«

HUR KAN jag tala om julens budskap som en hemlighet, när vi gång på gång nås av det? Orden om att en frälsare fötts, att glädjen gäller alla, att änglarna sjunger om fred på jorden är inte endast ekon från en händelse som ägt rum för länge sedan. Julens hemlighet händer nu. Gud kommer till vår sargade värld, till var och en av oss, till våra liv såsom de ser ut just nu. I Jesus möts himmel och jord, en hemlighet som vi inte kan förstå men som vi kan leva i.

JULEN UTMANAR oss att reflektera över vårt sätt att leva. Det kan handla om att öppna våra hjärtan för varandra och för vår gemensamma värld. Jag vill därför avsluta med orden ur Svenska kyrkans nattvardsbön:

"Gud, ge den värld som vi älskar ett nytt ansikte, med fred och rättvisa, överallt där människor lever tillsammans. Skänk oss genom Jesu Kristi kraft den fred vi inte själva kan skapa. Han är din Son här i vår mitt, den nya människan, vår framtid och vårt hopp."

Maria Björkgren-Vikström är präst i Åbo svenska församling, äldst bland prästkollegorna men yngst i ämbetet. **Hon hoppas på** att de som jobbar för fred i Mellanöstern och Ukraina inte ger upp utan hittar oupptäckta vägar framåt. **Hennes tips:** Lyssna till din intuition och hör av dig nu i jultider till någon som behöver just din hälsning eller ditt besök.

SÖNDAG 24.12.2023, Fjärde söndagen i advent

Söndagen ger kyrkoåret puls. Varje söndag har ett namn och ett tema som återkommer i bibeltexterna. Den här sidan berättar vad de närmsta två söndagarna handlar om i våra kyrkor.

Julhelgen

Julafton tillägnas den väntande Maria. Det finns ett samband mellan den väntan hon bar på och den väntan vi som församling har. I juldagens gudstjänst tackar vi Gud för att han har låtit sin Son bli människa. Annandag jul är alla martyrs minnesdag, och bildar en kontrast till juldagen.

Helgens texter

JULAFTON

Matt. 1:18–24, Luk. 2:1–14

JULDAGEN

Luk. 2:1–20, Joh. 1:1–14

ANNANDAG JUL

Matt. 23:34–39

"Hon skall föda en son, och du skall ge honom namnet Jesus, ty han skall frälsa sitt folk från deras synder."

Läs mera i Matt. 1:18–24.

Psalmförslag

JULAFTON

13, 57, 837:5–7, 12

JULDAGEN

27, 21, 840, 22

ANNANDAG JUL

502: 1–3, 9,

26, 36, 28

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

**Gud, du bryr dig om jorden.
Du har blivit en av oss.
Du ser vad vi längtar efter,
vad vi är glada för, vad vi är rädda för.
Kom med ditt ljus, kom med din tröst,
kom med ditt hopp, kom med din glädje.**

Bönen är skriven av Maria Björkgren-Vikström

SÖNDAG 31.12.2023, Första söndagen efter jul, nyårsafton

Nästa söndag

kallas den heliga familjens söndag. Barnet Jesus skilde sig inte från andra barn. Jesus levde under samma villkor som vi. Endast så kunde han friköpa oss och ge oss rätten att leva som Guds barn. Nästa söndag firar vi också nyårsafton. Det nya året innebär att Gud ger oss en möjlighet att börja på nytt.

Påföljande lördag firar vi trettondagen, som har temat *Jesus, världens ljus*. Första söndagen efter trettondagen har temat *Dopets gåva*.

Helgens texter

FÖRSTA SÖNDAGEN

EFTER JUL, NYÅRSAFTON

Luk. 2:33–40,
Luk. 13:6–9 eller
Matt. 16:1–4

TRETTONDAGEN

Matt. 2:1–12

"De öppnade sina kistor och räckte fram gåvor: guld och rökelse och myrra."

Läs mera i Matt. 2:1–12.

Psalmförslag

FÖRSTA SÖNDAGEN

EFTER JUL
33, 30, 822, 24

TRETTONDAGEN

47: 1–3, 841, 50,
47: 4–6

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

Saknar du någon församling? Du hittar de övriga på kyrkpressen.fi

God jul och gott nytt år!

På dessa sidor hittar du gudstjänster, sångstunder, konserter och mycket annat program för jultiden. Kolla in din församlings annonsering!

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

HÖGMÄSSOR:

Esbo domkyrka må 25.12 kl. 7: Julotta. Jäntti, Brunell, Leppänen.

Esbo domkyrka ti 26.12 kl. 12.15: von Martens, Brunell, Leppänen.

Esbo domkyrka sö 31.12 kl. 12.15: högmässa med julsalmer. Ilmoni, Malmgren, Fanny Henn; sång.

Esbo domkyrka må 1.1 kl. 12.15: Nyårsdagens högmässa. von Martens, Leppänen.

Esbo domkyrka lö 6.1 kl. 12.15: Trettondagen. von Martens, Malmgren.

Esbo domkyrka sö 7.1 kl. 12.15: Jäntti, Leppänen.

JULBÖNER SÖ 24.12:

Esbo domkyrka kl. 12 och 13: julbön med små och stora. Ilmoni, Leppänen.

Alberga kyrka kl. 13.30: julbön med små och stora. Lohi, Brunell, Tiinamari Takaneva; sång.

Esbovikens kyrka kl. 13.30: julbön med små och stora. Ertman, Malmgren, Fanny Henn; sång.

Olars kyrka kl. 16: julbön med små och stora, von Martens, Brunell, Tiinamari Takaneva; sång.

Esbo domkyrka kl. 17: julbön. Sironen, Leppänen och Sara Leppänen.

Julstigen på kyrkbacken för små och stora:

Vandra i egen takt och ta del av julberättelsen på kyrkbacken, när som helst under dygnet. Lyktorna med julberättelsen finns utplacerade intill Esbo domkyrka till och med 7.1.2023. En karta hittas på platsen eller kan laddas ner till mobilen på esboforsamlingar.fi/jul

Familjeklubbar för föräldrar och småbarn: Familjekvällen Himlaskoj, Babydans, Musikleikis för de minsta återupptar verksamheten från och med 9.1.2024. Mera info: esboforsamlingar.fi

Unga: on 10.1 kl. 19 ungdomsmässa i Olars kyrka, Frälsehemmansgr. 1. Jooseppi Lohi, Camilla Dannholm.

MUSIK:

De vackraste julsångerna ti 26.12 kl. 17: i Hagalunds kyrka. Ertman, Brunell, Leppänen. Under sångtillfället samlas kollekt för Finska Missionssällskapets arbete.

Julkonsert med Esbo barock lö 30.12 kl. 19: i Esbo domkyrka. Linnéa Sundfær

Casserly; sopran, Keri Kallio; alt, Riku Laurikka; bas samt Esbo barocks ensemble: Kaisa Ruotsalainen och Anna Pohjola; violin, Pieta Mattila; cello, Maaria Pulakka; harpa, Laura Vihreäpuu; orgel. Fritt inträde. Program 20 €/10 € medlemmar.

Trettondagskvällskonsert med SPIRA en-

semble fr 5.1 kl. 19: i Esbo domkyrka. Dörrarna öppnas kl. 18.15. Musik av bl.a. Freeman, Sibelius, Olsson, Britten. Dir. Esko Kallio. Biljettköp på nätet, av korister och vid dörren 20 €/10 € (barn, studerande).

Stillhetens yoga® - mjuk kristen yoga som stillar i vardagens brus: i Olars kyrka. Start 30.1.2024. Totalt 7 ggr på tisdagskvällar. Ledare / kontakt: Maria Repo-Rostedt, präst och retreatledare, maria.reporostedt@gmail.com. Anmälan esboforsamlingar.fi senast 15.1. 2024. Pris 25 €.

Diakonin stöder och hjälper: Ta kontakt med diakonerna; Nina 050 432 4323, nina.wallenius@evl.fi, Ani 050 597 3313, ani.iivanainen@evl.fi, Taina 040 547 1856, taina.sandberg@evl.fi samt WhatsApp eller elektronisk tidsbokning; asiointi.espoonseurakunnat.fi. Mer info esboforsamlingar.fi/stod-och-hjalp/samtalshjälp.

Esbo svenska församlings kansli på Kyrkogatan 10: Vi betjänar per telefon må–to kl. 9–12 och e-post. Fre stängt. Kansliet är öppet för besök enligt överenskommelse.

Bokning av dop, vigsel och jordfästning: Bokningstjänster, 09 8050 2601, varauspalvelut.espoo@evl.fi. Begravnings-tjänster, 09 8050 2200, hautatoimisto.espoo@evl.fi. Beställning av ämbetsbetyg och släktutredningar: bestallambetsbevis.fi eller 09 8050 2600 må–ti kl. 9–15, on–to 9–12, fre stängt.

Hindersprövning, medlemsregister: Esbo regioncentralregister, 09 8050 2600 må–ti kl. 9–15 och on–to kl. 9–12, fre stängt eller keskusrekisteri.espoo@evl.fi

GRANKULLA

On 20.12 kl. 14: Kyrkosyfooreningens julfest i övre brasrummet.

Kl. 19: De vackraste julsångerna i kyrkan, Heli Peitsalo, Ulrik Sandell.

Fjärde söndagen i advent 24.12 kl. 12: Familjebön i kyrkan, Daniel Nyberg, Heli Peitsalo, Daniela Hildén. Julfamiljekören medverkar.

Kl. 16.30: Julbön i kyrkan, Ulrik Sandell, Barbro Smeds. Jannike och Pamela Sandström, sång.

Må 25.12 kl. 7: Julotta med de vackraste julsångerna i kyrkan, Jona Granlund, Heli Peitsalo. Graziakören medverkar. Julkaffe i övre salen.

Ti 26.12 kl. 12: Julannandagens högmässa, Daniel Nyberg, Barbro Smeds. Kaffe i nedre brasrummet.

Sö 31.12 kl. 12: Högmässa, Daniel Nyberg, Heli Peitsalo. Kaffe i nedre brasrummet.

Kl. 22: Grankulla kammarkör GÖR, Carols in Grani, på nyårsafton i Grankulla kyrka.

Må 1.1 kl. 12: Nyårsdagens högmässa, Ulrik Sandell, Heli Peitsalo. Kaffe i nedre brasrummet.

Ti 2.1 kl. 9.30: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.

To 4.1 kl. 18–20: Bibelstudium i övre brasrummet ur ett Mellanöstern-perspektiv enligt Al Massira-konceptet. Torsten Sandell, Catherine Granlund.

Lö 6.1 kl. 12: Trettondagens högmässa,

Torsten Sandell, Ulrik Sandell, Barbro Smeds. Kyrkkaffe i övre salen.

Sö 7.1 kl. 12: Högmässa med välsignelse av anställda. Vi välsignar våra nya medarbetare inom köks- och vaktmästar-tjänster Paula Calais och Yvonne Stenvall. I högmässan medverkar Ulrik Sandell, Barbro Smeds, Carola Wikström och Eeva-Mari Salmi. Festkyrkkaffe i övre salen.

Ti 9.1 kl. 9.30: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.

Kl. 9.30–10.30: Diakonimottagning och brödutdelning i kyrkans aula.

Kl. 15: Glad idag – tvåspråkig mentalsvårdsgrupp i Sebastos, Carola Wikström, Catherine Granlund.

On 10.1 kl. 14: Kyrkosyfooreningen i övre brasrummet.

To 11.1 kl. 10–11: Lovsångs- och förbönsgrupp i övre brasrummet, Catherine Granlund, Carola Wikström.

Närmare information om församlingens evenemang och öppethållningstider: www.grankullaforsamling.fi

KYRKSLÄTT

Fre 22.12 kl. 19: De Vackraste Julsänger i S:t Mikael's kyrka. The Daisies medverkar.

Sö 24.12 kl. 14.30: Julbön för stora och små i S:t Mikael's kyrka

Sö 24.12 kl. 15.30: Julbön i S:t Mikael's kyrka

Sön 24.12 kl. 17: Julbön i Haapajärvi kyrka

Må 25.12 kl. 8: Julotta i Haapajärvi kyrka

Må 25.12 kl. 12: Juldagens mässa i S:t Mikael's kyrka

Ti 26.12 kl. 12: Mässa på Stefanidagen i S:t Mikael's kyrka.

Sö 31.12 kl. 12: Mässa i S:t Mikael's kyrka, nyårsafton

Må 1.1.24 kl. 18: Tvåspråkig musikandakt i S:t Mikael's kyrka

Lö 6.1 kl. 12: Mässa i S:t Mikael's kyrka

Sö 7.1 kl. 12: Förklarad mässa i S:t Mikael's kyrka, med skribastart 2024

Fr 12.1 kl. 19: Metallmässa i S:t Mikael's kyrka.

Matutdelning: på diakonikansliet, boka tid på förhand via Diakonihjälpen 050–4784227.

Betlehems fredsljus: finns på tackstenen i urnelunden i centrum fram till 26.12.

Noggrannare information finns på hemsidan: www.kyrkslattsforsamlingar.fi – tel. 040 350 8213

TAMMERFORS

Sön. 24.12 kl. 15 Julandakt: i Nokia kyrka. Janne Heikkilä, Paula Sirén. Marianne Roponen, cello.

Sön. 24.12 kl. 17 Julandakt: i Gamla kyrkan. Janne Heikkilä, Iina Katila.

Mån. 25.12 kl. 11 Julmässa: i Gamla kyrkan. Janne Heikkilä, Kristiina Heikkilä.

Sön. 31.12 kl. 11 Gudstjänst med julsänger: i Svenska Hemmet. Janne Heikkilä, Paula Sirén.

Lör. 6.1 kl. 14 Trettondagens kaffekyrka: i Svenska Hemmet. Janne Heikkilä, Paula Sirén.

Sön. 7.1 OBS! Ingen gudstjänst

Tis. 9.1 kl. 12.30–15.15 Tisdagsklubben: för eleverna i årskurs 3, Mäntytätkatu 6.

Telefonjour för familjer om neuropsykiatriska syndrom och utmanande beteende hos barn och ungdomar. Lösningssinriktad neuropsykiatrisk coach och barnledare Piu Heinämäki, 040 804 8587. Mån. kl.16–18, tis. kl.15.30–18, ons. kl.14–18 och tors. kl. 9–17.
OBS! Ingen telefonjour vecka 52 och 1/2024

VANDA
FRE 22.12 KL.14 Julkyrka: i Folkhälsanhuset. Anu Paavola, Anders Ekberg.
SÖ 24.12 kl.13 Julbön: i Virtakyrkan. Sini Aschan, Heidi Åberg.
SÖ 24.12 kl.15 Julbön: i Rödsand kapell. Sini Aschan, Anders Ekberg.
SÖ 24.12 kl.17 Julbön: i Helsing kyrka S:t Lars. Kristian Willis, Anders Ekberg.
MÅ 25.12 kl.8 Julotta: i Helsing kyrka S:t Lars. Kristian Willis, Anders Ekberg.
TI 26.12 kl.18 Musikandakt: kl. 18 med De vackraste julsångerna i Helsing kyrka S:t Lars. Rösta på dina favorit julsånger på hemsidan, för andaktens sångval. Sini Aschan, Heidi Åberg.
MÅ 1.1 kl.10 Radiosänd högmässa: i Helsing kyrka S:t Lars. Anu Paavola, Kristian Willis, Anders Ekberg, Heidi Åberg.
LÖ 6.1 kl. 12 Stjärntydarnas tillbedjan: Internationell familjemässa i Helsing kyrka S:t Lars tillsammans med Tikkurilan srk. Anu Paavola.
SÖ 7.1 kl.10 Högmässa: i Helsing kyrka S:t Lars. Anu Paavola, Heidi Åberg.
ONS 10.1 kl.17.30 Ungdomsmässa: i Dickursby kyrka. Sini Aschan, Mari Johnson.
ONS 10.1 kl.18–20 Ungdomskväll: i Dickursby kyrka.

HELSINGFORS
PROSTERI

JOHANNES
GUDSTJÄNSTER:
Julafton, söndag 24.12, julböner: kl 11 i Folkhälsans seniorhus, kl 14 i S:t Jacobs kyrka, kl 14 i Johanneskyrkan, kl 15 i Gamla kyrkan.
Julafton, söndag 24.12, mässa i julnatten: kl 22 i Johanneskyrkan.
Juldagen, måndag 25.12, högmässa: kl 12 i Johanneskyrkan.
Missa inte! Annandag jul, tisdag 26.12, julsångsgudstjänst: kl 16 i Berghälls kyrka. Tomas vokalensemble medverkar.
Nyårsafton, söndag 31.12, högmässa: kl 12 i Johanneskyrkan.

Obs! Ingen högmässa: i S:t Jacobs kyrka.
Nyårsdagen, måndag 1.1, nyårsmässa: kl 18 i Johanneskyrkan.
Trettondagen lördag 6.1 Carols i Johannes: kl. 18 i Johanneskyrkan. Julsångsgudstjänst i anglikansk tradition med nio läsningar och julsånger.
Söndag 7.1 högmässa: kl 10 i S:t Jacobs kyrka.
Söndag 7.1 högmässa: kl 12 i Johanneskyrkan.
Tisdag 9.1, middagsbön: kl 12 i Johanneskyrkan.
Onsdag 10.1, middagsbön: kl 12 i Johanneskyrkan.
Onsdag 10.1, veckomässa: kl 18 i Johanneskyrkan.
MUSIK:
Lunchmusik i Gamla kyrkan tisdagar: kl. 12 från och med 9.1.
OBS! Kansliet är stängt 23.12–1.1.
Mera info om församlingens verksamhet finns på vår hemsida: helsingforsforsamlingar.fi/johannes.
Följ oss på instagram och fb: @johannesforsamling.

MATTEUS
Mässor: Söndagar kl. 10 i Matteuskyrkan.
Julens gudstjänster: 25.12 kl. 8 Julotta i Matteuskyrkan med Juho Kankare, Niels Burgmann och Kyrkokören.
26.12 kl. 18 Staffansfest: julsångsmässa och pizza med Juho Kankare, Daniela och Staffan Strömsholm.
31.12 kl. 10 Nyårsafton: i Matteuskyrkan med Patricia Högnabba.
1.1.2024 kl. 18 Kvällsmässa: på nyårsdagen i Matteuskyrkan med Patricia Högnabba.
6.1.2024 kl. 10 Trettondagsmässa: med predikant Olle Eriksson. Servering med salt paj efter mässan, med frivillig avgift till missionen.
MU-mässa: (Matteus Ungdom): Vi träffas igen i januari!
Molnet: Vi träffas igen i januari, med start 11.1.2024.
BARN, UNGDOM OCH FAMILJ
Musiklek med familjecafé: Vi ses igen den 16.1.2024!
TWEENTISDAG FÖR ÅK 3–7: Vi ses igen den 16.1.2024!
Öppet hus för ungdomar: Vi ses igen onsdagen den 17.1.2024!
Matteus barnkör och pysselklubben: Vi ses igen i januari.
MUSIK
Matteus kyrkokör: sjunger de gamla

klassiska kyrkomusikverken och även nyare musik från vår egen tid. Tisdagar kl. 18.30 i Matteuskyrkan. Körledare: kantor Niels Burgmann, niels.burgmann@evl.fi, (09) 2340 7326. Vi fortsätter igen 16.1.2024!
Popkören: Vi sjunger igen i januari!
Matteus barnkör: Vi sjunger igen i januari!
Matteus VOICE: Vi sjunger igen senare på varen!
Nya sångare välkomna i alla körer!

GEMENSKAP
Stickklubben: Träffas igen i januari, jämna veckor, med start 11.1.2024. Kontakt: Carita Riitakorpi 050–380 3986.
Bokklubben Bokmalarna: Bokmalarna läser och samtalar utgående från en på förhand utvald bok var tredje måndag kl. 14–15.30 i Matteussalen. Första träffen i januari den 15.1.2024
Kvinnor mitt i livet: Vi träffas igen måndagen den 15.1.2024 då Cecilia Forsén besöker gruppen.
Samling för män: Vi träffas igen fredagen den 19.1.2024 kl. 18.
Waste&Feast i Matteuskyrkan: Ät en bit mat för 3€/6€ och lär känna nya människor vid samtalsbordet. Maten lagas på överbliven mat från mataffärer. Må-to kl. 11–13. Stängt 22.12.2023–7.1.2024
Följ oss på Facebook och Instagram för våra senaste uppdateringarna samt bilder och gemenskap i vardagen @matteusforsamling.
Evenemang och info hittas också på vår webbsida: www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus
Behöver du hjälp eller stöd? Du kan alltid kontakta församlingens anställda och diakoniarbetarna om du behöver hjälp eller stöd i vardagen eller bara någon att tala med. Kontakta diakoniarbetare Carita Riitakorpi 050–380 3986.

PETRUS
Varmt välkommen på gudstjänst!
Julafton sö 24.12: Se julböner längre ner i annonseringen.
Högmässa på nyårsafton: 31.12 kl. 11 i Petruskyrkan. Koivula, Fiona Chow.
Predikogudstjänst på nyårsdagen: 1.1.2024 kl. 11 i Petruskyrkan. Amos Airola, Fiona Chow.
Högmässa på trettondagen: Lö 6.1 kl. 11 i Petruskyrkan. Thylin.
Högmässa: sö 7.1 Kl. 10 i Munksnäs kyrka. Kl. 12 Äggelby gamla kyrka. Thylin. Kaffe efter gudstjänsterna. Söndagsskolan i Munksnäs börjar 14.1.
Puls-gudstjänst: kl. 15.30 i Petruskyrkan. Paus över julen, Puls fortsätter igen 14.1. Puls är en avslappnad söndagsgudstjänst med undervisning, gemenskap och lovsång. CoolKids för barnen. Kaffe efteråt.

JULENS PROGRAM
Julböner på julafton 24.12: Välkommen med och inleda julfirandet med en stämningsfull julbön. Kl. 11 i Petruskyrkan, Tuomas Rosqvist. Kl. 14.30 Julbön för små och stora i Södra Haga kyrka, Ronny Thylin. Kl. 16.30 i Munksnäs kyrka, Ronny Thylin.
Julnattens gudstjänst 24.12 kl. 23.30: Avsluta julafton i den mysiga Äggelby gamla kyrka. Tuomas Rosqvist.
Julotta i Munksnäs kyrka: Juldagen må 25.12 kl. 7.00, Ronny Thylin.
Julbön med julgröt: Juldagen må 25.12 kl. 11.00 i Petruskyrkan. Välkommen

med och fira juldagen tillsammans i Petruskyrkan. Vi inleder med en andakt samt några julsånger och umgås över julgröt i församlingssalen efteråt. Dockteater och smått program. Tuomas Rosqvist, Tua Sandell m.fl.
Predikogudstjänst på julannandag: Ti 26.12 kl. 18 i Petruskyrkan. Amos Airola.

FÖRSTA VECKORNA I JANUARI
Du kan alltid skicka in dina böneämnen: till pray.petrus@evl.fi, per post: Petrus församling, Skogsbacksvägen 15, 00630 Helsingfors.
Musiklek i Hagasalen: Musiklek för dig med barn 0–5år börjar igen 18.1. Anne Koivula.
Fredagscafé i Petruskyrkan: Paus över julen, fredagscafé fortsätter igen 12.1 kl. 17–19. Fredagscafé är en gemenskap för alla åldrar att mötas kring en kopp kaffe efter veckan! Kom ensam, med familj eller med vänner.
Förbön och Tack: Vi samlas igen för bön 23.1 i Munksnäs kyrka kl. 19. Lovsångsgruppen samlas kl. 18.
Rotad i Ordet: Kom med på en resa djupare i Bibeln. Första kvällen är 15.1 kl. 18 i Petruskyrkan.
Dagscafé: Vi samlas igen i Petruskyrkan för kaffe och litet program 23.1 kl. 13 i Petruskyrkan.
Disciple konferensen 26–28.1.2024: Disciple är en konferens med visionen att se en ny generation lärjungar vars hjärta brinner för Jesus. Tema: ”From Grace to Grace” – Guds nåd är överflödande, helande och förlåtande men ger oss också ny kraft och förvandlar oss. Konferensen är ett samarbete mellan Petrus församling och Studentmissionen. Konferensen ordnas över språkgränserna – på svenska, finska och engelska. Köp biljett via www.disciple.fi.

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA
GUDSTJÄNSTER & ANDAKTER
I VÅRA KYRKOR
Julfred vid Borgen: lö 23.12 kl. 18. Julandakt nedanför Slottsknektens stuga. Välkomstglögg! Ekenäs lucia med tärnor hälsar på. Ta gärna egen ljuslykta med och en slant eller sedel till kollekten.

Julbön julaftonen 24.12
EKENÄS
Kl. 13: Nallejulbön för de yngsta
Kl. 14 i kl. 15 i kl. 17 Julbön
BROMARV
Kl. 16.30: Julbön
SNAPPERTUNA
Kl. 15: Julbön
TENALA
Kl. 15: Julbön
Julotta juldagen 25.12
Kl. 6: i Ekenäs
Kl. 6: i Tenala
Kl. 8: i Bromarv
Kl. 8: i Snappertuna
Kvällsmässa annandag jul 26.12
Kl. 18: i Ekenäs kyrka
Sö 31.12, 1. söndagen efter jul, nyårsafton
Kl. 10: Högmässa i Ekenäs
Må 1.1 Nyårsdagen
Kl. 18: kvällsmässa i Ekenäs
Lö 6.1, trettondagen
Gudstjänst och hela församlingens julfest kl. 16: i Ekenäs förs.hem. Program och servering, Ekenäs lucia avtackas.

ESBO
Julaftonens julböner
Esbo domkyrka kl. 12 och 13
Alberga kyrka kl. 13.30
Esbovikens kyrka kl. 13.30
Olars kyrka kl. 16
Esbo domkyrka kl. 17

Sö 7.1
Högmässor:
Kl. 10: i Ekenäs
Kl. 10: i Tenala
Kl. 12: i Snappertuna
Kl. 12: i Bromarv

Ti 9.1. MÄSSA I MÅNGFALDENS TID
Kl. 19: Ekenäs. Västnyländska kammarkören, Borgå kammarkör, Eric-Olof Söderström, dirigent, samt solister och instrumentaler medv. Mässan är komponerad av Ulf Långbacka och tillkom som ett beställningsverk inför 500-årsjubileet av reformationen år 2017. Den framförs av en i kyrkosammanhang ovanlig ensemble med bl.a. slagverk, harpa, elektronik och två orglar.

On 10.1
Kl.18.30: Stenmässa i Ekenäs, medv. gör A.Lindström och Vox Aroni under ledning av I.Aittola.
Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ
Sö 24.12:
– **kl 13.00 Julbön på julafton:** Ingå kyrka. Tom Sjöblom, Marianne Gustafsson Burgmann & Heikki Orama, sång.
– **kl 16.00 Julbön på julafton:** Degerby kyrka. Tom Hellsten, Anders Storbacka.
– **kl 16.00 Julbön på julafton:** Ingå kyrka. Tom Sjöblom, Marianne Gustafsson Burgmann & Heikki Orama, sång

Må 25.12:
– **kl 7.00 Juldagens julotta:** Ingå kyrka. Tom Hellsten, Marianne Gustafsson Burgmann samt kyrkokören.
Må 26.12:
– **kl 18.00 Tvåspråkig gudstjänst med de vackraste julsångerna:** Degerby kyrka. Tom Sjöblom, Heikki Orama.

Sö 31.12:
– **kl 10.00 Högmässa:** Ingå kyrka. Tom Hellsten, Heikki Orama.

Sö 6.1:
– **kl 10.00 Gudstjänst:** Ingå kyrka. Terese Norrvik, Anders Storbacka.

Lö 6.1:
– **kl 10.00 Tvåspråkig festmässa:** Ingå kyrka. Trettondagen, församlingens årsdag. Kaffe på församlingshemmet efter mässan. Tom Sjöblom, Tom Hellsten, Marianne Gustafsson Burgmann.

Sö 7.1:
– **kl 16.00 Kaffebordsgudstjänst:** Prästgården. Tom Sjöblom, Marianne Gustafsson Burgmann.

Ti 9.1:
– **kl. 10.00–14.00 Öppet hus & miniloppiset öppet:** Strandvägen 11. Lindell, Kakko.
To 11.1:
– **kl. 10.00–15.00 Öppet hus & miniloppiset öppet:** Strandvägen 11. Lindell, Kakko.
– **kl. 18.00 Bönegrupp (tvåspråkig):** Strandvägen 11. Kakko.

Mera information: <https://ingaforsamling.fi>

KARIS-POJO

Fre 22.12 kl.18 och kl. 20 konserten “So this is Christmas”: i Karis kyrka. Fritt inträde.

SÖ 24.12 JULAFTON
kl. 13.00 Julbön: i Svartå kyrka.
kl. 13.30 Julbön med små och stora: i Karis kyrka.
kl. 15.00 Julbön: i Pojo kyrka. Församlingsskören medverkar.
kl. 15.30 Julbön: i Karis kyrka. *)

MÅ 25.12 JULDAGEN
kl. 6 Julotta: i Karis kyrka.
kl. 8 Julotta: i Pojo kyrka. Församlingsskören medverkar.
TI 26.12 ANNANDAG JUL
kl. 12 Högmässa: i Pojo kyrka. Ingen högmässa i Karis kyrka.
Sö 31.12 Nyårsafton
kl. 10 Högmässa: i Karis kyrka. *) Ingen högmässa i Pojo kyrka.
MÅ 1.1.2024 NYÅRSDAGEN
kl. 10 Högmässa: i Pojo kyrka. Ingen högmässa i Karis kyrka.

KOMMANDE PROGRAM:

Lö 6.1 Trettondagen
kl. 10 Högmässa: i Pojo kyrka.
kl. 12 Högmässa: i Karis kyrka.
kl. 18 Trettondagskonsert: med Kvarnot och vänner i Pojo kyrka.
Sö 7.1
kl. 12 Högmässa: i Karis kyrka. Ingen högmässa i Pojo kyrka.
kl. 16 Baby-knattekyrka och utdelning av dopliljor: i Karis kyrka. Kom och leta rätt på ditt barns doplilja i dopträdets Efteråt kaffe och mellanmål i kyrkan.
Må 8.1 kl. 14.30 Bibelgruppen: i Karis församlingsshem. Bibeln ord för ord.
To 11.1 kl. 19 Stillhetens bön: i Karis kyrka. *) Julbönen och mässan streamas via YouTube-kanalen.

ESBO STIFT

LOJO

24.12 kl. 14 Familjejulbön: i Lojo S:t Lars kyrka
24.12 kl. 15.30 Julbön: i Virkby kyrka
25.12 kl. 9 Julmorgonens gudstjänst: i Lojo S:t Lars kyrka
6.1 kl. 13 Trettondagens högmässa: i Virkby kyrka. Kyrkkaffe, kyrktaxi.
9.1 kl. 13.30 Samling för daglediga: i Virkby kyrka. Taxi.

TUSBY

Julotta 25.12. klo 9: i Tusby kyrka. Eliisa Winberg, Eero Hartikainen, flöjt Mari Uusitalo, Leila Lukander-Pajula.

DOMPROSTERIET

BORGÅ

Fridfull Jul och Välsignat Gott Nytt År 2024!

JULBÖNER 24.12 2023

Sö 24.12 kl. 11 Emsalö julbön: Lindgård, Rita Bergman
Sö 24.12 kl. 13 Julbön Kullo bykyrka: Lindgård, Tollander
Sö 24.12 kl. 13 Julbön i Näse begravningskapell: Smeds, Rita Bergman
Sö 24.12 kl. 15 Julbön för barnfamiljer i Domkyrkan: Lundgren, Tollander, Antila, Diskanten, Lily Pettersson, solosång
Sö 24.12 kl. 17 Julbön i Domkyrkan: biskop Bo-Göran Åstrand, Apostolidou, Söderström. Julbönen sänds i radio på Yle Vega.
Sö 24.12 kl. 22 Julnattsgudstjänst på Sjötorp, Kråkö: Lundgren

JULOTTA 25.12 JULDAGEN

Må 25.12. kl. 8 Julotta i Domkyrkan: Serell, Söderström
Må 25.12 kl. 8 Julotta St Olofs kapell, Pellinge: Smeds, Tollander
Må 25.12 OBS! kl. 10 Julotta Svart-

GRANKULLA

Vakna till julsånger!

Må 25.12 kl. 7: Julotta med de vackraste julsångerna i kyrkan, Jona Granlund, Heli Peitsalo. Graziakören medverkar. Julkaffe i övre salen.

bäck-Spjutsunds skärgårdskyrka: Lundgren, Söderström

ANNANDAG JUL 26.12

Ti 26.12. kl. 12.15 Gudstjänst, Carols in Betlehem: Domkyrkan, Serell, Söderström, Tollander, Gaudeamuskören, Cornicines Borgoenses, Monica Groop, solosång.

NYÅRSHELG

Sö 31.12 kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan: Serell, Apostolidou, Söderström
Sö 1.1 kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan: Lundgren, Robert Lemberg, Tollander, Runebergskören

TRETTONDAGEN

Lö 6.1 kl. 12.15 Vigningsmässa i Domkyrkan: Bo-Göran Åstrand, Lindgård, Söderström, Cornicines Borgoenses
Sö 7.1 kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan: Apostolidou, Tuija Wilman, Tollander

Sö 7.1.2024 kl. 15 Babykyrka i Domkyrkan: med utdelning av doplöv. Lundgren, Antila, Serraldo
To 11.1. kl. 18 Mässa i Taizéstil i Domkyrkan: Lundgren

GRUPPER FÖR VUXNA

On 10.1 kl. 13 Mariakretsen: Café, Lundag.5
Må 8.1 kl. 13 Sjömansmissionskretsen: Café, Lundag.5
To 11.1 kl. 13.30 Missionskrets: Lilla salen, Lundag. 5

SIBBO

Mer info om vår verksamhet hittas på www.sibbosvenskaforsamling.fi

Sö 24.12 kl. 11 Ungdomarnas julsånger: Linda.
Sö 24.12 kl. 12 Julbön för stora och små: Sibbo kyrka. Musikkлубbarna medverkar.
Sö 24.12 kl. 14 Julbön: Norra Paipis bykyrka.
Sö 24.12 kl. 14 Julbön: Söderkulla kyrka.
Sö 24.12 kl. 15 Julbön: Söderkulla kyrka.
Sö 24.12 kl.16 Julbön: Sibbo kyrka: Jennie Storbacka medverkar med sång.

Må 25.12 kl. 8 Julotta: Sibbo kyrka. Kyrkokören medverkar.

Ti 26.12 kl. 10 Mässa: Söderkulla kyrka. Efter mässan serveras julgröt i församlingssalen.

Sö 31.12 kl. 12 Högmässa: Sibbo kyrka.

Må 1.1 kl. 18 Tvåspråkig gudstjänst: Sibbo kyrka. Efteråt serveras glögg och sjungs julsånger i Prästgården.

Lö 6.1 kl. 18 Musik på trettondagen: Sibbo kyrka. Andakt. Bygdens körer medverkar.

Sö 7.1 kl. 12 Högmässa: Sibbo kyrka.

Må 8.1 kl. 9.30 KakaoClubben: Söderkulla kyrka. Terminsstart. Med Isabella Munck och Milja Westerlund.

Ti 9.1 kl. 18.30 Livstråden: Söderkulla kyrka. En grupp för kvinnor mitt i livspusslet. Terminsstart. Nya deltagare välkomna, förhandsanmälan. Med Lena Blomstedt, tfn 050 566 3691.

On 10.1 kl. 10 Frukost: Söderkulla kyrka. Terminsstart.

On 10.1 kl. 10.15 Knatterytmik: Kyrkoby församlingsshem. Terminsstart. Med Camilla Wiksten-Rönnebacka.

On 10.1 kl. 13 Musikkлубb för åk 1–2: Kyrkoby församlingsshem. Terminsstart. Med Christer Romberg och Lauri Palin.

On 10.1 kl. 14 Musikkлубb för åk 3–4: Kyrkoby församlingsshem. Terminsstart. Med Christer Romberg och Lauri Palin.

To 11.1 kl. 13.30 Torsdagsklubben: Söderkulla kyrka. För barn i åk 3–4.

Terminsstart. Med Isabella Munck och Christer Romberg.

To 11.1 kl. 13.30 Musikkлубb för åk 1–2: Söderkulla kyrka. Terminsstart. Med Christer Romberg och Lauri Palin.

To 11.1 kl. 14.30 Musikkлубb för åk 3–4: Söderkulla kyrka. Terminsstart. Med Christer Romberg och Lauri Palin.

To 11.1 kl. 18 Kyrkokör: Kyrkoby församlingsshem. Terminsstart.

EKENÄSNEJDEN

Mässa i mångfaldens tid

Då Forum för kyrkans musik hålls i Ekenäs den 9–11 januari 2024 har även allmänheten möjlighet att delta i en berörande och tankeväckande mässa, Mässa i mångfaldens tid, tisdagen den **9 januari kl. 19.00** i Ekenäs kyrka.

Mässa i mångfaldens tid tillkom som ett beställningsverk inför 500-årsjubileet av reformationen år 2017. Mässan är komponerad av **Ulf Långbacka** och framförs av en i kyrkosammanhang ovanlig ensemble med bland annat slagverk, harpa, elektronik och två orglar. I solo- och körsatser används förutom liturgiska texter poesi av finlandssvenska poeter, som betraktar mässans innehåll ur många synvinklar. För att ytterligare förstärka upplevelsen innehåller mässan även dans och installationskonst. Den är således en stor, tvärkonstnärlig helhet.

Församlingen inbjuds att ta del både i sång och rörelse och i att medverka till att skapa nya ljudlandskap genom att klinga i bjällror som finns på en del platser i kyrkorummet.

Medverkande är bland andra Västnyländska kammarkören, Borgå kammarkör, Eric-Olof Söderström, dirigent, samt solister och instrumentalister.

EKENÄSNEJDEN

Stillhet i Stenmässa

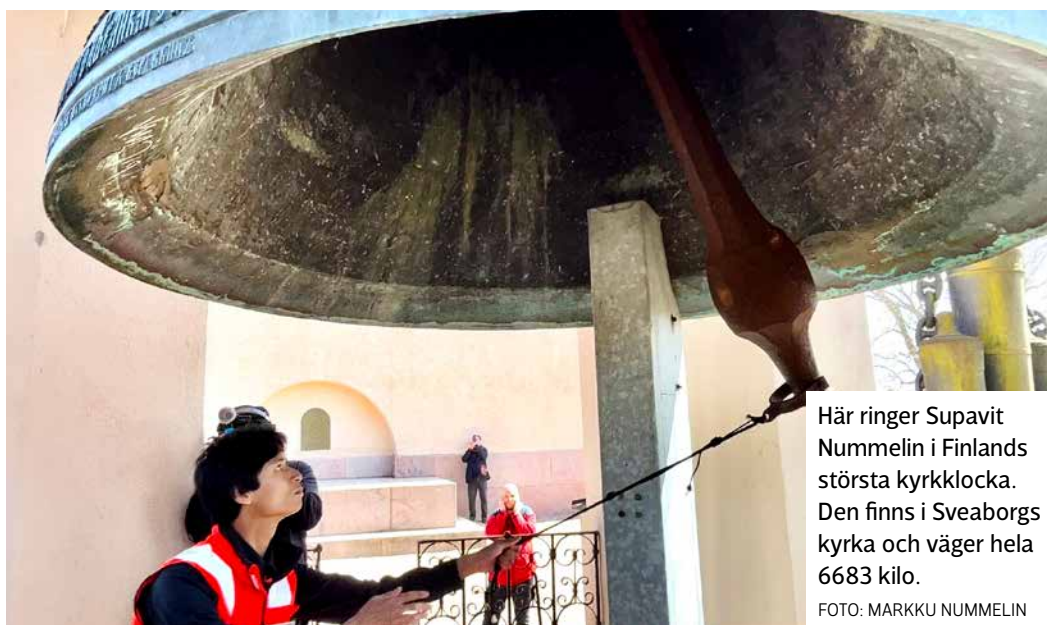
Under Forum för kyrkans musik bjuder församlingen in till Stenmässa **onsdagen den 10 januari kl. 18.30** i Ekenäs kyrka. Stenmässan är stillhetens, eftertankens, bönen och gemenskapens kvällsgudstjänst med nattvard. Stenmässan leds av kyrkoherde Anders Lindström. Vokalgruppen Vox Aroni medverkar under ledning av kantor Inkeri Aittola.

”Kyrkklockor är mitt kall!”

Han adopterades från Thailand till Finland som ettåring, älskade lego, byggde sin första mekaniserade kyrkklocka i ett legotorn som trettonåring. Idag reparerar han klockor som yrke och efterfrågas världen över.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

Här ringer Supavit Nummelin i Finlands största kyrkklocka. Den finns i Sveaborgs kyrka och väger hela 6683 kilo.

FOTO: MARKKU NUMMELIN

VANDA Supavit Nummelin verkar ha hundra järn i elden. Han är bara 25 år, men har redan tre yrkesexamina i bakfickan och är en efterfrågad reparatör av kyrkklockor och konstruktör av klockspel. Det var han som byggde klockspelet i Dickursby kyrka.

– Det är Finland största klockspel, och har en kromatisk serie med 31 klockor. Jag har jobbat med klockor i tio år, sju år professionellt. Kyrkklockor är mitt heltidsjobb, min livsstil och min passion, säger han.

Supavit Nummelin växte upp i Vanda. Dickursby-projektet byggdes i själva verket i hans föräldrars vardagsrum, men numera är hans projekt så stora att han blev tvungen att flytta. Han bor i Lapträsk, på Sihvola gård.

– Men det hela började egentligen med lego. Jag har alltid gillat legobyggen, och eftersom vi reste mycket med mina föräldrar såg jag gamla, vackra kyrkor i många städer. Då började jag bygga en legostad, och den största byggnaden i staden var naturligtvis en kyrka.

Byggde en motor för klockan i legotornet

Den lilla legokyrkan växte och växte, och efter ett tag var den stor som ett matbord.

– Jag kände att något saknades. En klocka!

Han hade fått en lite skeppsklocka i present, och den placerades i klocktornet av lego.

– Och när den nu hängde där kände jag att den behövde någon sorts mekanik för att kunna ringa. Lyckligtvis fanns det en legoserie som gjorde att jag kunde bygga det också, man kunde ringa i klockan med legos egen motor. Då var jag kanske tretton år.

Sedan började han samla på klockor. På tori.fi råkade han hitta en kyrkklocka från en ortodox kyrka i Estland, gjuten i medlet av 1850-talet.

– Den var så vacker. Den hade allt: klang, mekanik, historia ... allt som jag var intresserad av. Jag har alltid tyckt om att bygga. Så bara gled det iväg.

Under fyra år betade han av tre olika yrkesexamina. Han lärde sig snickeri,

Supavit Nummelin

25 år. Bor i Lapträsk, på gården Sihvola i Ryynelä.

Har ”erövrat” sju byggnader där. Där finns bland annat ett kyrkklocksmuseum, en kyrka, Supavit Nummelas verkstad, en gårdsbutik och en riktig järnväg med smal räls.

Vänner och bekanta kallar lekfullt stället för Supalandia eller Supala.

I Lapträsk har han 10 000 kilogram kyrkklockor, över 1 300 stycken.

mekanik och teknik. Han spelar också orgel.

– Jag har absolut gehör så när något är falskt känns ljudvibrationerna så fel att det river i mina ögon. Jag har stor hjälp av det när klockor eller orglar ska stämmas. Men ibland blir jag så neurotisk att jag måste kolla tonen med en stämgaffel.

Men han påpekar att musiken är ett verktyg, inte hans yrke.

– En som ska reparera kyrkklockor måste kunna musik och vara snickare, som Jesus! Mekanik, teknik, elteknik och datorer måste man också förstå sig på.

På foton går du omkring i en svart dräkt som påminner om en munkkåpa. Varför?

– Det här området är lite klosteraktigt, och i kloster brukar man bära svarta, långa dräkter. Här finns en kyrka och ett kyrkklocksmuseum. Så det är en symbolisk dräkt. Det är behändigt att klä sig i svart, då behöver man inte tänka på vad man har på sig. Jag ser det här med att reparera kyrkklockor som mitt kall.

Han är lutheran, även om han ibland lockats av tanken att konvertera till ett äldre samfund.

– Det är inte så stor skillnad vilket samfund jag hör till. Jag jobbar ju ändå för alla. Många som kommer hit till Lapträsk för att lära sig om klockor jobbar för kyrkan. Här får man lyssna till kyrkklockor hur länge som helst – ibland ringer vi i fyra timmar i sträck!

De lokala sidorna i Borgå, Sibbo och Vanda utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Rebecca Pettersson, rebecca.pettersson@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6788. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Här ringer Supavit Nummelin i Finlands största kyrkklocka. Den finns i Sveaborgs kyrka och väger hela 6683 kilo.

FOTO: MARKKU NUMMELIN

”Kyrkklockor är mitt kall!”

Han adopterades från Thailand till Finland som ettåring, älskade lego, byggde sin första mekaniserade kyrkklocka i ett legotorn som trettonåring. Idag reparerar han klockor som yrke och efterfrågas världen över.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

VANDA Supavit Nummelin verkar ha hundra järn i elden. Han är bara 25 år, men har redan tre yrkesexamina i bakfickan och är en efterfrågad reparatör av kyrkklockor och konstruktör av klockspel. Det var han som byggde klockspelet i Dickursby kyrka.

– Det är Finland största klockspel, och har en kromatisk serie med 31 klockor. Jag har jobbat med klockor i tio år, sju år professionellt. Kyrkklockor är mitt heltidsjobb, min livsstil och min passion, säger han.

Supavit Nummelin växte upp i Vanda. Dickursby-projektet byggdes i själva verket i hans föräldrars vardagsrum, men numera är hans projekt så stora att han blev tvungen att flytta. Han bor i Lappträsk, på Sihvola gård.

– Men det hela började egentligen med lego.

»Klockan hade allt: klang, mekanik, historia ...«

Jag har alltid gillat legobyggen, och eftersom vi reste mycket med mina föräldrar såg jag gamla, vackra kyrkor i många städer. Då började jag bygga en legostad, och den största byggnaden i staden var naturligtvis en kyrka.

Byggde en motor för klockan i legotornet

Den lilla legokyrkan växte och växte, och efter ett tag var den stor som ett matbord.

– Jag kände att något saknades. En klocka!

Han hade fått en lite skeppsklocka i present, och den placerades i klocktornet av lego.

– Och när den nu hängde där kände jag att den behövde någon sorts mekanik för att kunna ringa. Lyckligtvis fanns det en legoserie som gjorde att jag kunde bygga det också, man kunde ringa i klockan med legosegen motor. Då var jag kanske tretton år.

Sedan började han samla på klockor. På tori.fi råkade han hitta en kyrkklocka från en ortodox kyrka i Estland, gjuten i medlet av 1850-talet.

– Den var så vacker. Den hade allt: klang, mekanik, historia ... allt som jag var intresserad av. Jag har alltid tyckt om att bygga. Så bara gled det iväg.

Under fyra år betade han av tre olika yrkesexamina. Han lärde sig snickeri, mekanik och teknik. Han spelar också orgel.

– Jag har absolut gehör så när något är falskt känns ljudvibrationerna så fel att det river i mina ögon. Jag har stor hjälp av det när klockor eller orglar ska stämmas. Men ibland blir jag så neurotisk att jag måste kolla tonen med en stämgafl.

Men han påpekar att musiken är ett verktyg, inte hans yrke.

– En som ska reparera kyrkklockor måste kunna musik och vara snickare, som Jesus! Mekanik, teknik, elteknik och datorer måste man också förstå sig på.

På foton går du omkring i en svart dräkt som påminner om en munkkåpa. Varför?

– Det här området är lite klosteraktigt, och i kloster brukar man bära svarta, långa dräkter. Här finns en kyrka och ett kyrkklocksmuseum. Så det är en symbolisk dräkt. Det är behändigt att klä sig i svart, då behöver man inte tänka på vad man har på sig. Jag ser det här med att reparera kyrkklockor som mitt kall.

Han är lutheran, även om han ibland lockats av tanken att konvertera till ett äldre samfund.

– Det är inte så stor skillnad vilket samfund jag hör till. Jag jobbar ju ändå för alla. Många som kommer hit till Lappträsk för att lära sig om klockor jobbar för kyrkan. Här får man lyssna till kyrkklockor hur länge som helst – ibland ringer vi i fyra timmar i sträck!

Supavit Nummelin

25 år. Bor i Lappträsk, på gården Sihvola i Ryynelä.

Har ”erövrat” sju byggnader där. Där finns bland annat ett kyrkklocksmuseum, en kyrka, Supavit Nummelas verkstad, en gårdsbutik och en riktig järnväg med smal räls.

Vänner och bekanta kallar lekfullt stället för Supalandia eller Supala.

I Lappträsk har han 10 000 kilogram kyrkklockor, över 1 300 stycken.

DOMPROSTERIET

AGRICOLA

Julen i Agricola svenska församling

Julfrukost, sö 24.12 kl. 10.30–12.30: i Lovisa församlingshem. Vi samlas för att äta och trivas tillsammans. Vi bjuder bl.a. på risgrynsgröt med plommonsoppa, smörgås, julskinka och till efterrätt kaffe/te/glögg och jultårta. Julbön i Lovisa kyrka kl. 13. Anmälan till frukosten senast 18.12 till agricolaforsamling@evl.fi, via länk på www.agricolaforsamling.fi eller tfn 044 722 9241

Julbön 24.12

kl. 11: i Strömfors kyrka

kl. 13: i Lovisa kyrka. Maria Linde, sång

kl. 13: i Sarvsalö kapell. Blokomblaanda

kl. 13: i Andreaskapellet, Andersby. Anette Grevberg, violon

kl. 14: i Liljendal kyrka. Kvartett ur Agricolakören, Anette Grevberg, violon.

kl. 15: i Lapträsk kyrka. Anette Grevberg, violon

kl. 16: utanför Pernå kyrka. Majja Korhonen, violon

Julotta 25.12

kl. 8: i Liljendal kyrka

Annandag jul 26.12

kl. 10: Högmässa i Strömfors kyrka

Nyårsafton 31.12

kl. 10: Högmässa i Sockenstugan, Pernå. Efter mässan knytkalas. Ta med det du vill äta och kanske dela med dig, församlingen bjuder på kaffe och te

Trettondagen 6.1

kl. 10: Trettondagens gudstjänst i Lovisa kyrka, gudstjänsten radieras. Agricolakören, Elina Mieskolainen, violon, och frivilliga Jonna Hinttaniemi, Rita Reinholm, Marita Johansson och Sture Andersson medverkar

BORGÅ

Fridfull jul och Välsignat Gott Nytt År 2024!

JULBÖNER 24.12 2023

Sö 24.12 kl. 11 Emsalö julbön: Lindgård, Rita Bergman

Sö 24.12 kl. 13 Julbön Kullo bykyrka: Lindgård, Tollander

Sö 24.12 kl. 13 Julbön i Näse begravningskapell: Smeds, Rita Bergman

Sö 24.12 kl. 15 Julbön för barnfamiljer i Domkyrkan: Lundgren, Tollander, Antila, Diskanten, Lily Pettersson, solosång

God jul och gott nytt år!

På dessa sidor hittar du gudstjänster, sångstunder, konserter och mycket annat program för jultiden. Kolla in din församlings annonsering!

Sö 24.12 kl. 17 Julbön i Domkyrkan: biskop Bo-Göran Åstrand, Apostolidou, Söderström. Julbönen sänds i radio på Yle Vega.

Sö 24.12 kl. 22 Julnattsgudstjänst på Sjötorp, Kråkö: Lundgren

JULOTTA 25.12 JULDAGEN

Må 25.12. kl. 8 Julotta i Domkyrkan: Serell, Söderström
Må 25.12 kl. 8 Julotta St Olofs kapell, Pellinge: Smeds, Tollander

Må 25.12 OBS! kl. 10 Julotta Svartbäck-Spjutsunds skärgårdskyrka: Lundgren, Söderström

ANNANDAG JUL 26.12

Ti 26.12. kl. 12.15 Gudstjänst, Carols in Betlehem: Domkyrkan, Serell, Söderström, Tollander, Gaudeamuskören, Cornicines Borgoenses, Monica Groop, solosång.

NYÅRSHELG

Sö 31.12 kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan: Serell, Apostolidou, Söderström

Sö 1.1 kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan: Lundgren, Robert Lemberg, Tollander, Runebergskören

TRETTONDAGEN

Lö 6.1 kl. 12.15 Vigningsmässa i Domkyrkan: Bo-Göran Åstrand, Lindgård, Söderström, Cornicines Borgoenses
Sö 7.1 kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan: Apostolidou, Tuija Wilman, Tollander

Sö 7.1.2024 kl. 15 Babykyrka i Domkyrkan: med utdelning av doplöv. Lundgren, Antila, Serraldo

To 11.1. kl. 18 Mässa i Taizéstil i Domkyrkan: Lundgren

BORGÅ Barn och familj

Babykyrka i Borgå

Babykyrka firas i Borgå domkyrka söndagen den 7.1 kl. 15. I babykyrkan, som pågår i ca 30 minuter, delar vi ut doplöven till alla barn som blev döpta under år 2023.

Medverkande är församlingspastor Andreas Lundgren, ledaren för familjeverksamheten Jenni Antila och familjearbetare Brenda Serralde Luna. Kom och ta emot ert barns doplöv!

VANDA Musik

Vilken är din favorit bland de vackraste julsångerna?

Den 26.12 klockan 18.00 är du välkommen på musikandakt med De vackraste julsångerna i Helsing kyrka S:t Lars.

På församlingens webbplats (www.vandasvenskaforsamling.fi) kan du rösta på din favorit bland julsångerna. Sångerna med flest röster har större chans att komma med på låtlistan.

Välkommen!

GRUPPER FÖR VUXNA

On 10.1 kl. 13 Mariakretsen: Café, Lundag. 5

Må 8.1 kl. 13 Sjömansmissionskretsen: Café, Lundag. 5

To 11.1 kl. 13.30 Missionskrets: Lilla salen, Lundag. 5

SIBBO

Mer info om vår verksamhet hittas på
www.sibbosvenskaforssamling.fi

Sö 24.12 kl. 11 Ungdomarnas julsånger: Linda.

Sö 24.12 kl. 12 Julbön för stora och små: Sibbo kyrka. Musikkлубbarna medverkar.

Sö 24.12 kl. 14 Julbön: Norra Paipis bykyrka.

Sö 24.12 kl. 14 Julbön: Söderkulla kyrka.

Sö 24.12 kl. 15 Julbön: Söderkulla kyrka.

Sö 24.12 kl. 16 Julbön: Sibbo kyrka: Jennie Storbacka medverkar med sång.

Må 25.12 kl. 8 Julotta: Sibbo kyrka. Kyrkokören medverkar.

Ti 26.12 kl. 10 Mässa: Söderkulla kyrka. Efter mässan serveras julgröt i församlingssalen.

Sö 31.12 kl. 12 Högmässa: Sibbo kyrka.

Må 1.1 kl. 18 Tvåspråkig gudstjänst: Sibbo kyrka. Efteråt serveras glögg och sjungs julsånger i Prästgården.

Lö 6.1 kl. 18 Musik på trettondagen: Sibbo kyrka. Andakt. Bygdens körer medverkar.

Sö 7.1 kl. 12 Högmässa: Sibbo kyrka.

Må 8.1 kl. 9.30 KakaoClubben: Söderkulla kyrka. Terminsstart. Med Isabella Munck och Milja Westerlund.

Ti 9.1 kl. 18.30 Livstråden: Söderkulla kyrka. En grupp för kvinnor mitt i livspusslet. Terminsstart. Nya deltagare välkomna, förhandsanmälan. Med Lena Blomstedt, tfn 050 566 3691.

On 10.1 kl. 10 Frukost: Söderkulla kyrka. Terminsstart.

On 10.1 kl. 10.15 Knatterytmik: Kyrkoby församlingshem. Terminsstart. Med Camilla Wiksten-Rönnebacka.

On 10.1 kl. 13 Musikkлубb för åk 1–2: Kyrkoby församlingshem. Terminsstart. Med Christer Romberg och Lauri Palin.

On 10.1 kl. 14 Musikkлубb för åk 3–4:

Kyrkoby församlingshem. Terminsstart. Med Christer Romberg och Lauri Palin.

To 11.1 kl. 13.30 Torsdagsklubben:

Söderkulla kyrka. För barn i åk 3–4. Terminsstart. Med Isabella Munck och Christer Romberg.

To 11.1 kl. 13.30 Musikkлубb för åk 1–2: Söderkulla kyrka. Terminsstart. Med Christer Romberg och Lauri Palin.

To 11.1 kl. 14.30 Musikkлубb för åk 3–4: Söderkulla kyrka. Terminsstart. Med Christer Romberg och Lauri Palin.

To 11.1 kl. 18 Kyrkokör: Kyrkoby församlingshem. Terminsstart.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

VANDA

FRE 22.12 KL. 14 Julkyrka: i Folkhälsanhuset. Anu Paavola, Anders Ekberg.

SÖ 24.12 kl. 13 Julbön: i Virtakyrkan. Sini Aschan, Heidi Åberg.

SÖ 24.12 kl. 15 Julbön: i Rödsand kapell. Sini Aschan, Anders Ekberg.

SÖ 24.12 kl. 17 Julbön: i Helsing kyrka S:t Lars. Kristian Willis, Anders Ekberg.

MÅ 25.12 kl. 8 Julotta: i Helsing kyrka S:t Lars. Kristian Willis, Anders Ekberg.

TI 26.12 kl. 18 Musikandakt: kl. 18 med De vackraste julsångerna i Helsing kyrka S:t Lars. Rösta på dina favorit julsånger på hemsidan, för andaktens sångval. Sini Aschan, Heidi Åberg.

MÅ 1.1 kl. 10 Radiosänd högmässa: i Helsing kyrka S:t Lars. Anu Paavola, Kristian Willis, Anders Ekberg, Heidi Åberg.

LÖ 6.1 kl. 12 Stjärntydarnas tillbedjan: Internationell familjemässa i Helsing kyrka S:t Lars tillsammans med Tikkurilan srk. Anu Paavola.

SÖ 7.1 kl. 10 Högmässa: i Helsing kyrka S:t Lars. Anu Paavola, Heidi Åberg.

ONS 10.1 kl. 17.30 Ungdomsmässa: i Dickursby kyrka. Sini Aschan, Mari Johnsson.

ONS 10.1 kl. 18–20 Ungdomskväll: i Dickursby kyrka.

KOLUMNEN

STEFAN DJUPSJÖBACKA

Julen – älskad och fruktad

DET LÅTER väl lite konstigt med en sådan ordkombination. Julen är ju efterlängtd, i synnerhet av de små barnen. Vi ser fram emot några dagar av fest och högtid. Men det är inte självklart för alla. Därför kan julhelgen kännas oroande, kanske till och med skrämmande, om man inte har de förutsättningar som hör till väntan på julen. Brist på familj, släktingar och vänner, sjukdom eller ekonomiska problem gör att julen inte känns så efterlängtd. Det kan ligga nära till hands att stirra på problemen och svårigheterna. Kanske julens budskap ändå kan nå den som känner sig utsatt.

JULEN ÄR i grunden en fest som handlar om utsatthet. Den första julen firades inte i värme, bekvämt i ombonade förhållanden. Julens huvudperson, det lilla Jesusbarnet, kom till världen i hemlöshet och fattigdom. Gud kommer till oss på ett sätt som visar att han solidariserar sig med de utstötta, ensamma och medellösa. Därför påminns vi om att julen inte bara är en tid när man ger sina nära vänner gåvor, utan också ägnar de hjälpbehövande utanför den egna kretsen en varm tanke.

»Julens huvudperson, det lilla Jesusbarnet, kom till världen i hemlöshet och fattigdom. Gud kommer till oss på ett sätt som visar att han solidariserar sig med de utstötta, ensamma och medellösa.«

JULENS BUDSKAP har år efter år nått oss på samma sätt. Här behövs inga radikala förändringar. Snarast är det så att det irriterar oss ifall vi inte känner igen oss i julens budskap. Julevangeliet är igenkännandets text. Det handlar inte bara om att invaggas i en bestämd stämning – det kan för många kännas nog så viktigt. Men budskapet om hur Gud kommer till oss i ett litet barn som kallas Fredsfursten är alltid lika aktuellt. Det manar oss till fred, försoning och god vilja. Kanske kan detta sjunka in i vårt medvetande också efter det att jultiden avslutats.

KRUBBANS IDYLL med de lyckliga två föräldrarna, änglar, herdar, djur och vise män utgör ramen. Vi får inte glömma det bakomliggande budskapet: att Gud så mycket älskar de människor han skapat att det sätter igång en världsvid rörelse med början på de nattliga ängarna i Betlehem. Och sprider sig som ringar på vattnet först till stjärntydare i österns länder och sedan till folk och nationer runt om på vår jord. Ett budskap som förpliktar och utmanar: har Gud så älskat oss, ska vi vara beredda att sprida denna kärlek vidare med fred, försoning med en helhjärtad god vilja. Det är väl detta vi i djupaste mening lägger in i orden: God Jul!

Stefan Djupsjöbacka är teolog och pensionerad kyrkoherde.

SIBBO Gemenskap

Fira in 2024 med tvåspråkig gudstjänst!

Måndagen den 1.1 klockan 18 firas en tvåspråkig gudstjänst i Sibbo kyrka. Välkommen med att ta emot det nya året!

Efteråt blir det gemenskap i prästgården med glögg och de vackraste julsånger.

Mat och musik är två ingredienser till att bygga skön stämning vid Peace Café. FOTO: JONI VILLANEN

En plats att vara sig själv

På Peace Café i Borgå lever språk, kulturer och religioner sida vid sida. Kanske är det en glimt av framtiden!

TEXT: EIJA QUINLAN ÖVERSÄTTNING: GUNVOR HADDAS

BORGÅ Peace Café samlas ungefär en gång i månaden i församlingshemmet på Lundagatan 5 och är mötesplats för människor från olika länder och kulturer. Det är en viktig samlingspunkt för många med invandrarbakgrund och en chans att möta nya vänner och bekanta.

Här finns gott sällskap, mat och möjlighet till möten i en avslappnad och internationell atmosfär. Arrangörerna, Porvoon suomalainen seurakunta och Borgå svenska domkyrkoförsamling, bjuder på mat och dryck under träffarna.

Varifrån kom den här idén, Juhana Sihvo, präst i Porvoon suomalainen seurakunta?

– Peace Café föddes i efterdyningarna av flyktingvågen år 2015. Invånarna i förläggningssamfundet i Borgå blev från början vana vid

att träffas i församlingshemmet både till träffar de ordnade själva och till träffar arrangerade av församlingarna. År 2016 vidareutvecklades konceptet av församlingarna till Peace Café, som blev grunden för dessa möten.

Den här sortens mångkulturella mötesplatser behövs.

– Det finns ett behov av att skapa platser för möten mellan invandrare och människor som har bott längre i Finland. I Peace Café serveras alltid mat, som ofta tillagas av invandrarna själva.

– Peace Café är en verksamhet med låg tröskel, utan direkt religionsutövning, men via Peace Café blir invandrare bekanta med församlingarnas och kyrkans personal och frivilliga. För somliga kan det vara en inkörsport till en djupare församlingssamfund, säger Sihvo.

Enligt Juhana Sihvo har evenemangen varit mycket uppskattade.

– Under årens lopp har antalet deltagare varit kring 100. Besökarna uppskattar hur caféet organiseras och tacksamheten märks i att folk kommer på nytt.

»Jag tror att vi på Peace Café bygger framtidens värld: en värld där språk, kulturer och religioner lever sida vid sida.«

Fler språk i samma mening

Under den internationella kvällen talas det finska, svenska, engelska, ukrainska och arabiska. Enligt Hanna Eisentraut-Söderström, präst i Borgå svenska domkyrkoförsamling, har Peace Café en väldigt avslappnad atmosfär.

– Vi pratar många olika språk, ibland till och med i samma mening. Vi sjunger tillsammans vid varje träff, oftast på engelska, men också på andra språk. Vi äter tillsammans och det skrattas mycket. Caféet är ofta besökt av många barnfamiljer, säger Söderström-Eisentraut.

– Vi vill att människor ska känna att de kan vara sig själva i caféet. De får tala sina egna språk och klä sig enligt sin kultur. För oss är mångfald en rikedom. Jag tror att vi på Peace Café bygger framtidens värld: en värld där språk, kulturer och religioner lever sida vid sida.

Lokalsidorna för församlingarna i Helsingfors utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Sofia Torvalds, sofia.torvalds@kyrkpressen.fi. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Också i år kommer han

KOLUMN

Monica
Heikel-Nyberg
jobbar som präst
i Johannes
församling.

VET DU vad ordet "oväld" betyder? Eftersom du läser KP har du säkert hört eller läst juldagens profetia ur profeten Jesajas bok många gånger. Orden blir bekanta och hör till julbönen, men deras exakta innebörd känns ofta inte så viktig. I år lyser ändå Jesaja-textens ord som neonljus: med oväld skipar han rätt åt de fattiga i landet.

Orden skrevs i en tid då det var allt tydligare att det egna landet, och med det hela världsordningen som vanligt folk kände, skulle gå under. Landets politiker var korrumpade, våldet eskalerade och hela samhället uppdelat av djupa klyftor mellan rik och fattig, härskare och vanligt folk, utan möjlighet att påverka några beslut.

Mitt i allt detta skriver profeten om hopp. Och inte vilket hopp som helst, utan om en framtid utan våld. Det är vad begreppet "oväld" betyder. Herren, han som skall kom-

ma för att rädda sitt folk, skall inte komma för att ta makten med våld. Gud härskar inte med den starkares rätt, han kommer utan våld. Utan makt så som vi förstår den, för vad är våld annat än ett sätt att försöka ta makten av den svagare.

OCKSÅ I år kommer Herren till sitt folk. Till oss här i decembermörka Finland. Kanske är det den bräckliga världsfreden och det besinningslösa våldet vid Europas gränser som får våra hjärtan att skälva. Just nu längtar vi mest av allt efter fred. Inte efter terrorbalans, som hålls uppe genom kapprustning och blodspillan, utan den fred som är motsatsen till makthunger. Som inte söker sitt eget goda, utan som ser till att de fattiga i landet får det de har rätt till.

Bibelns texter är fulla av kullerbyttor som vänder upp och ned på det vi tar som en själv-

klarhet. Makt utan våld, en värld där respekt för den fattige är viktigare än ägodelar. Ett sätt att leva där vi varken fördömer, dömer eller bedömer varandra.

En värld full av liv, som det sjungs om i Disneys *Lejonkungen*. Allt det väntar på oss. I Guds plan för världen som en gång skall bli verklighet, men också här och nu. Inte fullt ut, för så är det inte i vår trasiga värld, men bitvis. I korta glimtar får vi se att profeternas löften faktiskt håller, att Fredsfursten inte är en from förhoppning utan en levande kraft.

KANSKE BLIR julen i år inte vad du hoppas. Måhända förtvivlans skugga faller över dig under några ögonblick. Eller så blir adventstiden och julen åtminstone bitvis fyllda av lugn och tillit. Hur det än blir står Guds löften genom Jesaja kvar:

*Ty ett barn har fötts,
en son är oss given.
Väldet är lagt på hans axlar,
och detta är hans namn:
Allvis härskare,
Gudomlig hjälte,
Evig fader,
Fredsfurste.*

»I korta glimtar får vi se att profeternas löften faktiskt håller.«

Hallå där Tuomas Rosqvist!

Tuomas firar i år juldagen i Petruskyrkan med julgröt och julsånger.

– **VI VILLE** skapa en plats där människor kan fira juldagen tillsammans. Tanken är att ha andakt och sjunga några julsånger, men också bara umgås över mat och kaffe.

PÅ PROGRAMMET för juldagen står både sång, andakt, dockteater och fritt umgänge under julgröten.

– Alla är välkomna vare sig man firar julen ensam, med familjen eller med vänner.

Andakt och julgröt i Petruskyrkan på juldagen 25.12 kl. 11.

TEXT OCH FOTO: PAULIINA KITTILÄ

Matteus församling

Andligt liv

Mässor: Söndagar kl. 10 i Matteuskyrkan.

Julens gudstjänster: 25.12 kl. 8 Julotta i Matteuskyrkan med Juho Kankare, Niels Burgmann och Kyrkokören.

26.12 kl. 18 Staffansfest: julsångsmässa och pizza med Juho Kankare, Daniela och Staffan Strömsholm.

31.12 kl. 10 Nyårsafton: i Matteuskyrkan med Patricia Högnabba.

1.1.2024 kl. 18 Kvällsmässa: på nyårsdagen i Matteuskyrkan med Patricia Högnabba.

6.1.2024 kl. 10 Trettondagsmässa: med predikant Olle Eriksson. Servering med salt paj efter mässan, med frivillig avgift till missionen.

MU-mässa: (Matteus Ungdom): Vi träffas igen i januari!

Molnet: Vi träffas igen i januari, med start 11.1.2024.

Barn, ungdom och familj

Musiklek med familjecafé: Vi ses igen den 16.1.2024!

TWEENTISDAG FÖR ÅK 3–7: Vi ses igen den 16.1.2024!

Öppet hus för ungdomar: Vi ses igen onsdagen den 17.1.2024!

Matteus barnkör och pysselklubben: Vi ses igen i januari.

Musik

Matteus kyrkokör: sjunger de gamla klassiska kyrkomusikverken och även nyare musik från vår egen tid. Tisdagar kl. 18.30 i Matteuskyrkan. Körledare: kantor Niels Burgmann, niels.burgmann@evl.fi, (09) 2340 7326. Vi fortsätter igen 16.1.2024!

Popkören: Vi sjunger igen i januari!

Matteus barnkör: Vi sjunger igen i januari!

Matteus VOICE: Vi sjunger igen senare på våren!

Nya sångare välkomna i alla körer!

Gemenskap

Stickklubben: Träffas igen i januari, jämna veckor, med start 11.1.2024. Kontakt: Carita Riitakorpi 050-380 3986.

Bokklubben Bokmalarna: Bokmalarna läser och samtalar utgående från en på förhand utvald bok var tredje måndag kl. 14–15.30 i Matteussalen. Första träffen i januari den 15.1.2024

Kvinnor mitt i livet: Vi träffas igen måndagen den 15.1.2024 då Cecilia Forsén besöker gruppen.

Samling för män: Vi träffas igen fredagen den 19.1.2024 kl. 18.

Waste&Feast i Matteuskyrkan: Ät en bit mat för 3€/6€ och lär känna nya människor vid samtalsbordet. Maten lagas på överbliven mat från mataffärer. Må-to kl. 11–13. Stängt 22.12.2023–7.1.2024

Följ oss på Facebook och Instagram för våra senaste uppdateringarna samt bilder och gemenskap i vardagen @matteusforsamling.

Evenemang och info hittas också på vår webbsida: www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

Behöver du hjälp eller stöd?

Du kan alltid kontakta församlingens anställda och diakoniarbetarna om du behöver hjälp eller stöd i vardagen eller bara någon att tala med. Kontakta diakoniarbetare Carita Riitakorpi 050-380 3986.

MATTEUS FÖRSAMLING

www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

Kansliet: Kansliet är öppet vardagar kl. 10–14, telefontid ti och to kl. 10–14, 09 2340 7300, matteus.fors@evl.fi.

Lokaler: Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3 (Matteussalen vän. 1).

Johannes församling

Gudstjänster

Julafton, söndag 24.12, julböner: kl 11 i Folkhälsans seniorhus, kl 14 i S:t Jacobs kyrka, kl 14 i Johanneskyrkan, kl 15 i Gamla kyrkan.

Julafton, söndag 24.12, mässa i julnatten: kl 22 i Johanneskyrkan.

Juldagen, måndag 25.12, högmässa: kl 12 i Johanneskyrkan.

Missa inte! Annandag jul, tisdag 26.12, julsångsgudstjänst: kl 16 i Berghälls kyrka. Tomas vokalensemble medverkar.

Nyårsafton, söndag 31.12, högmässa: kl 12 i Johanneskyrkan.

Obs: Ingen högmässa i S:t Jacobs kyrka.

Nyårsdagen, måndag 1.1, nyårsmässa: kl 18 i Johanneskyrkan.

Trettondagen lördag 6.1 Carols i Johannes: kl. 18 i Johanneskyrkan. Julsångsgudstjänst i anglikansk tradition med nio läsningar och julsånger.

Söndag 7.1 högmässa: kl 10 i S:t Jacobs kyrka.

Söndag 7.1 högmässa: kl 12 i Johanneskyrkan.

Tisdag 9.1, middagsbön: kl 12 i Johanneskyrkan.

Onsdag 10.1, middagsbön: kl 12 i Johanneskyrkan.

Onsdag 10.1, veckomässa: kl 18 i Johanneskyrkan.

Händer på mellandagarna i församlingarna

Grötfest, pizza efter mässan eller en gudstjänst med julsånger? Här finns program för alla!

25.12 kl. 11.00 Julbön i Petruskyrkan med grötfest efteråt! Skogsbäcksvägen 15

26.12 kl. 18.00 Julsångsmässa i Matteuskyrkan, Staffansfest med pizza efteråt! Åbohusvägen 3

26.12 kl. 16.00 Julsångsgudstjänst i Berghälls kyrka! Östra Prästgatan 2

Musik

Lunchmusik i Gamla kyrkan tisdagar: kl. 12 från och med 9.1.

OBS! Kansliet är stängt 23.12–1.1.

Mera info om församlingens verksamhet finns på vår hemsida:

helsingforsforsamlingar.fi/johannes.

Följ oss på instagram och fb:

@johannesforsamling.

JOHANNES FÖRSAMLING

www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes

Kansliet: må, ti, to, fre 10–15. Högborgsgatan 10, tel. 09-2340 7700.

Utrymmen: Johanneskyrkan, Högborgsg. 12, Högborgssalen, Högborgsg. 10 (vän. 2), Hörnan, Högborgsg. 10 (gatuplan), Folkhälsan och Majblomman, Mannerheimv. 97, Gamla kyrkan, Lönnrotsgratan 6, S:t Jacobs kyrka, Kvarnbergsbr. 1, Seniorhuset, Norrvägen 1, Arabiastrandens invånarhus, Indragatan 1, utrymmet "Käätöpaikka".

MATTEUS Lucia**Finlands Lucia besöker Matteuskyrkan**

Fredag 5.1.2024 kl. 18 avslutar Finlands Lucia sin konsertturné genom Finland i Matteuskyrkan. Årets Lucia, Madeleine Amoroso, är från Nordsjö, och därav välkomnar vi henne med följe till den här Luciasångens avslutningskonsert. Fritt inträde, med frivillig avgift till Luciainsamlingen som hjälper utsatta barnfamiljer.

JOHANNES Julstämning**Fira mässa i julnatten**

Mässa i julnatten **24.12**

kl. 22 i Johanneskyrkan. Låt stressen vika och öppna dina sinnen för julnattens under. Kom och upplev de levande ljusen och sången i vår stämningsfulla kyrka.

PETRUS Bön & gröt**Julbön och julgröt på juldagen**

Välkommen med och fira juldagen **25.12 kl. 11** tillsammans i Petruskyrkan. Vi inleder med julbön samt några julsånger och umgås över julgröt i församlingssalen efteråt. Dockteater och smått program. Välkommen ensam, med familj eller vänner. Tuomas Rosqvist, Tua Sandell m.fl.

Petrus församling**Gudstjänster**

Varmt välkommen på gudstjänst!

Julafton sö 24.12: Se julböner längre ner i annonseringen.

Högmässa på nyårsafton: 31.12 kl. 11 i Petruskyrkan. Koivula, Fiona Chow.

Predikogudstjänst på nyårsdagen: 1.1.2024 kl. 11 i Petruskyrkan. Amos Airola, Fiona Chow.

Högmässa på trettondagen: Lö 6.1 kl. 11 i Petruskyrkan. Thylin.

Högmässa: sö 7.1 kl. 10 i Munksnäs kyrka. Kl. 12 Äggelby gamla kyrka. Thylin. Kaffe efter gudstjänsterna. Söndagsskolan i Munksnäs börjar 14.1.

Puls-gudstjänst: kl. 15.30 i Petruskyrkan. Paus över julen, Puls fortsätter igen 14.1. Puls är en avslappnad söndagsgudstjänst med undervisning, gemenskap och lovsång. CoolKids för barnen. Kaffe efteråt.

Julens program

Missa inte! Julböner på julafton 24.12: Välkommen med och inleda julfrandet med en stämningsfull julbön. Kl. 11 i Petruskyrkan, Tuomas Rosqvist. Kl. 14.30 Julbön för små och stora i Södra Haga kyrka, Ronny Thylin. Kl. 16.30 i Munksnäs kyrka, Ronny Thylin.

Julnattens gudstjänst 24.12 kl. 23.30: Avsluta julafton i den mysiga Äggelby gamla kyrka. Tuomas Rosqvist.

Julotta i Munksnäs kyrka: Juldagen må 25.12 kl. 7.00, Ronny Thylin.

Julbön med julgröt: Juldagen må 25.12 kl. 11.00 i Petruskyrkan. Välkommen med och fira juldagen tillsammans i

Petruskyrkan. Vi inleder med en andakt samt några julsånger och umgås över julgröt i församlingssalen efteråt. Dockteater och smått program. Tuomas Rosqvist, Tua Sandell m.fl.

Predikogudstjänst på julannandag: Ti 26.12 kl. 18 i Petruskyrkan. Amos Airola.

Första veckorna i januari

Du kan alltid skicka in dina böneämnen: till pray.petrus@evl.fi, per post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Musiklek i Hagasalen: Musiklek för dig med barn 0-5 år börjar igen 18.1. Anne Koivula.

Fredagscafé i Petruskyrkan: Paus över julen, fredagscafé fortsätter igen 12.1 kl. 17-19. Fredagscafé är en gemenskap för alla åldrar att mötas kring en kopp kaffe efter veckan! Kom ensam, med familj eller med vänner.

Förbön och Tack: Vi samlas igen för bön 23.1 i Munksnäs kyrka kl. 19. Lovsångsgruppen samlas kl. 18.

Rotad i Ordet: Kom med på en resa djupare i Bibeln. Första kvällen är 15.1 kl. 18 i Petruskyrkan.

Dagscafé: Vi samlas igen i Petruskyrkan för kaffe och litet program 23.1 kl. 13 i Petruskyrkan.

Missa inte! Disciple-konferensen 26-28.1.2024: Disciple är en konferens med visionen att se en ny generation lärjungar vars hjärta brinner för Jesus. Tema: "From Grace to Grace" – Guds nåd är överflödande, helande och för-låtande men ger oss också ny kraft och förvandlar oss. Konferensen är ett samarbete mellan Petrus församling och Studentmissionen. Konferensen ordnas över språkgränserna – på svenska, finska och engelska. Köp biljett via www.disciple.fi.

PETRUS FÖRSAMLING

www.petrusforsamling.net

Kansliet: Må-ti, to-fre kl. 10-13, ons kl. 13-16, tel. 09-2340 7100. Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Lokaler: Hagasalen och Södra Haga kyrka, Vesperv. 12, Malms kyrka, Kommunalv. 1, Munkshöjdens kyrka, Raumov. 3, Munksnäs kyrka, Tegelst. 6, Petruskyrkan, Skogsbäcksv. 15, Äggelby gamla kyrka, Brofogdev. 12.

Laura Leipakka vill fira jul med gudstjänst på julaftonskvällen, Patrick Koski längtar efter gemenskap och brädspel.

Rätt julstämning på mitt sätt

Laura Leipakka ser fram emot en fridfull jul ensam i stan. Patrick Koski satsar fullt ut på gemenskap.

TEXT OCH FOTO: NINA ÖSTERHOLM

HELSINGFORS När Laura Leipakka berättade på Instagram om hur hon tänkte fira jul fick hennes inlägg många gillningar.

– Julen har en stark prägel av familjehögtid och gemenskap, men det är inte sant för alla. Jag hatar inte julen men jag avskyr hårdellen med presenter och alla måsten kring julen. Min julrevolt är att fira ensam i stan med tre katter.

Leipakka är teolog och projektanställd i Esbo församlingar. Hon har länge drömt om att få fira jul på sitt eget sätt och i år ska det äntligen bli verklighet. Istället för att åka hem till föräldrarna i Birkaland stannar hon som kattvakt i Tölö åt några vänner som reser bort.

– För mig är julnatten, när Kristus föds, viktig och jag har alltid drömt om

att gå till kyrkan på julaftonskvällen, men det har av praktiska skäl aldrig lyckats på min hemort. I år ska jag äntligen besöka midnattsmässan i Gamla kyrkan. Visst blev min mamma först lite fundersam över att jag inte kommer hem, men hon förstod att jag är 38 år och får fira jul på mitt eget sätt om jag vill.

Ta tid för varandra

Studerande Patrick Koski ser julen och hela adventstiden som en chans att umgås med både familj och vänner.

– Jag flyttar hem till mamma under julhelgen och då sitter vi ofta uppe långt in på nätterna med min syster och snackar igenom livet. Vi spelar brädspel och tittar på filmer, tar tid för varandra.

I studielivet försvinner många hem

till andra orter kring julen, men Koski, som studerar film och media vid yrkeshögskolan Arcada, försöker samla vännerna kring juliga teman redan i advent.

– Julen kommer lämpligt mitt i terminen och det är ett bra tillfälle att slappna av från studierna och satsa på gemenskap. Ibland har jag fixat lite julmat eller så har vi haft glöggstasting eller julfilmsmaraton.

Också Koski försöker undvika konsumtionshetsen med presenter. Inom familjen är han tacksam över att man frångått gåvorna nästan helt.

– Nuförtiden kommvärd i alltid överens om något som vi gör tillsammans och så blir biobesöket eller restaurangkvällen den gåva som vi ger till varandra.

En känslig tid

Laura Leipakka pyntar knappt alls, Patrick Koski är med egna ord ”en sucker för juldekorationer – och ibland slår det lite över”. Särskilt viktiga har de pynt blivit som han ärvt av sina farföräldrar, bland annat en bordsdekoration i form av en liten kyrka med olika figurer runt omkring.

– Den påminner mig om mina farföräldrar som inte längre lever, och om de jular som jag firat tillsammans med dem.

Leipakka har full förståelse för att julen är en viktig högtid för många

människor. Samtidigt ser hon också hur många nästan stupar i december på grund av alla måsten som man känner att julen för med sig.

– Julen är en känslig tid för många människor. Det är mycket minnen och nostalgi. Och det är okej. Det är okej att julen är en känslig tid och det är okej att vara känslig under julen. Men försök också vara känslig inför hur du själv vill fira på just ditt sätt!

Midnattsmässa på julafton i Helsingfors 24.12

Kl. 22 Johanneskyrkan, Högborgsgatan 12.

Kl. 23.30, Äggelby gamla kyrka, Brofogdevägen 12.

Gemenskap under julen

21.12 kl. 12 i S:t Jacobs kyrka: Diakoniträff med julandakt och servering. Kvarnbergsbrinken 1.

25.11 kl. 11 Julgröt, andakt och juligt program för alla åldrar i Petruskyrkan, Skogsbäcksvägen 15.

26.12 kl. 18 Staffansfest Matteuskyrkan: Julsångsmässa och pizza. Åbohusvägen 3.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Korsholm utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Johan Sandberg, johan.sandberg@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 3599. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Ida Ohls på gravgården i Björkö tisdagen 5.12, när det rökdes snö runt Pro Patria-monumentet, det vill säga hjältegravarna i Björkö inför självständighetsdagen. FOTO: PETER NORRBACK

En av de fyra julgranarna som står vid Replot kyrka. FOTO: IDA OHLS

Kyrkogården redo för julbesökarna

Vintern är en ganska lugn period på gravgårdarna. Då handlar det mest om att röja snö och sanda. Till jul försöker Ida Ohls som ansvarar för gravgårdarna i Replot skapa lite feststämning för anhöriga som kommer för att tända ljus på gravarna.

TEXT: JOHAN SANDBERG

REPLIT Ida Ohls ser nu fram emot sin första jul som anställd i församlingen. Hon jobbar i huvudsak på kyrkogården i Björkö.

– Jag blev anställd i maj så jag vet ännu inte så mycket om julen på kyrkogården. Men vi kör som det varit, enligt traditionerna.

Replot församling har ju två kyrkor och två

»Man lär nästan känna dem som ligger här.«

kyrkogårdar, i Replot och Björkö. Båda sköts likvärdigt.

Som traditionen bjuder besöker anhöriga kyrkogården för att tända ljus vid gravarna. Precis som på allhelgona.

– Det är viktigt att folk ska få komma till gravarna, tända ljus och minnas sina nära och kära som gått bort. Det brukar se trevligt ut då det brinner många ljus vid gravarna.

De gravar som församlingen sköter genom skötselavtal har redan tidigare försetts med planterade callunor.

– Men nu är det så mycket snö att de inte längre syns.

Julgranarna skapar stämning

För att skapa julstämning har församlingen låtit resa en julgran på vardera gravgården.

– Julgranen ska skapa lite feststämning på gravgården. Några andra juldekorationer har vi inte.

Förutom på begravningsplatsen reser församlingen en julgran utanför och inne i de bägge kyrkorna. Granarna som är inne i kyrkan är av plast medan de övriga julgranarna är naturgranar.

Ida Ohls behöver ändå inte ge sig ut på julgransjakt i församlingens skog.

– Vi beställer granarna även Replotbo. Granen vid Replot kyrka är störst, i den och i granen på gravgården i Replot hänger de också upp ljus. Jag har fixat belysningen i granarna i Björkö.

Till julförberedelserna för kyrkogården hör

också att snön är skottad och gångarna vid behov sandade så att besökarna kan ta sig fram. Snöröjningen är också lagd på entreprenad.

Ida Ohls trivs med jobbet på gravgården.

– Jag trivs med det praktiska att ta hand om gravarna. Men jag får också vara ett lyssnande öra. Jag tycker det är intressant att träffa de anhöriga, att skapa en mänsklig kontakt till byborna och bli bekant med dem. Ibland kan de stanna länge och berätta om sina bortgångna kära. Man lär nästan känna dem som ligger där. Det tycker jag är spännande.

Hon bor i Replot men är i huvudsak stationerad i Björkö, där hon är både kyrkvaktmästare och gravgårdsansvarig. Där har hon hand om gudstjänster, dop, vigslar, begravningar och om gravgården.

– Tjänsten i Björkö är lite annorlunda än i Replot, där församlingen har en kyrkvaktmästare som sköter kyrkan. Fram till allhelgona har vi en säsonganställd där på gravgården. På vintern är jag mera i Replot eftersom det händer mera där.

Sker något samtidigt måste båda vaktmästarna var i tjänst.

– Oftast infaller jordfästningar på fredagar, då är jag i Björkö. Eftersom vi bara har en präst kan man inte ha många förrättningar samtidigt.

Men dubbelbokningar under vintern går ändå inte att undvika eftersom flera aktörer sköter bokningarna.

– Ibland måste vi båda vara i tjänst också då.

KORSHOLMS PROSTERI

KORSHOLM

Julbön för små & stora sö: 24.12 kl 13 i Smedsby fg. Mats Björklund och Michael Wargh.

Julbön i kyrkan: sö 24.12 kl 15. Björklund och Wargh. En projektkör medverkar.

Julotta: må 25.12 kl 8 i kyrkan. Rune Lindblom, Ann-Christine Nordqvist-Källström och Korall-kören.

Julkonsert med Kammarkören Psallite: må 25.12 kl 21 i kyrkan. Nordqvist-Källström, Erica Nygård, Wargh. Kammarkören Psallite sjunger Gaudete av Anders Öhrwall och julsånger. Dirigent: Erica Nygård. Textläsning: Olle Victorzon. Instrumentalister.

Annandagens gudstjänst: ti 26.12 kl 11 i Toby. Emilia Kontunen, Nordqvist-Källström.

Annandagens julfest: ti 26.12 kl 13 i Smedsby fg. Kontunen, Nordqvist-Källström.

Annandagens julfest i Iskmo bönehus: ti 26.12 kl 14. A. Kronlund, Servering.

Gudstjänst: sö 31.12 kl 11 i kyrkan. Lindblom, Nygård.

Nyårsdagens mässa: må 1.1 kl 18 i kyrkan. Lindblom, Nordqvist-Källström.

Trettondagens kvällsgudstjänst: lö 6.1 kl 18 i Smedsby fg. Kontunen, Wargh.

Högmässa: sö 7.1 kl 11 i kyrkan. Björklund, Nordqvist-Källström.

Vi önskar Dig en fin juletid och ett välsignat nytt år 2024!

KVEVLAX

Kansliet stängt: fr 22.12 hela dagen.

Julbön: sö 24.12 kl. 15. Benjamin Häggblom, Rodney Andrén, Bertil Blom, Kyrkokören.

Julotta: må 25.12 kl. 8. Fredrik Kass, Rodney Andrén, Julkören.

Annandagens kvällsgudstjänst: ti 26.12 kl. 18. Benjamin Häggblom, Bertil Blom.

Mathjälpen: on 27.12 (obs dagen!) & ti 2.1 & 9.1 kl. 10. Kontakta Nina Andrén om du inte hämtat mat tidigare tfn 044 0462312.

Högmässa: sö 31.12 kl. 10. Benjamin Häggblom, Bertil Blom.

Kansliets öppettider v.1: Endast telefonitid on-to kl. 9-14. Kansliet öppet igen on. 10.1.

Ekumenisk kvällsgudstjänst: må 1.1 kl. 18. Håkan Nito-vuori predikar, Benjamin Häggblom, Bertil Blom.

Trettondagens byagudstjänst i Köklot: lö 6.1 kl. 13 i Köklot byagård. Gemensam gudstjänst med De vackraste julsångerna för Kvevlax o Replot församling. Fredrik Kass, Rodney Andrén.

SOLF Kyrkoherdeinstallation

Kyrkoherdeinstallation i Solfs församling den 14.1

Söndagen den 14.1 kl. 10 firas högmässa med kyrkoherdeinstallation i Solf kyrka. Då kommer biskop Bo-Göran Åstrand med assistenter och installerar Johan Kanckos som kyrkoherde.

I högmässan medverkar förutom installanden även Patrik Vidjeskog som kantor och Emilia Kontunen som liturg.

Även Solf stråkorkester, dir. Karl-Erik Berg, Korall-kören och Kvevlax kyrkokör medverkar.

Efter installationen blir det mat och kaffe i församlingshemmet.

Varmt välkommen med!

God jul och gott nytt år!

På dessa sidor hittar du gudstjänster, sångstunder, konserter och mycket annat program för jultiden. Kolla in din församlings annonsering!

Cafégudstjänst: sö 7.1 kl. 18 i fh. Tema: "Hoppet".

Kerstin Haldin-Rönn, Matilda o Johannes Nykvist, Fredrik Kass, Rodney Andrén, Evelina Koskinen, violin. Barnen får leka i dagklubben. Arr.: Församlingskretsen i samarbete med Kvevlax församling.

Föräldra-barngruppen: on 10.1 kl. 9.30.

RELOT

Julbön för stora och små: julafton sö 24.12 kl. 13 i Replot kyrka och kl. 14.30 i Björkö kyrka. Ruth Vesterlund och Heidi Lång.

Julotta: juldagen må 25.12 kl. kl. 8 i Replot kyrka och kl. 10 i Björkö kyrka. Berndt Berg och Heidi Lång.

Julgudstjänst: julannandag ti 25.12 kl. 14 i Södra Vallgrunds ungdomslokal. Benjamin Häggblom och Heidi Lång.

KVEVLAX Cafégudstjänst

Kaffe och hopp!

Söndag 7.1 kl.18 ordnar vi Cafégudstjänst i församlingshemmet i Kvevlax. Temat för gudstjänsten är "Hoppet". Medverkar gör Kerstin Haldin-Rönn, Matilda och Johannes Nykvist, Fredrik Kass, Rodney Andrén, Evelina Koskinen, violin. Barnen får leka i dagklubben. Arrangör: Församlingskretsen i samarbete med Kvevlax församling. Välkommen!

Gudstjänst: nyårsafton sö 31.12 kl. 10 i Replot kyrka. Ruth Vesterlund och Heidi Lång.
Kvällsmässa: nyårsdagen må 1.1 kl. 18 i Björkö kyrka. Ruth Vesterlund och Heidi Lång.
Byagudstjänst: trettondagen lö 6.1 kl. kl. 13 i Köklot byagård. Fredrik Kass och Rodney André.
Missionsgudstjänst: sö 7.1 kl. 10 i församlingshemmet. Fredrik Kass och Heidi Lång samt Edny Fors och Seifu Geleto från SLEF. Servering.

SOLF

Julbön: sö 24.12 kl 15. Johan Kanckos, Patrik Vidjeskog och Solf stråkorkester, dir. Karl-Erik Berg.
Julotta: må 25.12 kl 8. Kanckos, Vidjeskog. Steve Johnson medverkar på trumpet.
Annandagens gudstjänst: ti 26.12 kl 18 i församlingshemmet. Kanckos, Vidjeskog. Vi sjunger tillsammans ur De vackraste julsångerna-häftet och myser med glögg och pepparkakor.
Högmässa: sö 31.12 kl 10 med Emilia Kontunen och Vidjeskog.
Nyårsdagens gudstjänst: må 1.1.2024 kl 18. Kanckos, Vidjeskog.
Missionsgudstjänst på Trettondagen: lö 6.1 kl 10. Kanckos, Vidjeskog. Inbjuden gäst är Anna-Lena Särs. Efteråt servering i församlingshemmet då Anna-Lena berättar om sitt arbete som missionär för FMS i Senegal.
Högmässa: sö 7.1 kl 10 med Kanckos och Vidjeskog.
Högmässa med kyrkoherdeinstallation: sö 14.1 kl 10. Efteråt mat och kaffeservering i församlingshemmet.

MALAX

BERGÖ

On 20.12 kl. 19: De vackraste julsångerna, i Bergö kyrka. Kyrkokören medverkar. Solosång: Göran Särs.
Sö 24.12 kl. 14: Julbön i Bergö kyrka kl. 14. Englund, Brunell. Solosång: Jasmine Urwäder.
Må 25.12 kl. 8: Julotta i Bergö kyrka. Englund, Brunell. Kyrkokören medverkar.

Ti 26.12 kl. 14: Gudstjänst på Fyrgården. Englund, Brunell.
Sö 31.12 kl. 14: Gudstjänst i Bergö kyrka. Englund, Brunell.
Må 1.1 kl. 14: Högmässa i Bergö kyrka. Englund, Brunell.
Lö 6.1 kl. 14: Gudstjänst i Bergö kyrka. Englund, Brunell.
Sö 7.1 kl. 14: Gudstjänst i Bergö kyrka. Englund, Brunell.

MALAX

Sö 24.12 kl. 15: Julbön i Malax kyrka. The Gospel Voice medverkar.
Sö 24.12 kl. 23: Julnattsmässa i Malax kyrka. Norrback, Lax. Solosång: Kaisa Nyroos.
Ti 26.12 klo 10: Jumalanpalvelus Maalahden kirkossa. Norrback, Lax
Ti 26.12 kl. 14: Gudstjänst i Norrback bystuga, Björneborgsv. 3286.
Sö 31.12 kl. 10: Gudstjänst i Malax kyrka. Tornberg, Lax.
Må 1.1 kl. 10: Högmässa i Malax kyrka. Tornberg, Lax.
Lö 6.1 klo 10: Messu Maalahden kirkossa. Tornberg, Brunell.
Sö 7.1 kl. 10: Gudstjänst i Malax kyrka. Tornberg, Brunell.
Må 8.1 kl. 18: Ekumenisk bön i Betel.

PETALAX

To 21.12 kl. 19: De vackraste julsångerna, i Petalax kyrka. Kyrkokören medverkar. Solosång: Emma Backman, violin: Lotta Tornberg.
Sö 24.12 kl. 12: Julbön i Petalax kyrka. Englund, Brunell. Solosång: Kaisa Nyroos, Tobias Salonsaari.
Må 25.12 kl. 6: Julotta i Petalax kyrka. Norrback, Brunell.
Ti 26.12 kl. 14: Gudstjänst i Norrback bystuga, Björneborgsv. 3286. Norrback, Lax
Sö 31.12 kl. 12: Gudstjänst i Petalax kyrka. Englund, Brunell.
Må 1.1 kl. 12: Högmässa i Petalax kyrka. Englund, Brunell.
Lö 6.1 kl. 12: Gudstjänst i Petalax kyrka. Englund, Brunell.
Sö 7.1 kl. 12: Gudstjänst i Petalax kyrka. Englund, Brunell.

KOLUMNEN

MARIA ÖSTMAN-SÖDERGÅRD

Lyft blicken från julmysiga hem

HAN KRYPER SNABBT under sängen och tar nallen med. Mammans och pappas arga röster hörs ute i köket. Nallens ena ben håller på att ramla loss och nu ser han att han skrapade hål på knät då han kröp under sängen. Trots att han bara är fem år vet han redan hur det känns när det mesta i livet är trasigt.

HON ÄR 23 ÅR och ensam nybliven mamma. Babyn gråter i rummet bredvid. Hur ska hon orka gå dit igen och amma? Tänk om mjölken sinar? Hur ska blöjorna räcka ända till nästa vecka då hon får barnbidraget? Oron har gjort att hon har en ständig klump i halsen.

HAN LIGGER I sin sjukhussäng och väntar. Han vet inte riktigt vad han väntar på. Kanske tills nästa gång sköterskan ska komma med hans medicin. Det värker i hans brutna ben. Mest väntar han ändå på att hans barn ska komma och hälsa på. Men de hörs inte av så mycket längre. De bor ju så långt borta och har sin egen liv, som det heter.

»Be att Jesus visar dej till vem du ska gå. Han kommer ge dig kraften du behöver.«

HON TITTAR PÅ högen av räkningar. Blicken är suddig. Hon har vaga minnesbilder av gårdkvällen. Hon hade ju fått sin pension och det skulle firas med hennes nyfunna vänner som stod utanför Alko, precis som hon. Hur kan räkningarna vara så många? Hon orkar inte ta tag i det. Det får gå som det går. Tittar på flaskan som står på diskbänken. Där står hennes enda tröst.

VI SOM HAR FÅTT den allra finaste julklappen av Fadern – alltså att han lät Jesus födas i det Betlehem som är lika oroligt idag som på den tiden – vi behöver i år lyfta vår blick från våra julmysiga hem och se en annan människas nöd. Den finns nära och egentligen krävs det inte så mycket av oss för att kunna bära en annan människas bördor en stund. Be att Jesus visar dej till vem du ska gå. Han kommer att ge dig kraften du behöver och leda dig.

”Och Gud har makt att låta all nåd överflöda till er, så att ni alltid och under alla förhållanden har nog av allting och kan ge i överflöd till varje gott verk.” (2 Kor. 9:8)

Maria Östman-Södergård är tf diakoniarbetare i Nykarleby församling.

KORSHOLM Konsert

Kammarkören Psallites juldagskonsert

På juldagskvällen, den 25.12 kl. 21 ljuder skönsången högt och ljudligt i Korsholms kyrka.

Kammarkören Psallite framför Anders Öhrwalls *Gaudete* och julsånger. Dirigent: Erica Nygård. Textläsning: Olle Victorzon. Instrumentalister är: Emilia Alho, flöjt, Maria Besis, flöjt och Michael Ford, fagott. Fritt inträde. Varmt välkommen!

Till julsångerna i samlad tropp

Nu är julen invigd i Replot. Senaste lördag tände byrådet traditionsenligt julgranen vid bybutiken och därefter vandrade man till kyrkan för att sjunga De vackraste julsångerna.

TEXT: JOHAN SANDBERG

REPLOTT Varje år ordnar byrådet i Replot tillsammans med församlingen en vandring till kyrkan när det är dags att sjunga De vackraste julsångerna.

Traditionen bjuder att vandringen startar i samband med evenemanget Jul i byn. Då samlas man utanför bybutiken för att bevittna att ljusen i byrådets julgran tänds.

– Julgranen burkar vara en donation från någon bysbo, säger Anne Ohls.

Hon är medlem i både byrådets styrelse och i församlingsrådet.

Platsen för julgranen är bestämd av att byrådet har sin anslagstavla, som har formen av en gammal båthusdörr, placerad utanför byns butik. Därför startar också vandringen därifrån.

Men innan julgranens ljus tänds och vandringen startar får deltagarna sig en dos av julstämning. I samband med evenemanget spelas det julmusik och butiken bjuder på glögg och pepparkakor. Man kan också delta i en tävling där det gäller att gissa temperaturen på julaf-ton klockan 14.

– Och med god tur kommer också julgubben.

»Med god tur kommer också julgubben.«

Faklor lyser upp rutten

Byrådet i Replot strävar efter att samarbeta med föreningarna på orten, och julvandringen är ett samarbete med församlingen. Samarbetet med föreningarna syns bland annat i den tidning som byrådet ger ut fyra gånger varje år. Där kan föreningarna annonsera sina evenemang.

Ungefär en halvtimme innan julsångerna sjungs startar man vandringen mot kyrkan.

– Vi uppmanar folk att ta lyktor med sig att hålla i händerna under vandringen. Vi ha också gått ut med information innan vandringen så att folk ska kunna tända facklor för att lysa upp rutten.

Vandringen är inte så lång, ungefär en halv kilometer.

– Vi brukar få gå över en gårdsplan för att korta av vägen med tanke de små barnen som deltar.

Vanligtvis deltar ett tiotal människor i vandringen.

Så här såg det ut vid julgranständningen i Replot i år (till höger). Nere foton från firandet under tidigare år.

FOTO: REPLOTT
BYRÅD

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Pedersöre prosteri utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Rebecca Pettersson, rebecca.pettersson@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6788. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Söndagsskola i Tornrummet. På bilden till höger syns vårens ledarskara: Josefin Wärnman, Sara Wärn, Siv Nylund och Irene Nylund. FOTO: KARL-ERIK WIKSTRÖM/PRIVAT

Nu ordnas det söndagsskola i centrum!

Om söndagarna står Majros och Åke för showen i Tornrummet i Sankta Birgitta kyrka. I den nyrenoverade kyrkan har söndagsskolan ett helt eget krypin.

TEXT: **REBECCA PETTERSSON**

NYKARLEBY Under den gångna hösten har söndagsskolan i Sankta Birgitta kyrka startat upp. Det är några decennier sen det senast ordnades söndagsskola i centrum av Nykarleby, så man kan rentav kalla det fören nyhet för i år.

Dessutom har söndagsskolan fått ett alldeles eget utrymme i den nyrenoverade kyrkan. I Tornrummet uppe på läktaren har allt mellan två och tretton barn dykt upp om söndagarna.

– Tanken är att söndagsskolan är för barn från fyra till tolv år, men det är inte så noga med det, säger Irene Nylund.

Tillsammans med två andra ledare har Irene skött söndagsskolan i höst. Hon förklarar att söndagsskolan är integrerad i söndagarnas gudstjänster i kyrkan. I början får barnen delta i gudstjänsten, sedan samlas barn och söndagsskollärare framme vid altaret.

»Söndagsskolan är för barn från 4 till 12 år, men det är inte så noga med det.«

– Då brukar alla barn få en tack-sten av prästen. Sen ber församlingen för söndagsskolan.

Tack och adventsbråkstakar

Söndagsskolan går upp till sig där alla barn får lägga ner sin tack-sten och samtidigt berätta något som de är tack-samma över.

I Tornrummet brukar de också få besök av två handdockor vid namn Åke och Majros. Irene beskriver Åke som en lätt förvirrad Åsna medan Majros är en ko med klövarna på jorden.

– Åke trodde till exempel att det hette adventsbråkstake i stället för adventsljusstake, men sen i något skede brukar han ändå slå huvudet på spiken.

– Det är Siv Nylund som skriver manus till Majros och Åke, och de är ganska roliga.

Så småningom brukar de två figurerna landa någonstans i närheten av dagens bibelberättelse som söndagsskolan sedan dyker ner i. Lite pyssel brukar de också hinna med innan gudstjänsten är avslutad och de vuxna som följt med barnen till kyrkan kan hämta dem från tornrummet.

Om det är högmässa får barnen förstås ta en paus och gå med sina vuxna för att bli välsignade.

Söndagsskola i centrum våren 2024

Vårterminens söndagsskola i kyrkan ordnas följande söndagar: 21.1, 4.2, 11.2, 3.3, 10.3, 17.3, 7.4.

Avslutning för hela familjen: 21.4.

Håll koll på församlingens annonsering och sociala medier för att hålla dig uppdaterad.

Varför har du valt att engagera dig i söndagsskolan?

– Jag har kanske tänkt att om någon nu frågar så varför skulle jag inte? Det är fint att kunna tjäna i församlingen, säger Irene.

I och med att ledarna varit rätt få hittills har söndagsskolan inte ordnats varje söndag i Sankta Birgitta kyrka. Till vårterminen får ledarteamet förstärkning, och om någon är intresserad av att hjälpa till som ledare får man förstås höra av sig.

Som förälder till lite yngre barn är det också helt okej att komma med ifall det behövs lite extra trygghet.

– Det kan bli lite trångt men går nog bra. Alla barn är välkomna till söndagsskolan!

PEDERSÖRE PROSTERI

JAKOBSTAD

FR 22.12 kl. 19.00: Uppesittarkväll in da House i Församlingscentrets ungd.utr., Mård, Nylund-Wentus.

SÖ 24.12 kl. 12.00: Julbönsgudstjänst i Jakobstads kyrka, Krokfors, Borgmästars, sång Cecilia Åminne, blåskvartett, Löfs-Snellman. Ulla Nyströms gudstjänstgrupp. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforsamling.fi

SÖ 24.12 kl. 13.00: Julmusik från klockstapeln.

SÖ 24.12 kl. 13.00: Gemensam jul i Församlingscentret, Krokfors, Löfs-Snellman.

SÖ 24.12 kl. 14.00: Barnens julbön i Pedersöre kyrka, J-G Björk, Wester, Veronica Snellman, församlingens barn och ungdomar medverkar

MÅ 25.12 kl. 8.00: Julotta i Pedersöre kyrka, D Björk, Edman, Wester, Pandey, Jakobstads svenska och Pedersöre församlingars kyrkokörer. Julottan gemensam med Pedersöre församling. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforsamling.fi

TI 26.12 kl. 18.00: Högmässa med ”De vackraste julsångerna” i Jakobstads kyrka, Turpeinen, Borgmästars, Wester, Chorus Novus. Ulla Nyströms gudstjänstgrupp. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforsamling.fi

FR 29.12 kl. 19.00: in da House i Församlingscentrets ungd.utr., Nylund-Wentus.

SÖ 31.12 kl. 12.00: Högmässa i Jakobstads kyrka, Edman, J-G Björk, Borgmästars. Cecilia Åminnes gudstjänstgrupp. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforsamling.fi

SÖ 31.12 kl. 17.00: Ekumenisk nyårsbön på Jakobstads torg.
MÅ 1.1 kl. 12.00: Tvåspråkig gudstjänst i Jakobstads kyrka, J-G Björk, Borgmästars, Wester. Gemensam med Jakobstads finska församling. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforsamling.fi

TI 2.1 kl. 11-13: Jakobstads kyrka öppen för bön och samtal.
FR 5.1 kl. 19.00: in da House i Församlingscentrets ungd.utr., Mård.

LÖ 6.1 kl. 12.00: Högmässa i Jakobstads kyrka, Krokfors, Turpeinen, Wester. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforsamling.fi

SÖ 7.1 kl. 12.00: Gudstjänst i Jakobstads kyrka, Turpeinen, Borgmästars. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforsamling.fi

MÅ 8.1 kl. 10.00: Öppen dagklubb för barn 0-5 år tillsammans med en vuxen i Bonäs prästgård.

TI 9.1 kl. 9.00: Öppen dagklubb för barn 0-5 år tillsammans med en vuxen i Församlingscentrets ungd.utr.

TI 9.1 kl. 11-13: Jakobstads kyrka öppen för bön och samtal.

ON 10.1 kl. 9.00: Öppen dagklubb för barn 0-5 år tillsammans med en vuxen i Kyrkostrands förs.hem.

JAKOBSTAD Julafton

Välkommen att fira julafton i gemenskap

Varmt välkomna att fira gemensam jul den **24.12.2023** i Församlingscentret klockan **13.00-15.00**

Det blir program och sång samt salt och söt servering. Gemensam jul passar för både vuxna och barn.

KRONOBY

Barnens julbön: sö 24.12 11.00 (Obs tiden!) Kronoby kyrka, Sandbäck, Uunila.

Julbön: sö 24.12 13.00 (Obs tiden!) Kronoby kyrka, Saitajoki, Uunila, sångprogram.

Musik i julnatten: sö 24.12 23.00 Kronoby kyrka, Vokalgruppen Aglepta, Gymnasiekören, Malin Storbjörk, Uunila.

Julotta: må 25.12 8.00 Kronoby kyrka, Boris Salo, Uunila, Kyrkokören.

Mässa: ti 26.12 10.00 Söderby bönehus, Salo, Uunila.

Gudstjänst: sö 31.12 10.00 Kronoby kyrka, Saitajoki, Uunila.

Mässa: må 1.1 18.00 Kronoby kyrka, Wallis, Smedjebacka.

Gudstjänst: lö 6.1 10.00 Kronoby kyrka, Anders Store, Uunila.

Gudstjänst: sö 7.1 10.00 Kronoby kyrka, Wallis, Uunila.

Terjärv

Julbön: sö 24.12 15.00 Terjärv kyrka, Saitajoki, Borgmästars, sång av Emma Hanhikoski och Martina Broberg.

Julotta: må 25.12 8.00 (Obs tiden!) Terjärv kyrka, Anders Store, Borgmästars, trumpet Stig Dahlvik, Kyrkokören.

Gudstjänst: ti 26.12 10.00 i Småbönders f.d. skola, Saitajoki, Borgmästars, musik av Jan och Num Vistbacka.

Kvällsgudstjänst: lö 30.12 19.00 i Kortjärvi, Wallis, Borgmästars.

Mässa: sö 31.12 18.00 Terjärv kyrka, Saitajoki, Borgmästars.

Gudstjänst: må 1.1 18.00 i Hästbacka byahem, Store, Borgmästars, TärjäFolk.

Gudstjänst: lö 6.1 10.00 Terjärv kyrka, Saitajoki, Borgmästars.

Gudstjänst: lö 6.1 13.00 i Kolam hos Börje Flöjt, Saitajoki, Borgmästars.

Mässa: sö 7.1 18.00 Terjärv kyrka, Samuel Erikson, Borgmästars, kvartettsång.

Nedervetil

Julbön: sö 24.12 14.00 Nedervetil kyrka, Wallis, Smedjebacka, Julkören, dir. Jenny Pulkkinen.

Julotta: må 25.12 8.00 Nedervetil kyrka, Wallis, Smedjebacka, trumpet Kristoffer Ekfors, Kyrkokören.

Finskspråkig gudstjänst med De Vackraste Julsångerna: ti

26.12 18.00 Nedervetil kyrka, Saitajoki, Smedjebacka.

Mässa: sö 31.12 10.00 Nedervetil kyrka, Wallis, Smedjebacka.

Gudstjänst: må 1.1 10.00 Nedervetil kyrka, Anders Store, Smedjebacka.

Gudstjänst: lö 6.1 13.00 Nedervetil kyrka, Store, Uunila.

Gudstjänst: sö 7.1 10.00 Nedervetil kyrka, Store, Borgmästars.

LARSMO

Gudstjänsterna strömmas via församlingens YouTube kanal samt direktsändning i Larsmo När-TV.

Sö 24.12 kl. 10 Julandakt för de minsta: Djupsjöbacka, barnledare, Wiklund.

• **kl. 13 Barnens julbön:** Heikkilä, unga ledare, Forsman, barnkören.

• **kl. 15 Julbön:** Sjöblom, Forsman, sång Victoria Enkvist med sånggrupp. Kyrkvård: Slussnäs, Brask, Källd.

Må 25.12 kl. 8 Julotta: Lassila, Forsman, julkören. Kyrkvård: Kackur, Sämskar.

TI 26.12 kl. 10 Högmässa: Sjöblom, Wiklund. Kyrkvård: Sandvik, Hannula.

• **kl. 14 Nattvard vid Sandlunden:** Sjöblom, Wiklund.

Sö 31.12 kl. 10 Gudstjänst: predikant Daniel Asplund, Lassila, Forsman. Kyrkvård: Fagnäs, Fagerudd.

Må 1.1 kl. 18 Kvällshögmässa: Lassila, Wiklund, lov-sångsgruppen. Kyrkvård: Gertruds.

Lö 6.1 kl. 10 Högmässa: Sjöblom, Forsman.

Sö 7.1 kl. 10 Gudstjänst: Sjöblom, Forsman.

Må 8.1 kl. 9.45-11.15 Föräldrabarn i Västerby bönehus: terminsstart.

• **kl. 10-11.30 Föräldrabarn i Bosund:** terminsstart.

• **kl. 10-11.30 Föräldrabarn i Holm bönehus:** terminsstart.

• **kl. 12-14 Syföreningen i Bosund missionsstuga:** terminsstart.

On 10.1 kl. 10-11.30 Föräldrabarn i Furugården: terminsstart.

• **kl. 13-15 Stick-in café i Holm bönehus:** terminsstart.

• **kl. 13-15 Furugårdens syförening:** terminsstart.

To 11.1 kl. 11-12.30 Sopplunch: i Holm bönehus.

PEDERSÖRE Musik

Musikandakt i juletid

På julannandagens kväll, **tisdagen den 26.12 kl. 20**, får vi möjlighet att ta del av en stämningsfull musikandakt i Esse kyrka.

Julevangeliet framförs i kända och älskade julsånger av skönsjungande Sara Ray och skickliga violinisten Olli Sipola.

Också ett par finska julsånger finns med i programmet, samt psalmer och bibeltexter. Kantor Mikaela Malmsten-Ahlsved ackompanjerar på piano och kyrkoherde Daniel Björk håller andakt.

Människa, gläd dig, Frälsarn är kommen, frid över jorden Herren bjöd.

NYKARLEBY Frivilligpool

Din församling behöver dig

Har du tänkt på att din församling behöver dig? Kan du tänka dig att hjälpa till? Styrgruppen för vuxenarbetet har tillsammans med de anställda uppdaterat församlingens frivilligpool inför det nya kyrkoåret.

Bekanta dig med den nya sidan och anmäl intresse för olika uppgifter på vår webbplats (www.nykarlebyforsamling.fi), så tar vi kontakt i januari och ser vad vi kan åstadkomma under 2024.

NYKARLEBY

Gudstjänster

Sö 24.12 kl 13 Familjens julbön: Munsala kyrka, Smeds, Ringwall, Jakob Holm, läsning, Jannika Wiklund, sång

– **kl 14 Familjens julbön:** Jeppo kyrka, julmusikal, Östman, Lönnqvist, Kati Nordström, Emma Sjölin m.fl.

– **kl 15 Familjens julbön:** Nkby kyrka, Smeds, Ringwall, Alfred Backlund, saxofon

– **kl 16 Julbön:** Munsala kyrka, Östman, Lönnqvist, Christian Vesterqvist, Göran Näs, efteråt blåsmusik på gravgården m väderreservation, Lars Solvin.

– **kl 17 Julbön:** Nkby kyrka, Edman, David Hellman, Simon Häger, sång

Må 25.12 kl 9 Julotta: tvåspråkig, Nkby kyrka, Edman, Ringwall, Jenny Smeds, altsaxofon.

Sö 31.12 kl 10 Högmässa: Jeppo kyrka, Smeds, Ringwall

– **kl 12 Högmässa:** Munsala kyrka, Smeds, Ringwall

Må 1.1 kl 18 Nyårsdagens högmässa: Nkby kyrka, Edman, Lönnqvist

Lö 6.1 kl 10 Gudstjänst: Nkby kyrka, Smeds, Ringwall, Linda Andtbacka, sång.

– **kl 12 Gudstjänst:** Munsala kyrka, Smeds, Ringwall, Yrsa Näs, sång.

Sö 7.1 kl 10 Gudstjänst: Jeppo kyrka, Edman, Lönnqvist

Samlingar

Ti 26.12 kl 14 Julefest: Jeppo bönehus, Edman

– **kl 14 Julandakt:** Pensala bönehus, Tomas Klemets

Fr 5.1 kl 18 Trettondagssamling: Nkby fh, Jenny o Kristoffer Streng, Church Hill Boys, serv av salt o sött (KU).

To 11.1 kl 19 Tystnadens bön: Nkby kyrka

PEDERSÖRE

Lö 23.12 kl. 19 Julbön: Forsby bykyrka. Musik Caroline Lillmåns o Hans-Olof Lillmåns. Portin, Östman

– **kl. 20 Sångstund:** Punsar bönehus

– **kl. 22 Musik i julnatten:** Flynängens bönehus

Sö 24.12 kl. 12 Familjens julbön – julspele: Pedersöre kyrka. Björk, Pandey, barnkören m.fl.

– **kl. 12 Familjens julbön – julspele:** Esse kyrka. Portin, Malmsten-Ahlsved, barnkören m.fl.

Även strömning via Youtube

– **kl. 13 Julbön:** Flynängens bönehus

– **kl. 14 Familjens julbön – julspele:** Purmo kyrka. Portin, Malmsten-Ahlsved, barnkören m.fl.

– **kl. 14 Julbön:** Esse kyrka. Komulainen, Pandey. Håkan Ahlqvist, saxofon

– **kl. 14 Julandakt:** Punsar bönehus

– **kl. 16 Julbön:** Pedersöre kyrka. Österbacka,

Östman, St Olofskören

– **kl. 23 Midnattsmässa:** Pedersöre kyrka. Österbacka, Östman, Torvald Lund trombon

Må 25.12 kl. 8 Julotta: Pedersöre kyrka. Jakob Edman, Björk, Pandey, Wester, Kyrkokörerna

– **kl. 8 Julotta:** Purmo kyrka. Komulainen, Malmsten-Ahlsved. Marguerithe Sandstedt-Grankvik, sång. Även strömning via Youtube

Ti 26.12 kl. 10 Högmässa: Pedersöre kyrka. Österbacka, Östman, Manskören. Även strömning via Youtube

– **kl. 14 Sammakomst:** Punsar bönehus

– **kl. 15 Sammakomst:** Flynängens bönehus

– **kl. 20 Musikandakt i juletid:** Esse kyrka.

Björk, Malmsten-Ahlsved. Sara Ray sång, Olli Sippola violon

Sö 31.12 kl. 10 Högmässa: Purmo kyrka. Komulainen, Malmsten-Ahlsved. Håkan Mattjus, saxofon

– **kl. 14 Sammakomst:** Punsar bönehus

– **kl. 15 Sammakomst:** Flynängens bönehus

– **kl. 20 Nyårsbön med nattvard:** Pedersöre kyrka. Österbacka, Pandey

Må 1.1 kl. 10 Högmässa: Esse kyrka. Komulainen, Malmsten-Ahlsved. Även strömning via Youtube

Fr 5.1–sö 7.1 Missionsdagar i Ävist bykyrka

Fr 5.1 kl. 19 Kvällsmöte: Ävist bykyrka. Komulainen, Magnus Dahlbacka, Brita Jern, Fanny Sjölin

Lö 6.1 kl. 13 Högmässa: Ävist bykyrka. Österbacka, Malmsten-Ahlsved. Vuxenkören

– **kl. 13 Gudstjänst i Bäckby skola:** Komulainen, Malmsten-Ahlsved. Sånggrupp

– **kl. 15 Möte:** Ävist bykyrka. Magnus Dahlbacka, Carola Åman, Britt-Mari o Gun-Helen Andtfolk

– **kl. 18 Kvällsgudstjänst:** Lepplax bykyrka.

Björk, Pandey

Sö 7.1 kl. 10 Gudstjänst: Purmo kyrka. Österbacka, Pandey. Även strömning via Youtube

– **kl. 10 Gudstjänst:** Esse kyrka. Komulainen, Malmsten-Ahlsved

– **kl. 13 Möte:** Ävist bykyrka. Magnus Dahlbacka, Tore Jungerstam, Anna Dahlbacka,

Pickin' Pilgrims

– **kl. 18 Kvällsmässa:** Pedersöre kyrka. Österbacka, Pandey. Sång av Glädjekällan, ledare Isabella Sund

On 10.1 kl. 13 Stickcafé för missionen: Esse förs.hem

OBS nyhet! Sö 14.1 kl 18 Kvällsmöti i Esse församlingshem: en friare gudstjänst för alla åldrar. Lovsång, undervisning, bön o pizza. Eget program för barnen. Välkomna med från hela församlingen!

17.1 kl. 12 Lunch för daglediga: Esse förs.hem. Gun-Maj Näse. Anm senast 10.1 till 0403100458.

För mera info: www.pedersoreforsamling.fi

KOLUMNEN

MARIA ÖSTMAN-SÖDERGÅRD

Lyft blicken från julmysiga hem

HAN KRYPER SNABBT under sängen och tar nallen med. Mammans och pappas arga röster hörs ute i köket. Nallens ena ben håller på att ramla loss och nu ser han att han skrapade hål på knät då han kröp under sängen. Trots att han bara är fem år vet han redan hur det känns när det mesta i livet är trasigt.

HON ÄR 23 ÅR och ensam nybliven mamma. Babyn gråter i rummet bredvid. Hur ska hon orka gå dit igen och amma? Tänk om mjölken sinar? Hur ska blöjorna räcka ända till nästa vecka då hon får barnbidraget? Oron har gjort att hon har en ständig klump i halsen.

HAN LIGGER I sin sjukhussäng och väntar. Han vet inte riktigt vad han väntar på. Kanske tills nästa gång sköterskan ska komma med hans medicin. Det värker i hans brutna ben. Mest väntar han ändå på att hans barn ska komma och hälsa på. Men de hörs inte av så mycket längre. De bor ju så långt borta och har sin egna liv, som det heter.

»Be att Jesus visar dej till vem du ska gå. Han kommer ge dig kraften du behöver.«

HON TITTAR PÅ högen av räkningar. Blicken är suddig. Hon har vaga minnesbilder av gårdkvällen. Hon hade ju fått sin pension och det skulle firas med hennes nyfunna vänner som stod utanför Alko, precis som hon. Hur kan räkningarna vara så många? Hon orkar inte ta tag i det. Det får gå som det går. Tittar på flaskan som står på diskbänken. Där står hennes enda tröst.

VI SOM HAR FÅTT den allra finaste julklappen av Fadern – alltså att han lät Jesus födas i det Betlehem som är lika oroligt idag som på den tiden – vi behöver i år lyfta vår blick från våra julmysiga hem och se en annan människas nöd. Den finns nära och egentligen krävs det inte så mycket av oss för att kunna bära en annan människas bördor en stund. Be att Jesus visar dej till vem du ska gå. Han kommer att ge dig kraften du behöver och leda dig.

”Och Gud har makt att låta all nåd överflöda till er, så att ni alltid och under alla förhållanden har nog av allting och kan ge i överflöd till varje gott verk.” (2 Kor. 9:8)

Maria Östman-Södergård är tf diakoniarbetare i Nykarleby församling.

NYKARLEBY Julafton

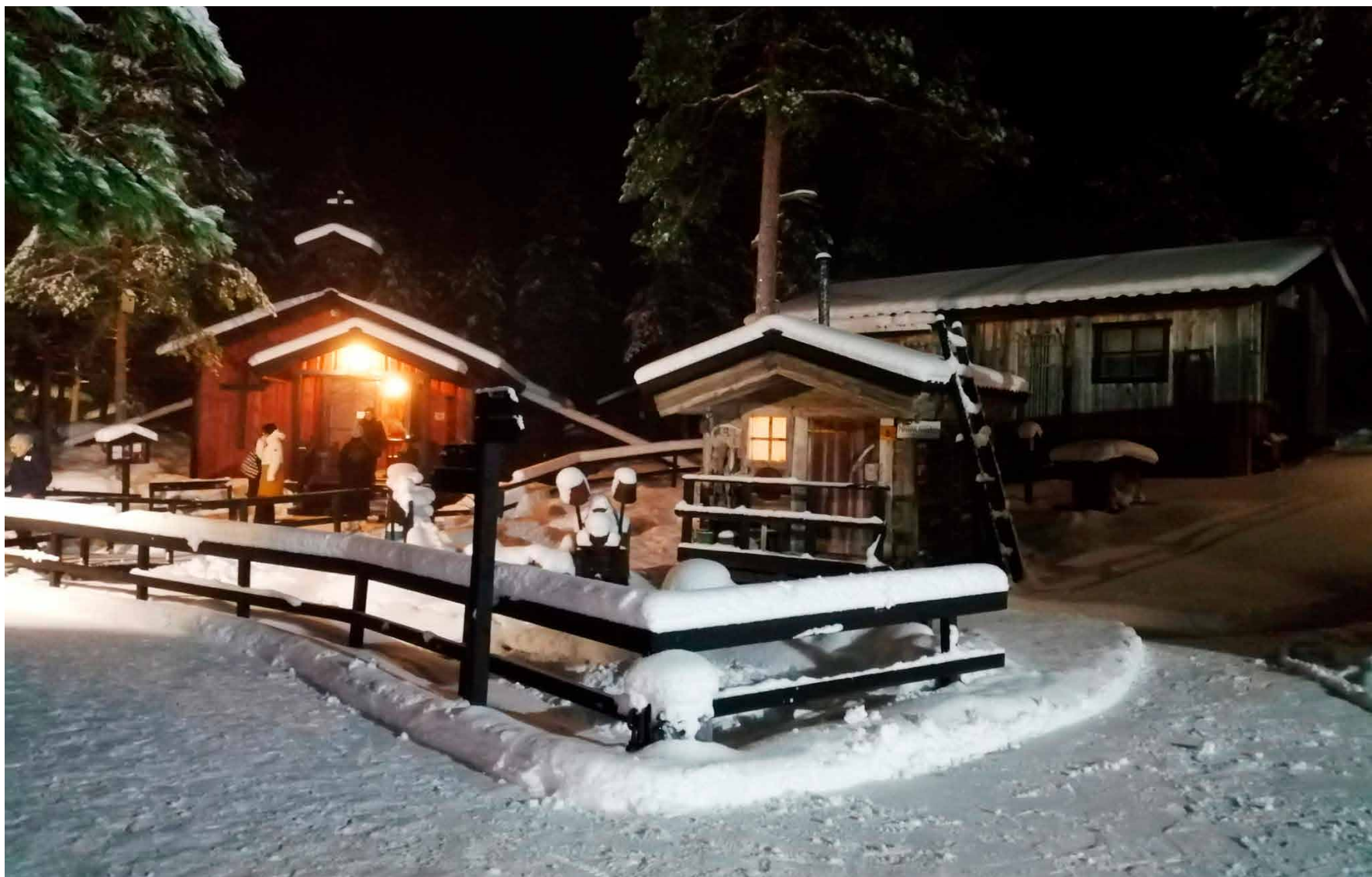
Julböner och julmusik

Julböner hålls i församlingens alla tre kyrkor varje timme **på julaftonens eftermiddag** med traditionella julpsalmer, julevangeliet och musik.

I Jeppo kyrka framförs **kl. 14** den nyskrivna julmusikalen ”Jesus är A och O”. I den samlas en familj kring julens budskap. Barn, ungdomar och vuxna agerar och sjunger regisserade av Emma Sjölin och Kati Nordström.

Nyskriven och modernare musik varvas med traditionella sånger och psalmer. Alla är varmt välkomna!

Om man söker sig till Fäboda kan man hitta en liten, liten kyrka mitt i skogen. FOTO: LISEN BORGMÄSTARS

Julkyrka i Fäbodaskogen

Småskaligt och naturnära är två bra ingredienser om man vill närma sig lite julefrid. Julkyrkan vid Nanoq brukar bjuda på båda.

TEXT: **REBECCA PETTERSSON**

JAKOBSTAD För omkring 13 år sedan byggde polarfararen och museigrundaren Pentti Kronqvist en kyrka på Nanoqs museiområde ute i Fäbodaskogarna. Kyrkan, som rymmer omkring 60 personer, blev invigd av dåvarande biskop Björn Vikström.

Kyrkan bokas till bröllop, dop och allehanda förrättningar, men den används också nu som då av församlingarna i nejden. Sedan den blev invigd har det bland annat blivit något av en tradition att hålla Julkyrka i kyrkan vid Nanoq.

Lisen Borgmästar, kantor i Jakobstads svenska församling, beskriver det som en liten julbön

»Det är en julandakt som jag gärna är med på.«

eller julandakt. Hon har varit med och förverkligat Julkyrkan i flera omgångar, och det är något särskilt.

– Miljön är ju mycket speciell där. Mitt i naturen finns en liten kyrka. Det brukar vara jättemysigt att komma vandrande längs skogsstigen som är upplyst av facklor. Det är lite som att resa tillbaka till förr i tiden, säger hon.

Julkyrkan går enligt ett ganska enkelt formulär med bibelläsning, bön och andakt. Man stannar upp en stund vid julevangeliet, och de mest omtyckta julsalmerna brukar också finnas med på repertoaren.

Det som är lite annorlunda för Lisen i Nanoq är att det bara finns en tramporgel i kyrkan.

– Det gör ju känslan av förr i tiden ännu starkare.

Kantorerna i Jakobstad brukar turas om med Julkyrkan vid Nanoq.

– Men det är en julandakt som jag gärna är med på. Det bidrar med lite lugn inför julen. Det är det här enkla och småskaliga mitt i naturen.

85 år och kyrkvärd

I år ordnas Julkyrkan vid Nanoq den 21.12 klockan 18.00. Det var Pentti Kronqvist som i tiderna tog kontakt med församlingen för att initiera ett dylikt samarbete.

– Nu har det blivit lite av en tradition, säger han.

Han berättar att kyrkan vid Nanoq är en kopia av världens nordligaste kyrka, nämligen kyrkan Avannata Ulloriaa som fanns i byn Uummannaq på nordvästra Grönland. Den kyrkan invigdes år 1909, men försvann under 50-talet. Anledningen därtill är okänd.

Kyrkan i Fäbodaskogen har precis samma namn som sin föregångare: Avannata Ulloriaa. Det betyder Polstjärna.

För Pentti Kronqvist, som alltid gått på gudstjänst nu som då, är julbönen särskilt viktig.

– Det är så stämningsfullt.

I dag är han 85 år.

– Men jag är fortfarande kyrkvärd i Nanoq-kyrkan.

Inte bara lugn och ro

För kantor Lisen Borgmästars är julen inte nödvändigtvis synonymt med ro och frid. Likväl finns det några stunder också i jobbet som kantor som kan ha en lite lugnande inverkan. Vid sidan av Julkyrkan vid Nanoq räknar hon upp De vackraste julsångerna, julgudstjänsterna och juldagsmorgonen.

– Efter julottan åker vi direkt till sjukhuset med kören Cantate för att sjunga på avdelningarna. Det är en viktig stund under julhelgen, säger hon.

PÅ GÅNG LOKALT NÄRPES, KRISTINESTAD, KORSNÄS, MALAX, PETALAX, BERGÖ

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Närpes prosteri utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Pian Wistbacka, narpes@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 5797. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Värmande julkonsert i Kristinestad

På annandagen sjunger en välklingande trio i Kristinestads kyrka. Konserten "Strålande jul" bjuder på omtäckta och klassiska julsånger – men också oväntade inslag.

TEXT: **PIAN WISTBACKA**

KRISTINESTAD När de tre solisterna **Riina Ammesmäki**, **Isa Lindgren-Backman** och **Sarah Tiainen** förenade sina krafter blev resultatet en julturné. På annandag jul kommer de till Kristinestad med konserten "Strålande jul".

Det är en trio med gedigen musikbakgrund. Isa Lindgren-Backman är skådespelare och sångare, Riina Ammesmäki är artist, sånglärare och artist, bekant bland annat från sångtävlingen Voice of Finland. Av de tre är Sarah Tiainen den enda som inte är musiker på heltid – hon jobbar vid Ekumeniska rådet som koordinator för Ansvarsveckan. Men vid sidan av teologarbetet har hon hunnit musicera en hel del, bland annat i gospelgruppen Mrs Bighill Singers och som deltagare i Voice of Finland, även hon.

"Det klingar!"

– Det som har glatt oss mest – och kanske också publiken! – är att vi klingar jättebra tillsammans. Det är inte alltid sagt att tre solister klingar bra tillsammans, men på något sätt passar våra rösttyper ihop och kompletterar varandra, berättar Sarah Tiainen.

Det hela började på Rockskolan i Karleby, där alla tre har sjungit i perioder.

"Hur kommer det sig att vi aldrig har samarbetat?" utbrast de där de stod bakom scen på Rockskolans 30-årsjubileum 2016.

Följande sommar satte de sig ner och började planera. Det resulterade i julturnéer under de två följande vintrarna. Sedan kom pandemin i vägen och det blev en rejäl paus. Samarbetet var ändå ingenting de ville släppa, och i fjol började de fundera på om det skulle var möjligt att komma igen.

– Vi har bara legat och väntat på rätt tid – och nu var det rätt tid!

Med hjälp av bidrag bland annat från Svenska kulturfonden har de haft möjlighet att engagera två musiker till. Redan under tidigare år har **Jukka Heikkinen** varit med som pianist. Nu

Trion Riina Ammesmäki, Sarah Tiainen och Isa Lindgren-Backman delar med sig av favoriter i jul- och vinter-sångsväg.

FOTO: PRIVAT

är också gitarristen **Martin Söderbacka** och basisten **Eevalotta Matikainen** med.

– Riina har arrangerat många av våra låtar, vis-a tillsammans med pianisten Jukka. Jag tycker om hennes kreativitet. Det är en njutning att sjunga det som hon tänkt ut!

En dörr till julens frid

Mellandagskonserter har alltid varit trions specialitet, berättar Sarah Tiainen.

– Vi har märkt att det händer så mycket före jul. I mellandagarna har man stressat av och har kanske hunnit komma in i julfirandet, och då kommer vi in med en julkonsert. Vi vill förmedla julfrid och ro.

Både psalmer och mer lättsamma julsånger står på programmet. Sången Koppången är en återkommande favorit.

– Det är en sån som fastnat med oss! The Christmas song har varit med varje år, liksom

Stilla natt. De flesta sångerna vi sjunger är bekanta klassiker i nya arrangemang. Men i våra sololåtar kan det komma också oväntade inslag.

Konserterna avslutas med en andakt. I Kristinestad är det kyrkoherde Daniel Norrback som håller andakten.

Strålande jul

Julkonsert med trion Riina Ammesmäki, Isa Lindgren-Backman och Sarah Tiainen.

Medverkande: kapellmästare och pianist Jukka Heikkinen, gitarrist Martin Söderbacka och basist Eevalotta Matikainen.

När och var?

26.12 kl. 18 i Kristinestads kyrka

27.12 kl. 18 i Karleby sockenkyrka

28.12 kl. 18 i Oravais kyrka

»Vi vill förmedla julfrid och ro.«

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS

Julbön 24.12 kl 10.30 på Lärknäs, kl. 11.30 på Anna-hemmet

Julbön 24.12 kl 14 i kyrkan: Friman, Granholm

Julotta 25.12 kl 8 i kyrkan: Kronqvist, Granholm, kyrkokören. Glögg i kyrkan efteråt.

De vackraste julsångerna: julannandag 26.12 kl 18 i kyrkan. Allsång. Församlingsskören medverkar. Granholm. Andakt, Friman

Nyårsafton 31.12 kl 11: högmässa i Molpe bykyrka. Friman, Lolax

Nyårsdagen 1.1.2024: kl 11 högmässa i kyrkan. Friman, Granholm

Trettondagen 6.1 kl 11: i Taklax bönehus. Friman, Granholm

Gudstjänst 7.1 kl 11: i kyrkan. Friman, Granholm

Promenaderna 8.1 kl 9: gemensam start från församlingshemmet (fh), promenad i egen takt

Veckans kaffeböner kl 11 i fh: Efteråt gemensam lunch på egen bekostnad (i främsta hand) på Bistro

Baltikumvännernas loppis: öppet igen lördagar kl 13–16

Missionsträff 10.1 kl 13.30: i Korsbäck

Missionsträff 11.1 kl 13.30: i Harrström

Matutdelning: varje onsdag kl 8.30

Träff 14.1 för dig som fyller 60 och 65 år under 2024: anmäl senast 10.1. Se närmare i inbjudan du fått per brev.

Pastorskansliet är stängt 27.12–5.1.

KRISTINESTAD

www.kristinestadssvenskaforsamling.fi

Sö 24.12 kl. 12: Julgudstjänst i Krs kyrka. Norrback, Martikainen, Diana Lillhannus, sång.

Sö 24.12 kl. 13: Utlysning av julfrid på trappan vid Krs kyrka. (Vid dåligt väder i kyrkan.)

Sö 24.12 kl. 15: Julbön i Lfds kyrka. Engström, Martikainen, Lappfjärds kyrkokör, sång och musik med barn.

Sö 24.12 kl. 16: Julbön i Sideby kyrka. Norrback, Nilsson.

Må 25.12 kl. 6: Julotta i Sideby kyrka. Engström, Nilsson.

Må 25.12 kl. 7: Julotta i Lfds kyrka. Norrback, Martikainen, sångare från Lappfjärds damkör, manskör och kyrkokör.

Må 25.12 kl. 8.30: Julotta i Krs kyrka. Engström, Martikainen, Krs kyrkokör.

Ti 26.12 kl. 10: Gudstjänst i Dagsmark bönehus. Norrback, Martikainen, Nådehjonen.

Ti 26.12 kl. 18: Julkonsert med Sarah Tiainen m.fl. i Krs kyrka.

To 28.12 kl. 18: Församlingens julfest med De vackraste

NÄRPES Jul i kyrkan

Fira julbön och julotta!

Julafton 24.12

Kl. 13 Familjens julbön i Närpes kyrka. Sundqvist, Lindén–Liljehage, Små Tonerna, Glada Noter.

Kl. 14 Julbön i Övermarks kyrka. Jakobsson, Henri–ca Lillsjö.

Kl. 15 Julbön i Pörtoms kyrka. Sundqvist, Granholm, Pörtomkören.

Kl. 23 Midnattsbön i Närpes kyrka. Strömbäck, Lindén, sånggrupp.

Juldagen 25.12

Kl. 7 Julotta i Närpes kyrka. Sundqvist, Lindén–Liljehage

Kl. 8 Julotta i Övermarks kyrka. Jakobsson, Henri–ca Lillsjö, Julkören.

Kl. 9 Julotta i Pörtoms kyrka. Sundqvist, Granholm.

KRISTINESTAD Musik

Strålande jul

Julkonsert med Sarah Tiainen, Riina Ammesmäki och Isa Lindgren–Backman i Kristinestads kyrka **julannandag 26.12 kl. 18.** Andakt av Daniel Norrback.

Varmt välkommen!

julsångerna i kyrksalen i Lfds förs.hem. Kyrkokörerna, församlingens orkester. Andakt av Engström. Servering. **Fr 29.12 kl. 17.30:** Kaffe och bio för förtroendevalda och alla frivilliga på Bio Dux. Filmen Je'vida börjar kl. 18.

Sö 31.12 kl. 10: Högmässa i Sideby kyrka. Engström, Bergqvist.

Sö 31.12 kl. 22: Nyårsbön i Krs kyrka. Norrback, Bergqvist.

Må 1.1 kl. 10: Högmässa i kyrksalen i Lfds förs.hem. Norrback, Bergqvist.

Lö 6.1 kl. 15: Gudstjänst i Sideby kyrka. Norrback, Marti-

kainen, Glädjedropparna. Kyrkkaffe 4 euro.

Sö 7.1 kl. 12: Högmässa i Krs kyrka. Norrback, Martikainen.

NÄRPES

www.narpesforsamling.fi

Närpes

Fr 22.12 kl. 19: Kauneimmat joululaulut Närpiön kirkossa. S:ta Marian kuoro, Säestysryhmä, Lindén–Liljehage, Strömbäck

NÄRPES Församlingsafton

Tema: Armenien

Torsdagen **18.1 2024 kl. 18.30** talar TD Svante Lundgren i Övermarks församlingshem på temat ”Till kvinnliga missionärers lov – nordisk solidaritet med Armenien”.

Under 1900-talet arbetade ett tiotal kvinnliga missionärer från Norden i decennier bland det armeniska folket i Turkiet, Syrien, Libanon och Grekland. De räddade tusentals från döden och blev ställföreträdande mödrar för massvis med föräldrarlösa barn. Vad drev dem? Hur orkade de? Vad kan vi lära oss av dem?

Servering i armenisk stil.

MALAX-PETALAX-BERGÖ Kurs

Äktenskapsalpa

Vill du ge din viktigaste relation en extra vitamindos? Kom på datenight en kväll i veckan under sju veckor i Övermalax församlingshem, **onsdagar kl. 18 från 17.1.** Vi fikar, lyssnar på ett föredrag på film och diskuterar på tumis enligt förberedda frågor. Rubrikerna är: stjärka bandet, kommunikation, konflikthantering, förlåtelse, familj, sex, samt kärlek i praktiken. Man pratar bara självständigt, INGET redovisas för någon annan. Alla är välkomna – gifta och ogifta!

Anmälan till Annika Ekström, 040 681 3800 eller malax.forsamling@evl.fi senast 10.1 2024.

Sö 24.12 kl. 13: Familjens julbön i Närpes kyrka. Sundqvist, Lindén-Liljehage, Långkvist, Små Tönerna, Glada Noter, Johan Pått, sång.

Sö 24.12 kl. 23: Midnattsbön i Närpes kyrka. Strömbäck, Lindén, Consobrinas.

Må 25.12 kl. 7: Julotta i Närpes kyrka. Sundqvist, Lindén-Liljehage.

Ti 26.12 kl. 12: Högmässa i Rangsby bykyrka. Jakobsson, Lindén-Liljehage, Jan Liljehage

Fr 29.12 kl. 18: Midvinterdagar i Luthergården. Tomas Klemets, Consobrinas, Andrea Holmberg

Lö 30.12 kl. 18: Midvinterdagar i Luthergården. Samuel Erikson, Lovsångsteamet, Elias Jakobsson

Sö 31.12 kl. 18: Nyårsbön i Närpes kyrka. Strömbäck, Lindén, Laudate.

Sö 7.1 kl. 12: Högmässa i Närpes kyrka. Sundqvist, Lindén-Liljehage.

Sö 7.1 kl. 18: Trettondagsfest i Norrnäs bönehus. Jakobsson, Heddy Norrgård och sånggruppen "Vi som sjunger hellre än bra".

Må 8.1 kl. 10: Församlingens matutdelning vid Café Albert. Örn, Blomberg.

Övermark

Sö 24.12 kl. 14: Julbön i Övermarks kyrka. Jakobsson, Henrica Lillsjö, Otieno

Må 25.12 kl. 8: Julotta i Övermarks kyrka, Jakobsson, Henrica Lillsjö, Julkören.

Lö 6.1 kl. 12: Högmässa i Övermarks församlingshem. Kyrkkaffe. Jakobsson, Lindén-Liljehage.

On 10.1 kl. 19: Bondesamling i Övermarks församlingshem. Blomberg.

Pörtom

Sö 24.12 kl. 15: Julbön i Pörtoms kyrka. Sundqvist, Granholm, Stenberg, Pörtomkören.

Må 25.12 kl. 9: Julotta i Pörtoms kyrka. Sundqvist, Granholm, sång av Emilia Tikkala.

Må 1.1 kl. 12: Nyårsdagens högmässa i Pörtoms församlingshem. Sundqvist, Granholm.

KORSHOLMS PROSTERI

MALAX

Bergö

On 20.12 kl. 19: De vackraste julsångerna, i Bergö kyrka. Kyrkokören medverkar. Solosång: Göran Särs.

Sö 24.12 kl. 14: Julbön i Bergö kyrka kl. 14. Eng-

lund, Brunell. Solosång: Jasmine Urwäder.

Må 25.12 kl. 8: Julotta i Bergö kyrka. Englund, Brunell. Kyrkokören medverkar.

Ti 26.12 kl. 14: Gudstjänst på Fyrgården. Englund, Brunell.

Sö 31.12 kl. 14: Gudstjänst i Bergö kyrka. Englund, Brunell.

Må 1.1 kl. 14: Högmässa i Bergö kyrka. Englund, Brunell.

Lö 6.1 kl. 14: Gudstjänst i Bergö kyrka. Englund, Brunell.

Sö 7.1 kl. 14: Gudstjänst i Bergö kyrka. Englund, Brunell.

Malax

Sö 24.12 kl. 15: Julbön i Malax kyrka. The Gospel Voice medverkar.

Sö 24.12 kl. 23: Julnattsmässa i Malax kyrka. Norrback, Lax. Solosång: Kaisa Nyroos.

Ti 26.12 klo 10: Jumalanpalvelus Maalahden kirkossa. Norrback, Lax.

Ti 26.12 kl. 14: Gudstjänst i Norrback bystuga, Björneborgsv. 3286.

Sö 31.12 kl. 10: Gudstjänst i Malax kyrka. Tornberg, Lax.

Må 1.1 kl. 10: Högmässa i Malax kyrka. Tornberg, Lax.

Lö 6.1 klo 10: Messu Maalahden kirkossa. Tornberg, Brunell.

Sö 7.1 kl. 10: Gudstjänst i Malax kyrka. Tornberg, Brunell.

Må 8.1 kl. 18: Ekumenisk bön i Betel.

Petalax

To 21.12 kl. 19: De vackraste julsångerna, i Petalax kyrka. Kyrkokören medverkar. Solosång: Emma Backman, violin: Lotta Tornberg.

Sö 24.12 kl. 12: Julbön i Petalax kyrka. Englund, Brunell. Solosång: Kaisa Nyroos, Tobias Salonsaari.

Må 25.12 kl. 6: Julotta i Petalax kyrka. Norrback, Brunell.

Ti 26.12 kl. 14: Gudstjänst i Norrback bystuga, Björneborgsv. 3286. Norrback, Lax.

Sö 31.12 kl. 12: Gudstjänst i Petalax kyrka. Englund, Brunell.

Må 1.1 kl. 12: Högmässa i Petalax kyrka. Englund, Brunell.

Lö 6.1 kl. 12: Gudstjänst i Petalax kyrka. Englund, Brunell.

Sö 7.1 kl. 12: Gudstjänst i Petalax kyrka. Englund, Brunell.

KOLUMNEN

MARCUS JAKOBSSON

Tomten och Gud

PRÄSTEN HADE i julbönen ifrågasatt tomtens existens. Efteråt var det irriterade stämningar bland många föräldrar. Så får man ju inte säga! Men en kavat liten parvel på sex-sju år lät sig inte bekomma. Han hov upp sin stämman och deklarerade framt: "Prästen får säga vad han vill, jag tror på tomten i alla fall!"

Vi småler kanske åt denna episod. Men många ser på oss kristna litet så som vi tänker om den här pojken. Nämligen att vi, trots många bevis för motsatsen, envist håller fast vid tron på en varelse som inte finns i verkligheten. Man menar att kristen tro är att jämställa med sagor, myter – och tomtetro!

Men jämförelsen mellan tomten och Gud är ogiltig av flera skäl. De enda som tror på tomten är ju små barn som fått övertygelsen från vuxna som själva inte tror på tomten. Barnen överger snart tron på tomten när de inser att det inte finns några rationella skäl för hans existens. Därför finns bland vuxna heller inga omvändelser från "a-tomtism" till tomtetro. Men i fråga om gudstro gäller följande:

- 1) De föräldrar som för vidare sin kristna tro till barnen gör det av egen övertygelse.
- 2) Många som växt upp med gudstro förblir troende hela livet för att de finner tron vara välgrundad.
- 3) Historien är full av människor som växt upp utan gudstro, men som efter moget övervägande i vuxen ålder kommit fram till att Gud finns.

»Allra tydligast kommer Gud till uttryck genom barnet i krubban.«

OFTA ANFÖRS fördoldhet som ett argument mot Guds existens, det vill säga frågan om varför han inte är mer påtaglig i vår värld. Men man kunde också fråga varför vi så ofta misslyckas med att uppfatta Guds närvaro? I vår stoltshet undgår vi kanske ofta att lägga märka till hans suveräna vägar och ödmjuka kärlek.

Den franske 1600-talsfilosofen Blaise Pascal sade att det finns tillräckligt med ljus för dem som önskar se Gud och tillräckligt med mörker för dem med en motsatt inställning. Om våra hjärtan är stämda i samklang med Guds självutgivande kärlek så kommer han att vara tillräckligt tydlig också för oss. Allra tydligast kommer han till uttryck genom barnet i krubban. Låt oss vara lyhörda för honom denna julhögtid!

KORSNÄS Allsång

Kom och sjung De vackraste julsångerna!

På annandag jul **26.12 kl. 18** sjunger vi De vackraste julsångerna i Korsnäs kyrka. Församlingsskören medverkar, kantor är Deseré Granholm. Andakt av Rose-Maj Friman.
Välkommen!

Marcus Jakobsson är kaplan i Närpes församling.

Här ringer Supavit Nummelin i Finlands största kyrkklocka. Den finns i Sveaborgs kyrka och väger hela 6683 kilo.
FOTO: MARKKU NUMMELIN

”Kyrkklockor är mitt kall!”

Han adopterades från Thailand till Finland som ettåring, älskade lego, byggde sin första mekaniserade kyrkklocka i ett legotorn som trettonåring. Idag reparerar han klockor som yrke och efterfrågas världen över.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

VANDA Supavit Nummelin verkar ha hundra järn i elden. Han är bara 25 år, men har redan tre yrkesexamina i bakfickan och är en efterfrågad reparatör av kyrkklockor och konstruktör av klockspel. Det var han som byggde klockspelet i Dickursby kyrka.

– Det är Finland största klockspel, och har en kromatisk serie med 31 klockor. Jag har jobbat med klockor i tio år, sju år professionellt. Kyrkklockor är mitt heltidsjobb, min livsstil och min passion, säger han.

Supavit Nummelin växte upp i Vanda. Dickursby-projektet byggdes i själva verket i hans föräldrars vardagsrum, men numera är hans projekt så stora att han blev tvungen att flytta. Han bor i Lapträsk, på Sihvola gård.

– Men det hela började egentligen med lego.

»Klockan hade allt: klang, mekanik, historia«

Jag har alltid gillat legobyggen, och eftersom vi reste mycket med mina föräldrar såg jag gamla, vackra kyrkor i många städer. Då började jag bygga en legostad, och den största byggnaden i staden var naturligtvis en kyrka.

Byggde en motor för klockan i legotornet

Den lilla legokyrkan växte och växte, och efter ett tag var den stor som ett matbord.

– Jag kände att något saknades. En klocka!

Han hade fått en lite skeppsklocka i present, och den placerades i klocktornet av lego.

– Och när den nu hängde där kände jag att den behövde någon sorts mekanik för att kunna ringa. Lyckligtvis fanns det en legoserie som gjorde att jag kunde bygga det också, man kunde ringa i klockan med legos egen motor. Då var jag kanske tretton år.

Sedan började han samla på klockor. På tori.fi råkade han hitta en kyrkklocka från en ortodox kyrka i Estland, gjuten i medlet av 1850-talet.

– Den var så vacker. Den hade allt: klang, mekanik, historia ... allt som jag var intresserad av. Jag har alltid tyckt om att bygga. Så bara gled det iväg.

Under fyra år betade han av tre olika yrkesexamina. Han lärde sig snickeri, mekanik och teknik. Han spelar också orgel.

– Jag har absolut gehör så när något är falskt känns ljudvibrationerna så fel att det river i mina ögon. Jag har stor hjälp av det när klockor eller orglar ska stämmas. Men ibland blir jag så neurotisk att jag måste kolla tonen med en stämgafl.

Men han påpekar att musiken är ett verktyg, inte hans yrke.

– En som ska reparera kyrkklockor måste kunna musik och vara snickare, som Jesus! Mekanik, teknik, elteknik och datorer måste man också förstå sig på.

På foton går du omkring i en svart dräkt som påminner om en munkkåpa. Varför?

– Det här området är lite klosteraktigt, och i kloster brukar man bära svarta, långa dräkter. Här finns en kyrka och ett kyrkklocksmuseum. Så det är en symbolisk dräkt. Det är behändigt att klä sig i svart, då behöver man inte tänka på vad man har på sig. Jag ser det här med att reparera kyrkklockor som mitt kall.

Han är lutheran, även om han ibland lockats av tanken att konvertera till ett äldre samfund.

– Det är inte så stor skillnad vilket samfund jag hör till. Jag jobbar ju ändå för alla. Många som kommer hit till Lapträsk för att lära sig om klockor jobbar för kyrkan. Här får man lyssna till kyrkklockor hur länge som helst – ibland ringer vi i fyra timmar i sträck!

Supavit Nummelin

25 år. Bor i Lapträsk, på gården Sihvola i Ryynelä.

Har ”erövrat” sju byggnader där. Där finns bland annat ett kyrkklocksmuseum, en kyrka, Supavit Nummelas verkstad, en gårdsbutik och en riktig järnväg med smal räls.

Vänner och bekanta kallar lekfullt stället för Supalandia eller Supala.

I Lapträsk har han 10 000 kilogram kyrkklockor, över 1 300 stycken.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Åboland-Åland utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Sofia Torvalds, sofia.torvalds@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6748. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Saknar du en vän att göra något tillsammans med? Nu kan du hitta en själsfrände via församlingen! FOTO: PEXELS

Kommer du på kaffe?

Åbo svenska församling ordnar drop-in-kaffe varannan onsdag från kl. 16.30 framåt.

Första onsdagsträffen ordnas den 31 januari, följande två veckor senare.

Träffen blir på Aurelia, första våningen.

Agneta Markkula är alltid på plats.

Har du idéer eller önskemål om vad man kunde hitta på att göra tillsammans? Kontakta Agneta på e-postadressen agneta.markkula@evl.fi.

Vill du bli min vän?

I Åbo bor många i ensamhushåll – och en del av dem skulle säkert önska mer gemenskap och nya vänner. I somras inledde Åbo svenska församling ett projekt vars mål är att förena människor.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

ÅBO – Vi vet att det finns många enpersonershushåll i Åbo. Det beror förstås på att Åbo är en studiestad, men vi vet också att en del av de vuxna som bor ensamma också känner sig ensamma, säger **Agneta Markkula**, som är diakoniarbete i Åbo svenska församling.

Med hjälp av finansiering från Eschnerska Frilasarettet och kommunalrådet C-G Sundells stiftelse kunde Åbo svenska församling i somras inleda ett treårigt diakoniprojekt vars mål är att nå ut till just de människor som saknar en gemenskap – eller kanske en vän att

gå på teater med.

– Målet är att öka gemenskapen och välmåendet bland ensamboende, men också att stöda barnfamiljer.

Tanken är att försöka nå fram till personer som någon gång i sitt liv känner ensamhet.

– Det är svårt att veta vem som känner sig ensam, det går ju inte att ringa upp alla Åbobor och fråga, säger hon.

– Man behöver inte höra till kyrkan, alla är välkomna med.

Teater eller en kopp kaffe

I höst har församlingen ordnat oli-

ka samlingar där det varit möjligt att träffa andra, exempelvis pizzakväll och brädspelskväll, bastu- och grillkväll och att sitta tillsammans och titta på slottsbalen på självständighetsdagen.

– Vi försöker hitta på en massa olika sorts program, så att alla ska kunna hitta något som kunde intressera dem, säger Agneta Markkula.

Hon har också ett gäng som hon har kontakt med som hon snart ska på teater med.

– Om man vill hänga med på sådant får man gärna kontakta mig.

Är målet att människorska hitta vänner tack vare träffarna?

– Jag tänker att det skulle vara roligt om människor under den här treårsperioden skulle få kontakt med många andra olika människor, men också kontakt med församlingen. Vi ordnar så mycket sådant som folk inte riktigt vet om.

Givetvis är det här ett arbete som sker hela tiden, men nu försöker Åbo svenska församling göra det mer målinriktat.

– Just den här gruppen – vuxna – har inte riktigt något verksamhet som är riktad just till dem. Vi har en massa program för barnfamiljer, det finns dag-

klubb och familjekafé för barn och ungdomarna har sitt eget program, liksom unga vuxna och seniorer.

Alla tycker heller inte om att exempelvis sjunga i kör.

– Vi försöker göra det så enkelt som möjligt. Under våren ordnar vi drop-in-kaffe varannan onsdag. Man får bara komma till oss i Aurelia, prata en stund, dricka lite kaffe eller te, spela något spel och umgås.

Hon tänker att de här träffarna också är en chans att hitta andra som är intresserade av samma sak som man själv. Kanske hittar man någon att vägghämta med, eller någon att gå på bio med.

– Jag tänker att det inte alltid är så lätt att veta vem som känner sig ensam, och de som känner sig ensamma känner ju inte varandra. Vi tror ju lätt att alla har tusen bekanta. Det kan också vara svårt att säga att man känner sig ensam.

Ensamhet kan kännas som en skam, även om det är en känsla de flesta av oss tampats med under någon livsperiod.

– Många tror kanske att de stör andra om de tar kontakt. Vi vill göra ribban att ta kontakt lite lägre, säger Agneta Markkula.

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND

Pargas församlingsdistrikt:

Sö 24.12 kl. 13.30: Familjens julbön i Pargas kyrka, Saara-Mariia Roto, Patrik Sundell, Hanna Lehtonen.

– **kl. 17:** Traditionell julbön i Pargas kyrka, Saara-Mariia Roto, Hanna Lehtonen.

Må 25.12 kl. 6: Julotta i Pargas kyrka, Pär Lidén, Hanna Lehtonen.

– **kl. 20:** Juldagens aftonmusik i Pargas kyrka, konsert med Essi Luttinen, Petri Haapasalo, Severi Pyysalo.

Ti 26.12 kl. 10: Julgudstjänst med de vackraste julsångerna i Pargas kyrka, Pär Lidén, Markus Ollila.

– **kl. 14:** Julgudstjänst i Mälö bygdegård, Pär Lidén, Markus Ollila.

On 27.12 kl. 18: Kvällsmässa i Pargas kyrka, Saara-Mariia Roto, Markus Ollila.

Sö 31.12 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Saara-Mariia Roto, Markus Ollila.

– **kl. 18.15:** Nyårsandakt vid Pargas kyrkas klockstapel, tillsammans med finska församlingen. Pargas stads nyårshälsning. Pargas manskör medverkar.

Må 1.1 kl. 18: Nyårsdagens kvällsmässa i Pargas kyrka.

On 3.1 kl. 18: ”Nyårsmysiga toner”, konsert i Pargas kyrka med Rebecka Sretenovic och Josefin Sundström.

Lö 6.1 kl. 10: Trettondagens festhögmässa i Pargas kyrka.

Sö 7.1 kl. 12: Högmässa i Pargas kyrka.

On 10.1 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka.

Nagu kapellförsamling:

Sö 24.12 kl. 15: Tvåspråkig julbön i Nagu kyrka, Terttu Laaksonen, Susanna Landor, Robert Helin.

Må 25.12 kl. 8: Julotta i Nagu kyrka, Terttu Laaksonen, Susanna Landor, Robert Helin.

– **kl. 9:** Finsk julkyrka i Nagu kyrka, Terttu Laaksonen, Susanna Landor, Robert Helin.

On 27.12 kl. 13: Nagu kapellförsamlings julfest i Nagu församlingshem.

Fr 29.12 kl. 12.30: Finlands Lucia besöker Nagu – stämmingsfull luciastrund i Nagu kyrka, Janette Lagerroos.

Lö 6.1 kl. 11: Trettondagens högmässa i Nagu kyrka, Terttu Laaksonen, Susanna Landor, Robert Helin.

Korpo kapellförsamling:

Lö 23.12 kl. 13.30: Julandakt i Norrskata kyrka, Esa Killström, Mikael Granlund.

Sö 24.12 kl. 14: Finsk julbön i Korpo kyrka, Esa Killström, Mikael Granlund.

– **kl. 15:** Julbön i Korpo kyrka, Esa Killström, Mikael Granlund.

Må 25.12 kl. 6: Julotta i Korpo kyrka, Esa Killström, Mikael Granlund.

Ti 26.12 kl. 19: De vackraste julsångerna i Korpo kyrka, Esa Killström, Mikael Granlund.

Lö 6.1 kl. 18: Trettondagens grötfest i Korpo församlingshem.

Sö 7.1 kl. 11: Högmässa i Korpo kyrka, Janette Lagerroos, Mikael Granlund.

Houtskär kapellförsamling:

Sö 24.12 kl. 15: Julbön i Houtskär kyrka, Janette Lager-

ÅBO Julprogram

Jultiden i Åbo svenska församling

Välkommen med och fira julen med Åbo svenska församling! På vår advents- och julsida hittar ni evenemangen som ordnas fram till trettondagen.

www.abosvenskaforsamling.fi/julen

BILD: MARIE ROSENQVIST

roos, Uma Söderlund.

Må 25.12 kl. 7: Julotta i Houtskär kyrka, Janette Lagerroos, Uma Söderlund.

– **kl. 8:** Finsk julotta i Houtskär kyrka, Janette Lagerroos, Uma Söderlund.

Fr 29.12 kl. 18: Finlands Lucia besöker Houtskär – stämmingsfull luciastrund i Houtskär kyrka, Janette Lagerroos.

Sö 31.12 kl. 11: Högmässa i Houtskär kyrka, Janette Lagerroos, Uma Söderlund.

Sö 7.1 kl. 18: Kvällsmässa i Houtskär kyrka, Janette Lagerroos, Uma Söderlund.

Iniö kapellförsamling:

Må 25.12 kl. 7: Tvåspråkig julotta i Iniö kyrka, Marika Torp.

ÅBO

sön 24.12:

– **kl 11:** Musikandakt, Domkyrkan. Wikstedt, Söderlund.

– **kl 12.15:** Familjens julbön, Domkyrkan. Bäck, Liljeström, Söderlund.

– **kl 13.30:** Ljuset lyser i mörkret – musik och poesi, Uppståndelsekapellet. Wikstedt, Danielsson, Söderlund.

– **kl 17.30:** Julbön, Domkyrka. Bäck, Danielsson.

mån 25.12:

– **kl 8.30:** Julotta, Kustö kyrka. Liljeström. Åbo Svenska Kyrkokör (dir. Marjo Danielsson) medverkar.

– **kl 10.30:** Julgudstjänst, Nådendals kyrka. Liljeström, Söderlund.

– **kl 23:** Musik i juldagsnatten, Domkyrkan. Lucas Sell, Christopher Sell, Nicholas Söderlund och Marjo Danielsson m.fl. medverkar.

tis 26.12:

– **kl 12:** Högmässa, Domkyrkan. Bäck, Schauman.

sön 31.12:

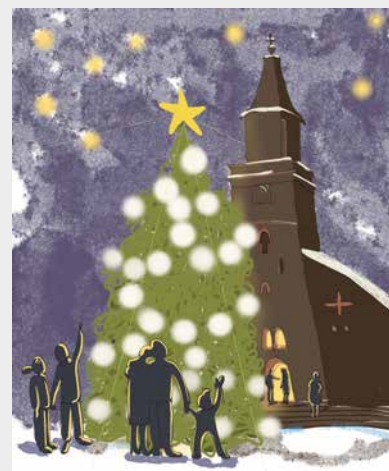
– **kl 18:** Nyårsmässa, Domkyrkan. Björkgren-Vikström, Danielsson.

mån 1.1:

– **kl 12:** Gudstjänst, Domkyrkan. Björkgren, Danielsson, Söderlund.

lör 6.1:

– **kl 12:** Högmässa, S:t Marie kyrka. Wikstedt (pred), Björkgren-Vikström (lit). Åbo Svenska Kyrkokör (dir.

Marjo Danielsson) medverkar. Kyrkkaffe med de vackraste julsångerna i prästgården.

– **kl 14:** Julfest för ensamstående föräldrar med barn, Aurelia. Anmälan senast 2.1 agneta.markkula@evl.fi.

sön 7.1:

– **kl 12:** Högmässa med konfirmation, Domkyrkan. Kota-aho (pred), Wikstedt (lit), Danielsson. Barnhörna. Kyrkkaffe. Kan även ses via www.virtuaalikirkko.fi.

mån 8.1:

– **kl 13-15:** Café Orchidé, Aurelia. Vi sjunger ut Julen. Terhomatti Hämeenkorpi berättar vad svenskan betytt för honom.

tis 9.1:

– **kl 14.30-18.30:** Ungdomshålan, Aurelia.

– **kl 18:** Tyst meditation, Aurelia.

ons 10.1:

– **kl 10-12:** Familjecafé, Papinholma församlingshem.

Ordnas i samarbete med Folkhälsan i S:t Karins.

– **kl 18:** Grytkväll, Aurelia. Vi lagar vegetariska grytor som kan frysas ner och ta fram till vårens söndagsluncher.

tor 11.1:

– **kl 9.30-11.45:** Familjecafé, Aurelia.

ÅLANDS PROSTERI

JOMALA

Julafton lör 24.12

Kl. 11 Barnfamiljernas julbön: Äng, Hansen

Kl. 15 Julbön: Oldmark, Hansen

Kl. 23 Julnattsmässa: Äng, Hansen

Juldagen 25.12 kl. 07 Julotta: Oldmark, Sandholm

Sön 31.12 kl. 11 Högmässa: Oldmark, Hansen

Fre 5.1 kl. 13.30 Andakt: på Rönngården Kaffeservering

Lör 6.1 kl. 18 Trettondagsmässa: Serell, Erlandsson

Sön 7.1 kl. 11 Högmässa: Äng, Serell, Erlandsson

Tors 11.1 kl. 12 Herrlunch: Anmälan till kansliet senast 9.1

MARIEHAMN

TO 21.12 kl. 19.00 Kauneimmat joululaulut: (De vackraste julsångerna på finska).

JOMALA Allsång

De vackraste julsångerna

Annandag jul tisdag 26.12 kl. 18.

Allsång och julmusik till förmån för Finska Missionssällskapet.

MARIEHAMN Mässa

Välkommen på mässa i jultiden!

Midnattsmässa är ett fint sätt att knyta ihop julafton. Välkommen på en skön stund i S:t Görans kyrka **24.12 kl. 23.00** tillsammans med Mari Puska, Anders Laine och Julkören.

SÖ 24.12 kl. 10.30 Samling vid krubban: i S:t Görans kyrka.
SÖ 24.12 kl. 11.30 Julbön: i S:t Görans kyrka.
SÖ 24.12 kl. 13.00 Julbön: i S:t Görans kyrka, Himlalliv medverkar. *
SÖ 24.12 kl. 13.00 Julbön: i Mariakapellet.
SÖ 24.12 kl. 13.00 Julbön: på Margaretagården.
SÖ 24.12 kl. 14.30 Julbön: i S:t Görans kyrka, Mariehamns ungdomsorkester medverkar.
SÖ 24.12 kl. 16.00 Julbön: i S:t Görans kyrka, medverkar: Albin Jansson – sång.
SÖ 24.12 kl. 23.00 Julnattsmässa: i S:t Görans kyrka, Julkören medverkar. *
MÅ 25.12 kl. 07.00 Julotta: i S:t Görans kyrka. Magificat medverkar. *
MÅ 25.12 kl. 08.30 Julotta: på finska i S:t Görans kyrka.
TI 26.12 kl. 11.00 Högmässa: i S:t Görans kyrka. *
TO 28.12 kl. 18.00 De vackraste julsångerna: Himlalliv medverkar.
SÖ 31.12 kl. 11.00 Högmässa: i S:t Görans kyrka. *
MÅ 01.01 kl. 11.00 Högmässa: i S:t Görans kyrka. *
LÖ 06.01 kl. 11.00 Högmässa: i S:t Görans kyrka. *
SÖ 07.01 kl. 11.00 Högmässa: i S:t Görans kyrka. *
TO 11.01 kl. 11.30 Lunchmässa: i S:t Görans kyrka. *
 * = Livestreaming på församlingens Facebook-sida

NORRA ÅLANDS FÖRSAMLING

24.12 kl. 13: Julbön i Sunds kyrka. Outi Laukkanen, Christian Juslin.
24.12 kl. 13: Julbön i Geta kyrka. Ingrid Björkskog, Jon Lindeman, Johanna Evenson, Getakören under ledning av Miina Fagerlund.
24.12 kl. 15: Julbön i Finströms kyrka. Ingrid Björkskog, Jon Lindeman, Johanna Evenson, julkören.
24.12 kl. 15: Julbön i Vårdö kyrka. Outi Laukkanen, Christian Juslin, Vårdö sockens julkör.
24.12 kl. 23: Julnattsmässa i Finströms kyrka. Ingrid Björkskog, Jon Lindeman, Christian Juslin. Procession med ljus och rökelse.
25.12 kl. 7: Julotta i Geta kyrka. Jon Lindeman, Ingrid Björkskog, Johanna Evenson. Sång av präster och kantor samt Alexandra och Stefan Ång. Efter julottan julfrukost i församlingshemmet.
25.12 kl. 8: Julotta i Vårdö kyrka. Maria Sjölund, Marie Lundell, Simskälakören. Efter julottan julfrukost i sakristian.
26.12 kl. 13: De vackraste julsångerna på Rosengården i Finström och Tallgården i Sund. Nattvard på Tallgården.
26.12 kl. 15: De vackraste julsångerna på Hemgården i Geta och Strömshäraden i Vårdö. Nattvard på Strömshäraden.
26.12 kl. 19: De vackraste julsångerna i Finströms kyrka. Jon Lindeman, Johanna Evenson, Mikaelkören, Kjell Frisk.
31.12 kl. 19: Nyårsbön i Finströms kyrka. Jon Lindeman, Christian Juslin, sång av Knut Grüssner.
1.1 kl. 14: Högmässa i Vårdö kyrka. Outi Laukkanen,

Christian Juslin.
1.1 kl. 19: Nyårsbön i Geta kyrka. Jon Lindeman, Christian Juslin, sång av Knut Grüssner.
6.1 kl. 11: Högmässa i Geta kyrka. Jon Lindeman, Christian Juslin. Kapellförsamlingens trettondagsfest efter mässan.
6.1 kl. 13: Gudstjänst i Vårdö församlingshem. Outi Laukkanen, Andreas Karlsson. Grötservering kl. 13, gudstjänst efteråt.
7.1 kl. 10: Högmässa i Sunds kyrka. Outi Laukkanen, Christian Juslin. Födelsedagsfest i församlingshemmet efter mässan.
7.1 kl. 12: Högmässa i Finströms kyrka. Jon Lindeman, Christian Juslin.

ECKERÖ-HAMMARLAND

S:t Lars kyrka
Julbön 24.12 kl. 15.00: Fjärde söndagen i advent. Med Eva Williams och Pipsa Juslin. Kollekt: Kyrkans Utlandshjälp.
Gudstjänst 25.12 kl. 08.00: Julotta. Med Marie Nordenstorm och Pipsa Juslin. Kollekt: Eckerö-Hammarlands församlings konfirmandarbete.
De vackraste julsångerna 26.12 kl. 13.00: på Solgården.
Högmässa 7.1 kl. 11.00: Första söndagen efter trettondagen. Med Marie Nordenstorm och Pipsa Juslin.
S:t Catharina kyrka
Julbön 24.12 kl. 13.00: Julafton. Med Marie Nordenstorm och Pipsa Juslin. Kollekt: Kyrkans Utlandshjälp.
Midnattsmässa 24.12 kl. 23.00: Med Eva Williams och Kjell Frisk. Kollekt: Eckerö-Hammarlands församlings diakoniarbete.
Nyårsbön 31.12 kl. 11.00: Nyårsafton. Med Eva Williams och Pipsa Juslin.
De vackraste julsångerna, trettondagen 6.1.2024 kl. 18.00: Med Ålands Lucia med tärnor. Med Marie Nordenstorm och Pipsa Juslin.
Övrigt
Församlingens gåvoprenumeration på Kyrkpressen upphör vid årsskiftet. Församlingen prenumererar fortsättningsvis för dem som önskar men meddela om önskad fortsättning till pastorskansliet.
Seniorträff: i Catharinagården alla onsdagar kl. 12.30, i samarbete med äldreomsorgen i Hammarland, gymnastik, kaffe, prat och skratt. Juluppehåll meddelas om på plats.
Klapp & Klang: torsdagar kl. 10.30 i Catharinagården. Sista träff inför julen 14/12.
Sykretsen: måndagar jämna veckor kl. 12.30 i Catharinagården. Startar efter julen vecka 4.
Catharina-Larskören: onsdagar kl. 18.30 i Catharinagården. Juluppehåll meddelas i kören.
Vid diakoniärenden: kontakta kyrkoherden eller församlingspastorn.
Vill du lära dig spela orgel? Ta i så fall kontakt med tf kantor Pipsa Juslin. Tel 0457-3459594, e-post pipsa.juslin@evl.fi.

KOLUMNEN

JANETTE LAGERROOS

Vi lever i väntans tider

EN BLIVANDE mamma går med sin stora, runda mage och väntar på att tyngden under hennes hjärta ska bli till en doftande liten bebis i hennes famn. Ännu är det några dagar innan det kommer att ske och hon känner en lite oro för hur det ska gå. Visst är hon glad för att bli mamma för första gången, men hon vågar inte ta ut glädjen riktigt i förskott. Ännu kan allt gå på tok, för hon är på resa och allt känns lite osäkert.

Den här oron behöver vi, som väntar på julen, inte dela med henne, för vi vet att bebisens föds och att änglarna sjunger sin allra vackraste sång för honom och mamma Maria. Herdarna kommer och förundras och de vise männen färdas långväga för att få uppvakta den nyfödda konungen. Den här bebisens är något utöver det vanliga. Det är verkligen Gud som Maria vaggar i sin famn.

IDAG FINNS det många i vår värld som lever i osäkra förhållanden, tvingats på flykt eller på något annat sätt känner rädsla för framtiden. För oss alla är julen och Jesu födelse en påminnelse om att vår Gud, så stor och mäktig som han är, ändå vet hur det är att inte få allt serverat på silverfat. När Jesus delar det svåra i att vara människa, från sin födelse till sin död, blir han vår broder, vår medmänniska. Han vet hur det är att vara människa.

»När vi ber, behöver vi inte förklara, som till en person som inte alls vet hur det känns, utan vi får använda vanliga ord och tala som till en vän.«

DÄRFÖR ÄR det så lätt att tala med Jesus. När vi ber, behöver vi inte förklara, som till en person som inte alls vet hur det känns, utan vi får använda vanliga ord och tala som till en vän. Jesus, det lilla barnet i krubban, växte upp till en man som känner medlidande, ödmjukhet och kärlek till oss. Hans kärlek är så stor att han gick i döden för oss.

Utan den döden hade julen och hans födelsedag inte varit så mycket att fira. Kanske hade vi aldrig ens vetat om att han fötts. När vi minns det här, förstår vi att barnet i krubban är högtidens huvudperson och stämmer på julmorgonen in i lovsången med änglarna.

Gloria in excelsis Deo! Ära vare Gud i höjden!

Janette Lagerroos är kaplan i Houtskär.

VÄSTÅBOLAND Lucia

Luciabesök i skärgården

Finlands Lucia Madeleine Amoroso besöker skärgården under mellandagarna. Det blir stämningsfulla luciaframträdanden med levande ljus och julsånger fredagen den 29.12 kl. 12.30 i Nagu kyrka och kl. 18 i Houtskär kyrka. Varmt välkommen att njuta av varm julstämning tillsammans med församlingen och Folkhälsans lokalföreningar.

FOTO: FOLKHÄLSAN/HENRIK SCHÜTT

Vi firar bebisen när han är född!

Kaplanen Janette Lagerroos uppmanar folk att komma till julkyrkan, njuta av myset, mörkret och de tända ljusen, och låta julen börja precis just då.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

VÄSTÅBOLAND Församlingsrådet i Väståbolands svenska församling har valt Janette Lagerroos, som nu är kaplan i Houtskär kapellförsamling, till ledande kaplan i Väståbolands församling.

– Nu vet jag att Houtskärborna är oroliga för att jag ska försvinna och Korpoborna är glada att jag kommer dit, men i praktiken kommer jag antagligen att vara en del på Houtskär också.

Från årsskiftet uppstår nya arbetsteam i församlingen, så att ett team jobbar med Nagu, Koppo och Houtskär. Det är för det teamet Janette Lagerroos blir mellanchef.

Det andra teamet har hand om Pargas och Iniö.

– Jag kommer inte att kunna vara med i den dagliga verksamheten i alla tre kapell, för en rejäl bit av min arbetstid kommer att gå till administration. Från årsskiftet ansvarar jag också för de tre kapellråden. Jag blir dessutom spindeln i nätet när det gäller att ordna gudstjänster, så att ett par med en präst och kantor kan leda två gudstjänster samma söndag.

Beslutet ska välsignas av domkapitlet innan det träder i kraft, vid ett möte som äger rum efter att den här tidningen gick i tryck.

Gröna kulor är ett måste

Julen är en högtid som väcker starka känslor hos många, men Janette Lagerroos säger efter att ha funderat ett tag att hennes känslor inför jul är positiva men inte så starka.

– Men visst gillar jag julen, och det är vissa saker som krävs för att det ska bli jul: gröna kulor och julotta! Också familjen, gemenskapen och god julmat är viktiga för mig.

I år firar hon julafton i prästgården i Houtskär. På julafton ska hon först besöka seniorboendet Fridhem, sedan ha julbön i kyrkan och följande morgon julotta på svenska klockan sju och på finska klockan åtta. Efter det blir det julmiddag med familjen.

Brukar kyrkan i Houtskär bli full till jul?

– Första året jag var präst i Houtskär var det riktigt fullt, 201 personer – då kändes det verkligen att hela Houtskär var i kyrkan.

Sedan kom covid och antalet deltagare sjönk brant. I år hoppas Janette Lagerroos att försam-

Här, i kyrkan i Houtskär, firar Janette Lagerroos jul med både julbön och julotta. FOTO: JAMI HELMIÖ

lingen återgått till det normala och samlas i julkyrkan som förr.

Hon påminner om att församlingen ordnar mycket program i jultider – julböner, julotta, De vackraste julsångerna, exempelvis. I Nagu testar man i år ett nytt koncept: gemensam jultid från klockan 16 till 20.

– Det blir trevlig samvaro med julmat i församlingshemmet. Tanken är att alla som känner för det, som kanske inte firar så stort eller har råd eller möjlighet att bjuda in, kan komma dit och fira jul tillsammans.

Hur har du själv förberett dig för julen?

– Jag har lite adventsstakar i fönstret, men det är allt. Det är ju egentligen så att julen börjar först vid julafton. Det är samhället som driver på oss så att det känns att vi inte

kan vänta till julafton innan vi börjar fira.

Hon påpekar att tiden fram till julafton är fastetid.

– När ett barn föds brukar vi ju inte heller fira en månad innan, utan glädjas sedan när barnet är fött. Jag tror att det är hälsosamt med lite avhållsamhet – om man ska få det lika fint som i inredningstidningarna hinner man inte ha ett jobb före jul.

Hon tänker på att julen i motsats till påsken är en ganska lättsmält högtid med ett positivt och glatt budskap.

– Vi får alla glädjas över den lilla bebisen som blir vår frälsare. Kyrkovana har lättare att komma till kyrkan till jul. Julen är en bra tid att börja gå i kyrkan.

– Det är som när man börjar vinterbada – då ska man börja på hösten!

»När ett barn föds brukar vi inte heller fira en månad innan.«

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54

(med repris kl. 9.54)

Fredag 22.12 Henna Liljeström, Borgå

Onsdag 27.12 Fred Wilén, Esbo (repris från 1.11.2019)

Torsdag 28.12 Ina Laakso, Helsingfors

Fredag 29.12 Bo-Göran Åstrand, Borgå

Tisdag 2.1 Birgitta Sandås, Vörå

Onsdag 3.1 Birgitta Sandås

Torsdag 4.1 Birgitta Sandås

Fredag 5.1 Andreas Salminen, Helsingfors

Måndag 8.1 Lucas Snellman, Vanda

Tisdag 9.1 Stefan Äng, Jomala (repris från 8.1.2021)

Onsdag 10.1 Markus Österlund, Helsingfors

Torsdag 11.1 Markus Österlund

Aftonandakt kl. 19.15

Fredag 22.12 Tomas Ray, Helsingfors

Lördag 23.12 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Måndag 25.12 Per Stenberg, Karleby

Tisdag 26.12 Per Stenberg, Onsdag 27.12 Per Stenberg

Torsdag 28.12 Per Stenberg

Fredag 29.12 Björn Öhman, Pargas

Lördag 30.12 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 31.12 Björn Öhman, Pargas

Måndag 1.1 Bo-Göran Åstrand,

Borgå

Tisdag 2.1 Johanna Evenson, Hammarland

Onsdag 3.1 Johanna Evenson

Torsdag 4.1 Johanna Evenson

Fredag 5.1 Johanna Evenson

Lördag 6.1 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 7.1 Lucas Snellman läser ur Frank Mangs' bok Bilder och budskap

Måndag 8.1 Boris Källman, Vichtis

Tisdag 9.1 Margareta Puiras, Ekenäs

Onsdag 10.1 Margareta Puiras

Torsdag 11.1 Margareta Puiras

Gudstjänst kl. 13.03

Söndag 24.12 Julbön med Borgå svenska domkyrkoförsamling. Predikant: Bo-Göran Åstrand. Liturg: Eleftheria Apostolidou. Orgnaist: Eric-Olof Söderström.

Måndag 25.12 kl. 07.50 Inför julottan. Kaffe, samtal och gemenskap. Julen kan vara en ensam helg för den som saknar familj och vänner att umgås med. Diakon Viivi Suonto från Johannes församling i Helsingfors har under höstens lopp ordnat träffar för församlingsbor på olika håll i staden. Då samtalas man om stort och smått – barnbarn, hobbyer och traditioner kring julen.

Måndag 25.12 kl. 08.00 Julotta med Esbo svenska församling. Läs mer här invid.

Tisdag 26.12 De vackraste julsångerna i Esbo domkyrka. Läs mer här invid.

Söndag 31.12 Gudstjänst med Vörå församling. Predikant: Samuel Erikson.

Måndag 1.1 Gudstjänst med Vanda svenska församling. Predikant: Kristian Willis. Sändning från Sankt Lars kyrka.

Lördag 6.1 Gudstjänst med Agricola svenska församling. Predikant: Minna Silfvergren. Sändning från Lovisa kyrka.

Söndag 7.1 Gudstjänst med Filadelfiaförsamlingen i Borgå. Gudstjänsten spelades in den 31 december 2023.

De vackraste julsångerna ljuder i Esbo domkyrka

De vackraste julsångerna sänds i år från Esbo domkyrka. Konferencierer är Kira Ertman och Marika Björkgren-Thylin. Organist är Mauriz Brunell och körledare för körerna EsVoces och Kråksången är Eeva-Liisa Malmgren. Som sångsolist uppträder Fanny Henn. Gudstjänstens musikgrupp består av Pekka Nyman på slagverk, Hannu Rantanen på kontrabas, Lotta Ahlbeck på violin och Lasse Leppänen på piano. Andakten hålls av Mirja von Martens och Taina Sandberg. Tv-regi Rufus Hedengren.

Gudstjänsten sänds den **24.12 kl. 11.00** i Yle Fem och den **26.12 kl. 13.03** i Yle Vega.

Mirja von Martens och Taina Sandberg håller andakten tillsammans under De Vackraste Julsångerna i Esbo domkyrka.

FOTO: RUFUS HEDENGREN

Julottan i Esbo domkyrka

Julottan firas i år i Esbo domkyrka. Liturg och predikant är Heidi Jäntti. Organist är William Häggblom och körledare för kammarkören Novena är Lasse Leppänen. Textläsare och förebedjare är Taina Sandberg. I gudstjänstens orkester medverkar Aleks Kotila på violin, Kaisa Anttila på altviolin, Simon Svoboda på cello, Eeva-Liisa Malmgren på flöjt, Carlos Yiu Erdocia på flöjt, Antti Joki och Jere-Pekka Laitinen på trumpet samt Patrik Kiviniemi på slagverk. Tv-regi Rufus Hedengren.

Gudstjänsten sänds den **25.12 kl. 8.00** i Yle Fem och Yle Vega.

Eeva-Liisa Malmgren spelar violin och Lasse Leppänen leder kammarkören Novena i julottan från Esbo domkyrka. FOTO: RUFUS HEDENGREN

En skön start på det nya året, en vecka i Andalusien med ljus, rekreation och upplevelser i

Almuñécar 17–24.1.2024

Under en veckas tid bor vi skönt i den lilla staden Almuñécar därifrån vi gör utfärder åt olika håll. Det erbjuds utfärder de flesta dagar och man deltar enligt intresse och ork, det finns också en hel del att göra i Almuñécar. På morgonen kan man gå på promenad tillsammans i soluppgången och på eftermiddagarna kan man t.ex. spela boule på stranden. Pris: 790 € (enkelrumstillägg ca 150 €). I priset ingår: Flyg med Norwegian Helsingfors – Malaga – Helsingfors, flygskatter, transport från och till flygplatsen i Malaga, logi på 4-stjärniga Bahia Almuñécar 7 nätter i dubbelrum, 7 frukostar och 7 middagar från rikligt buffébord, färdledarens tjänster. För valbara utfärder från Almuñécar betalar man på ort och ställe, mellan 20–60€/utfärd. *Vi reserverar oss för pris- och programändringar som sker utan vår påverkan.

Mera information och anmälningar: Ina Laakso, tfn 050-412 1499, ina.laakso@forsamlingsforbundet.fi. Researrangör: Församlingsförbundet

Teknisk arrangör: Göran Sundqvist – Travelpartner

**GOD JUL
VÄLSIGNAT NYTT ÅR!
VÄLKOMMEN PÅ RETREAT
TILL SNOAN 2024!**

1 behov av en hyresgäst?

Anlita den mest erfarna hyresförmedlaren!
Förmedling med omtanke sedan 1993.

Kontakta oss
tel. 09-17 17 44
eller via e-post
locus@locus.fi

LOCUS
LKV / AFF - EST. 1993

Julläsning för varje sinnestillstånd

Till hög, till låg, till rik, till arm – det finns en läsoplevelse för varje julfirare. Bookstagrammaren **Mindy Svenlin** (@mindyjoysbokhylla) tipsar med avstamp i olika sinnestillstånd och situationer.

TEXT: **REBECCA PETTERSSON**

Mindy Svenlin är läsinspiratör, inbiten bokmal och doktorand i svenska och litteratur med didaktisk inriktning. Hon är helt enkelt ett proffs på läsning.

Inför de stundande långhelgerna ger hon förslag på lämpliga läsoplevelser för de sinnestillstånd som kan uppstå någonstans mellan julsinkan och nyårsnatten. Håll till godo!

Det här kan du läsa ...

... om julen inte blev som du tänkt dig och du behöver något tröstande.

Nästan allting av Fredrik Backman är tröstande. Han förmår som ingen annan skildra både livet och människan i sin ofullkomliga skönhet där sorg, kärlek, förlust och hopp går sida vid sida. Läs gärna hans roman "Min mormor hälsar och säger förlåt".

... om långhelgerna återuppväckt ditt litteraturintresse och du suktar efter en ordentlig klassiker!

En av mina favoritklassiker är "Don Quijote av La Mancha" av Miguel Cervantes. Boken är flera hundra år gammal men oerhört underhållande än idag. En lite nyare klassiker som jag rekommenderar är Maria Gripes ungdomsroman "Tordyveln flyger i skymningen" som höll mig på halster under hela läsningens gång.

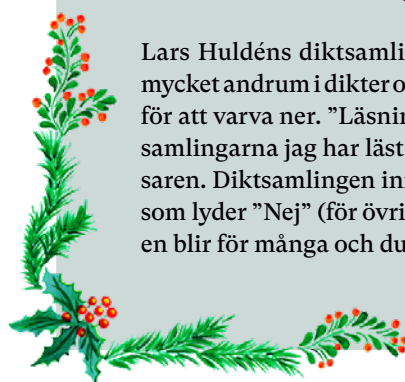
... om flera generationer vill högläsa tillsammans.

David Sundin har skrivit tre böcker som inte vill bli lästa och dessa är perfekta högläsningböcker. Om de läses med inlevelse av den vuxna blir dessa böcker, däribland "Boken som absolut inte vill bli läst" (se bild), en skrattfest för både stora och små.

... om det blir för många intryck och du behöver smyga undan för att läsa lite. (Om ni är tillräckligt många som firar jul tillsammans märker ingen om du är borta tio minuter. Tips!)

Lars Huldéns diktsamling "Läsning för vandrare". Det finns mycket andrum i dikter och därför är poesi alltid utmärkt att läsa för att varva ner. "Läsning för vandrare" är en av de bästa diktsamlingarna jag har läst och passar även för den ovana lyrikläsaren. Diktsamlingen innehåller kanske världens kortaste dikt som lyder "Nej" (för övrigt ett bra ord att använda ifall intrycken blir för många och du behöver vara ifred ett tag ...).

... om du är en historieintresserad farbror (ensådan finns i förvånansvärt många julfirande sällskap).

Karin Collins historiska romaner om Hangö under andra världskriget är riktigt bra! "Snart har sommarn blommat ut" och "Hos dig min längtan är förtöjd" heter de två första böckerna. För den mer konspiratoriskt lagda är Lena Anderssons roman "Koryféerna: En konspirationsroman" om Palme-mordet även spännande läsning!

FOTO: PRIVAT

... om alla andra på Instagram verkar ha friktionsfria relationer och du inte riktigt kan relatera. Kanske känns din tillvaro rentav lite grå och tråkig i jämförelse.

När det gäller relationsromaner är Moa Herngren suverän på att skildra dråpliga men väldigt igenkännbara scenarion i mellanmänskliga relationer. Jag vill framför allt rekommendera hennes roman "Svärmodern". För den mer allvarliga läsaren är Alain de Bottons "Kärlekens väg" tankeväckande läsning om parförhållandets utmaningar och glädjeämnen.

... om du vill stilla dig en liten stund och själen behöver näring, kanske när juldagsmorgon glimmar?

Tomas Sjödens "Jag har slagit upp mitt tält i hoppets land". Detta är en samling korta texter för varje dag som uppmuntrar till reflektion och ger perspektiv på livet.

Under namnet Mindy-joysbokhylla inspirerar Mindy till läsning på både Instagram och Facebook. Hon tipsar om såväl tidlösa klassiker som färsk boknyheter. Kika in för fler tips, rekommendationer och litteratur-reflektioner. FOTO: PRIVAT

Vi kan vara den fred vi behöver

DET FINNS PLATSER som är heligare än andra. En sådan plats är Betlehem i Palestina. I staden finns Födelsekyrkan som är byggd över stallet där man tror att Jesus föddes. När jag skriver detta har jag nyss lyssnat på nyheterna i radion. En journalist berättade att hon upptäckte att kyrkan är så gott som tom nu inför julen. Orsaken är naturligtvis kriget mellan Israel och Hamas. Israeler och palestinier har inte lyckats dela på landet och leva i fred med varandra. Priset blir högre för varje dag som freden lyser med sin frånvaro.

Födelsekyrkan och platsen där Jesus en gång föddes står tom därför att krig pågår. Hur märkligt är inte detta. Det blir ingen uppvaktning vid krubban och ingen i regionen kan höra änglarnas sång om fred på jorden. För många människor i Israel och Palestina blir det en mycket annorlunda jul i år. Liksom i Ukraina där kriget snart har pågått i två år.

För Jesus var uppror och oroligheter inte obekanta. Då han föddes i Palestina fick han fort prova på flyktingens liv. Tack vare att hans föräldrar Maria och Josef fattade ett snabbt beslut om att fly till Egypten för en tid överlevde han. Men om hela gränsen till Egypten hade varit stängd skulle det ha slutat illa. Det fanns tack och lov någon som ville ta emot familjen på flykt.

»Kärlek är attitydförändring och en utsträckt hand till försoning.«

ETT AV NAMNEN PÅ barnet som föddes i Palestina och lades i en krubba är Fridsfurste. Om Fridsfursten sägs att han ska komma med fred och försoning. Fridsfurstens kärlek ska värma människornas hjärtan så att fiender kan bli vänner och de som vänt varandra ryggen kan ta varandra i hand. Kärlek är alltså mer än en varm känsla. Kärlek är attitydförändring och en utsträckt hand till försoning. Kärlek är att fråga om vi kunde komma överens och vara sams. Och det är kärlek att fråga om det finns något jag kan hjälpa till med.

Även om det ekar tomt i Födelsekyrkan i Betlehem den här julen är inte hoppet för vår värld ute. Fridsfursten är inte beroende av platser och tider. Fridsfurstens kärlek kom för att bo i våra hjärtan. Om vi öppnar vårt hjärta och tar emot budskapet om fred och försoning händer något. Vi inser att vi själva har fått mycket förlåtet och att vi många gånger behövt hjälp. Då är det vår uppgift att också visa kärlek, att hjälpa och att försonas.

Ingen av oss kan rädda hela världen. Men jag och du kan göra något. I vår närhet finns människor som behöver få höra att vi ser dem och att de betyder mycket för oss. Kanske finns det någon som skulle bli glad om vi sträckte ut handen till försoning. Kanske finns det någon som behöver oss mer än vanligt just nu. Kan hända väntar någon på vårt besök den här julen. I varje handling för vår medmänniska, liten eller stor, gläds Fridsfursten med oss. Då kan vi vara en del av den fred som världen längtar efter.

Jag vill önska alla en fridfull jul och ett gott, välsignat nytt år!

Bo-Göran Åstrand är biskop i Borgå stift.

DIN FAMILJ ÄR INTE

Mamma städar, fixar presenterna och maten, pappa hugger granen. Eller? Är du julens frustrerade projektchef eller är du en kuvad julmedhjälpare som chefen hela tiden är irriterad på? Här kommer tips på en fridfullare jul.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**
ILLUSTRATION: **MALIN AHO**

En svensk undersökning från år 2019 slår fast att två av tre kvinnor upplever att de är julens projektledare, och bland par med barn är rollfördelningen ännu tydligare.

De terapeuter Kyrkpressen talar med är överens om en sak: julen skapar inte någon nyfördelning av ansvaret i hemmet utan snarare befäster den som redan finns.

– I allmänhet är män inga festfixare. De badar bastu, grillar korv och dricker öl. Jag tycker att vi kvinnor borde öva oss på att anta en lite mer manlig stil. Kanske det inte behöver vara sju sorters hembakt och inlagda sillar. Kanske vi väljer att satsa på det vi verkligen tycker är viktigt, säger psykoterapeut Maria Sundgren-Lillqvist.

– Kanske man kan ha taco-kväll i stället för traditionell julmat – om alla går med på det?

Själv har hon bantat ner inredningspressen genom att exempelvis vägra gardiner.

– Först började min pappa och min man fråga: Ska du inte ha gardiner? Nu har de vant sig vid att vi inte har gardiner, så kanske vi inte får några heller till jul.

”Det får vara okej”

I år firar många en kärvare jul än vanligt, påpekar Maria Sundgren-Lillqvist.

– Kanske vi kan tänka på att alla familjer inte kan frossa i lyxig inredning och härlig mat. Kanske vi kan ha en trivsamt jul bara genom att tända ett ljus och sätta på lite julmusik?

– Och om man dricker glögg kan man minska på alkoholen, eftersom alkohol skapar mycket otrygghet i många hem inför jul.

Vilka råd skulle du ge martyrkvinnan: julens projektledare?

– Låt andra än du själv dammsuga, för annars målar du in dig i ett hörn. Det är ju ingen vits att mannen dammsuger om det ändå inte duger. Allt måste inte vara på mitt sätt även om jag tycker att det blir fel.

– Min man gör exempelvis fula märken på våra Kartio-glas när han tar ut dem ur diskmaskinen. Jag jobbar på att acceptera att antingen tömmer jag diskmaskinen själv, räddar Kartio-glasen och muminmuggarna eller accepterar att de får små repor.

Många av oss – särskilt kvinnor – går omkring med tanken att det är vår uppgift i livet att skapa en Fanny och Alexander-jul.

– Ska julstämningen faktiskt pressas fram? Hinner man ens känna julstämning om man är väldigt stressad? I värsta fall hinner stämningen ikapp dig först när julen är över, säger Maria Sundgren-Lillqvist.

Hon påminner oss om att när vi följer med Jul med Ernst eller kastar oss över tidningen Lantlivs julnummer betraktar vi resultatet av ett arbete som ett helt team pysslat ihop under flera dagar.

Tips för en bättre jul

Sänk ribban. Good enough duger.

Om du delegerar, sluta kontrollera.

Fråga alla i familjen vad de skulle behöva för att julen ska kännas bra. Försök sedan uppfylla ett önskemål som var och en har.

Förbered i god tid farmor, mormor och andra släktingar på hur det kommer att bli, och be också dem komma med förslag på vad de kunde bidra med för att julen ska kännas ”rätt”, kanske att läsa julevangeliet eller sjunga någon viss julsång.

Kommunicera om dina förväntningar.

Kom ihåg att dina familjemedlemmar inte är en del av pyntet. Kritisera inte kläder och vikt.

– Sedan känner vi att också vi borde hinna stöpa ljus och koka marmeladen själva. Det får oss att känna oss otillräckliga.

Så kanske du i år kan testa en ny sak?

– Sänk ribban och kom ihåg: det är good enough.

Kvinnor ansvarar ofta för meta-arbetet

Anna Korkman-Lopes, som är familjerådgivare vid Helsingfors kyrkliga samfällighet, är inne på samma linje.

– Det jag hör väldigt ofta när jag talar med par är att kvinnan i allmänhet känner att hon har mycket ansvar för det så kallade metaarbetet i hemmet (osynligt extraarbete, som planering). Så problemet blir att på julen finns det helt enkelt mer att ta hand om och fixa.

EN DEL AV PYNTET

Också hon vill uppmana särskilt kvinnor att fråga sig vad som egentligen är viktigt. Är det att presentpapperet matchar dukningen, som matchar klänningen?

– Eller är det viktiga kanske att vi alla är tillsammans och har det roligt?

Hon älskar själv när allt matchar och är riktigt fint, men det har aldrig egentligen hänt att hon fått ihop det helt.

– Så det handlar också om att slåss med sina önskedrömmar, mot tanken att om jag skulle lyckas vara den perfekta inredaren och mamman, då skulle alla vara glada och nöjda.

– Ibland bär vi på en längtan efter en fullkomlig harmoni, en tro på att en sådan skulle kunna gå att uppnå.

Det självvalda lidandet

När vi ramlar ner i perfekta julträsket handlar det många gånger om ett självvalt lidande.

– Det är viktigt att hejda sig och upptäcka det ifall man går omkring och börjar skylla på andra. Vem var det som bestämde att det skulle vara åtta rätter?

– Mina döttrar har till exempel frågat mig varför jag alltid lämnar all planering till sista minuten, och sen är jag jättestressad och undrar: hur ska vi hinna? De konstaterar: Kanske du inte hinner med det där projektet mer när det borde ha gjorts igår.

Hon tipsar också om att försöka sig på en icke-väldsam kommunikationsstil med partnern som inte är lika engagerad i julplaneringen.

– Kanske du kan säga: "Så här känner jag mig, det här tycker jag är jobbigt, skulle vi kunna göra så här, kunde du hjälpa till på det här viset?"

Ingen annan kommer att göra saker precis som du själv gör.

Maria Sundgren-Lillqvist och Anna Korkman-Lopes vill uppmana alla att sänka ribban. FOTO: ARKIV/NICKLAS STORBJÖRK OCH JOHAN MYRSKOG

– Egentligen skulle du ju vilja ha en kopia av dig själv, men det går ju inte. Du kan inte säga till någon annan: Kan du vara så snäll och vara lika effektiv, lika stressad och lika detaljkuserad som jag?

Är det okej att exempelvis besin partnerskala potatis, om det är en uppgift som behöver göras och som matchar hense effektivitetsnivå?

– Jo, om det är tryggt och du inte kollar över axeln och säger: Du missade där.

Vad ska man göra med sin inre julmartyr när hon sticker upp huvudet?

– Det är en bra fråga. Många gånger blir det så att någondera har lite mer anlag för att plane-

ra. Det kan vara något som är ganska svårt för den andra, på gränsen till omöjligt. Då måste du välja: ska du äta dig den här uppgiften eller inte. Om du säger till den andra att nu får *du* fixa allt, så säger kanske den personen att nu har vi bara skinka och potatismos och glass till efterrätt, vi skippar allt det andra! Och då säger du: Nej, det är inte okej.

Så du måste jämkna med dig själv: vill jag att det ska vara på ett visst sätt, då måste jag ta ansvar för det också.

– Om man vill undvika vara martyr ska man fråga sig: Var går jag till överdrift? Vad är realistiskt? Vad kan jag köpa i stället för att göra själv?

Hon vill också påminna om att alla inte överpresterar till julen.

»Egentligen skulle du vilja ha en kopia på dig själv, men det går ju inte.«

– Det finns de som börjar känna sig alltmer depressiva när julen närmar sig, eftersom de känner att de borde göra så mycket men inte orkar göra någonting. Kanske tycker alla andra att julen är rolig, men själva tycker de inte att det är kiva alls.

Få av oss känner lika inför jul, säger Anna Korkman-Lopes, men alla känner vi någonting.

– Stor högtider väcker alltid reaktioner hos oss. Det finns få högtider som är så laddade med förväntningar. Jag tycker det är viktigt att var och en får tala om vad man själv skulle önska och har behov av.

Då **Carola Juselius** förlorade sitt barn blev hon så arg på Gud att hon skrev ut sig ur kyrkan. Sen saknade hon julmusiken och skrev in sig igen. Hon är en kvinna med temperament som vill finnas till för andra, särskilt för dem som inte kunnat prata om barnen de mist.

TEXT OCH FOTO: **REBECCA PETTERSSON**

Då Carola Juselius antrår den lokala lunchrestaurangen i Sibbo kramar hon ägaren och slänger några ord i farten med människorna hon möter. Hon far fram som en glad liten virvelvind och verkar känna så gott som alla. Det gör hon nog också.

– Det är det som gör det så tryggt att bo här. Jag är helt säker på att det skulle finnas hjälp att få om det skulle hända något, säger Carola Juselius.

Men det finns ett år av undantag i Carolas historia av att vara glatt utåtriktad. Ett år då det faktiskt hände något.

Lillasyster

2006 väntade Carola och hennes man Ari barn. Det skulle bli familjens fjärde lilla liv. Då Carola precis blivit mammaledig, gravid i vecka 36, slutade barnet i hennes mage att röra på sig.

– Det var min man som konstaterade att i natt har barnet inte haft disco-natt. Min syster rekommenderade att jag skulle åka in och kolla upp det. Själv tänkte jag inte ens på att något kunde ha hänt.

Carola skickades till Borgå, men de sa att allt såg okej ut, det var falskt alarm. En specialist skulle ändå komma för att titta till Carola och barnet.

– Så kom specialisten. Jag kommer ihåg den här tanten, robust med vitt hår och glasögon. Hon konstaterade att barnet inte levde. Sen sa hon ”äls itke”, ”gråt inte”, och så gick hon ut.

Carola och Ari åkte hem för att berätta vad som hänt för resten av familjen. Morgonen därpå åkte de in till sjukhuset igen och samma kväll föddes en liten flicka.

– Vi gav henne aldrig något namn. Vi hade inte bestämt något på förhand så hon blev bara Lillasyster för oss.

Lillasyster föddes med navelsträngen flera varv runt sig. Även om hon fötts levande hade hon inte överlevt.

Carola höll flickan efter att hon blivit född, något som hennes syster rått henne till på uppmaning av en väninna.

– Jag är jättetacksam över det rådet, att vi fick hålla henne och titta på henne. Nu är det ju för sent, det finns bara den enda gången.

I efterhand önskar hon att de sparat flickans fotavtryck, handavtryck eller kanske en liten lock av håret. I dag är det praxis på många orter, men så var det inte då. Några bilder på sitt barn fick de dock med sig hem.

– Än i dag har jag inte tittat på dem. Jag vet

var bilderna finns men jag har inget behov av att se på dem. Den dag jag inte längre minns hur hon såg ut kan jag göra det. Men jag minns än.

Dagen efter förlossningen kom de två sargade föräldrarna hem till Sibbo igen. Morgonen därpå skulle de flytta från ett hus till ett annat. Lådorna var packade sedan tidigare, med instruktioner om vilka som skulle till vilket rum.

– På söndag morgon konstaterade vi att det inte går. Men mitt i allt hade vi åtta kompisar utanför vår dörr som sa: ”Nu flyttar vi.”

Tiden efteråt ordnade de med begravningen. Skatteverket ringde och krävde en bouppteckning gällande det barn som aldrig hunnit ta ett andetag. Mellan alla praktiska göromål kände Carola att hennes tid gick åt till att trösta alla andra.

– På kvällarna var det min tur att bli tröstad. De första två veckorna efter förlossningen sov vi inte mycket, vi bara låg och pratade.

Hon upplever att hon fick stöd, både från vården, vännerna, familjen och församlingen. Männen lämnas däremot väldigt ensamma med sin sorg.

– Min man fick en vecka sjukledigt. Sen fick

han en vecka till, men det var nästan som att han behövde titta till sig den. På en vecka hinner man inte ens med allt det praktiska.

Han fick också samtal av andra män. Män som varit med om samma sak, som inte hade en grav att gå till, som inte kunnat prata om sin sorg.

Vad säger man om ett barn som ingen sett?

En vinterdag 2006 blev Lillasyster begravd. Ari bar kistan och tillsammans sänkte de ner den i graven. Prästen höll ett kort och fint tal, men det var annorlunda. Vad säger man om ett barn som ingen förutom föräldrarna sett.

– Man kan ju inte stå där och säga att man kommer ihåg hur hon springer, leker och snarar, för ingen vet ju.

Efter begravningen skrev Carola ut sig ur kyrkan.

– Jag är en sån som går från noll till hundra. Jag var arg på allt och alla, på Gud, Jesus och församlingen. Även om jag fick det största stödet från församlingen var det precis som om jag tyckte att det var församlingens fel.

Några månader senare skrev hon in sig igen.

– Jag började tänka på de här små, helt idio-

Att mista ett barn gjorde Carola arg. Hon tror ändå att man måste släppa ilskan någon gång, för annars blir man bitter. Det är livet för kort för.

Vid begravningsplatsen i Nickby finns det plats att sörja och minnas barnen, de man aldrig fick eller inte fick behålla.

*»På kväl-
larna var
det min
tur att bli
tröstad.«*

tiska sakerna. Som att om jag inte hör till kyrkan kan jag inte gå på julmusiken. Sen var det något, jag kan inte säga exakt vad det var, men något fattades mig.

Även om Carola är väldigt öppen med sin sorg och betonar vikten av att prata, prata och prata då något dylikt händer, så är hon också en kvinna med framåtanda och fötterna på jorden.

– Livet går vidare. Jag tycker det är fel mot alla andra om man bara stoppar allt och gör förlusten till något mer än vad den är. Det låter säkert fult, men så är det.

Ari och Carola fick ett till barn efter Lillasyster. Det var ingen compensation, men nog en stor glädje helt i sin egen rätt, precis som deras andra barn. I början var det ändå rätt tufft. Det ville sig inte riktigt med anknytningen.

– En läkare hade sagt till mig redan innan att om vi får fler barn kan det hända att jag inte kommer att tycka om det barnet till en början. Jag förstod inte, för jag har väl alltid älskat mina barn. Men rädslan över att förlora honom var så stor. Först när jag insåg att han inte var på väg någonstans vågade jag ta det där steget och älska honom.

Många sorger syns inte

Carola har alltid erbjudit sig att prata med människor som också förlorat ett barn. Erbjudandet kvarstår, om man kan hjälpa någon ska man göra det är Carolas devis.

– En dam kontaktade mig flera år efter att det här hände. Hon hade varit med om samma sak för 30 år sedan, men hennes man hade aldrig velat tala om det. De hade inte heller någon grav att gå till, så hon brukade ungefär smyga ut och tända ett ljus någonstans.

Det är också därför som Carola ställer upp på en intervju, för att visa på att det finns många sorger som inte alltid syns. Missfall, barn som aldrig hunnit ta sitt första andetag, barn som dör samma dag som de föds.

– Jag tror att de flesta kvinnor har gått igenom missfall, själv har jag haft fem stycken. Men sen finns det ju de som bara får missfall och aldrig får ett levande barn.

– Många kvinnor tror jag ändå kan tala om det här med sina vänner. Det är värre med männen.

I perioder har hon också förminskat sin egen sorg. Då en klasskompis dog i cancer tänkte hon

att hon inte hade rätt att sörja sin egen förlust. Då hennes kusin var gravid med sitt första barn tänkte hon att det var tur att det var hon själv, inte kusinen, som förlorade sitt barn.

– Det var ett sätt för mig att överleva. Att tänka: så bra att jag tog den här skiten så att någon annan inte behöver göra det. Men så fungerar det ju inte.

Något som Lillasysters död lärde henne var att aldrig gå och gömma sig då man möter någon som sörjer. Då hon gick i butiken tiden efter att det här hade hänt märkte hon hur alla människor plötsligt försvann.

– Min dotter var med mig. Hon märkte det också och frågade vart alla försvann. Jag sa, ganska högt, att de står i gömman där bakom brödhyllan, säger Carola och skrattar åt minnet så här i efterhand.

Hon tror inte att man behöver säga så mycket.

– Men det är viktigt att se sorgen hos varandra.

Ibland är det likväl svårt att veta vad man ska säga till någon som sörjer. Vad kan man ens säga till de som kanske i år firar sin första jul utan det barn de längtat efter?

– Det är så svårt för man vill säga att det finns hopp, men det finns ju inte alltid hopp, säger Carola.

Hon tror ändå att man, då man kommit så långt i sin sorgeprocess att man orkar, måste försöka hitta något som är fint och bra i tillvaron. Samtidigt betonar hon att sorgens omfattning säkert beror mycket på hur ett barn tas ifrån en och när det händer.

– Det är klart att det är lättare för mig som har barn i livet att säga att man ska se framåt. För dem som inte kan få barn men som vill ha barn, för dem är ju mina ord som ett slag i ansiktet.

»Jag är otroligt stolt över församlingen«

Sedan en tid tillbaka finns det en minnesplats på Nickby begravningsplats i Sibbo för barn som dött eller aldrig fötts. En plats där alla med en tom famn kan tända ljus och sörja. En plats som påminner om de barn som kanske bara föräldrarna känt till, om den längtan som aldrig blivit en graviditet.

– Jag har min gravplats dit jag kan gå, men för alla andra tycker jag att minnesplatsen är jätteviktig. Jag är otroligt stolt över att församlingen tog det här beslutet, säger Carola.

På julen brukar hon och resten av familjen tända ljus vid Lillasysters grav, endera tillsammans eller i olika etapper och repriser. Morsdag är också en viktig dag för Carola.

– Hon är ju mitt barn och hon kommer alltid att saknas mig. Men man måste bara ta sig själv i nacken och gå vidare, för livet är också härligt och fint.

DECEMBERKRYSSET

BMA 2023	FÖRSÄM-LING SOM FICK BREV AV PAULUS	STRÖVA NONCHA-LERA	TRADI-TION	KART-BOK	JAKOBS SON 1 Mos 30: 17-18	EGYPTENS HUVUD- STAD	KAN KOMMA EFTER UTBROTT	VAR DAG LIGT TAL
INSTRU-MENT				ETT TEMPUS I GRE-KISKA		FINSK POJKL 23/6 STAD Apq 2:10		KUNG SALOMOS SIGILL
				DUMDRYG VARA STOLT				
MIXA	STRIDIG HET		TRÄD Luk 19:4 VÄTTER-DRAGET				FÄRG	
RÖ				DIFFUS		HANDLA	INTE VART FÖRLUST OCH MAGASIN	
KÄND DUVA				ORGANI-SATOR "TILL VEMSKULLA VI GÅ?" Joh 6:68				
MELODI INDI-KATOR			HANS SÖDERMAN RATT		DAG-ORDNING TITTA			
				STAD-ARBETARE NATRIUM			ESAU'S FAR 1 Mos 27:1	SPRÄNG LADD-NING
"HERREN ÄR MIN ..." Hebr 13:6	TALL-VÄXT LITUM	JA I DUMAN PALATS	DUGGA LAND I SYD-AMERIKA	GALT DÄR RIN-NER EN FLOD UPP 1 Mos 2:10		STAD I FRANKRIKE KALAS Luk 15:32		
				LÄNGRE ERA		SPRÅK HÖGTID		GÖR TJUV
DATSEBAS MAKE 2 Sam 11:3				FLOD I SKOT-LAND	PETER EK HAN VAR PÅ AREO-PAGEN Apq 17:22	VAPEN BÄR		
	SORGLIG RAKEL'S SON 1 Mos 30:22-24				LIGGER I SÄNGEN? FÖRRUM			
FISK			SLUT-ORD I BÖN	SNAR RUTE-NIUM			KNEP	BLIXT OCH DUNDER
STARR GUNNAR MATISSON	FRID BLOMMA			ÖSTEN? KROPPS-DEL		BAK-STRÖM	HIT	
		KAJKA	KAN MAN FALLA IFALL		ÄR SJÄLVISK NORD-VÄST			
		SMUTSIG		LIE TO PÅ SVENSKA			ÄMNAR	
FÖRE TBRESA?	TRIM		FISKE-REDSKAP		FÄGEL		GREPPAR	

BRITT - MARI ANDFOLK

NOVEMBERKRYSSETS LÖSNING

Bland de rätta lösningarna belönades följande med ett bokpris som kommer på posten. Vi gratulerar: **Ann-Britt och Gösta Steffansson**, Sibbo, **Maria Bäck**, Jakobstad och **Ralf Eklund**, Sibbo.

SKICKA IN!

Sänd in din krysslösning senast fredagen den 29 december 2024 till: Kyrkpressen, Södra kajen 8, 00130 Helsingfors. Märk kuvertet "Decemberkryssset". För kännedom: de öppnade kuverten med kryssvar och adressuppgifter skickas vidare till Svenska Lutherska Evangeliföreningen som tar tillvara frimärkena till förmån för missionsarbete. Du kan också ta en bild av kryssset och skicka till kryss@kyrkpressen.fi. De tre först öppnade rätta lösningarna belönas med bokpris. Bibelcitaten i kryssset är enligt Bibel 2000. Lycka till!

Namn & adress:

EN AV DE TOLV LÄRLEJARE	B	SLOMME	KÄRNS BROR	HUVUD	ÖGARE	L	STYR-LANDS-ÖVERSKYDD	BÄGERI	ÄR ALAND	V	NÄSTAN SOM PLUTON	HAND	REKORD	H	R	VÄR	
→	A	L	A	H	Ä	R	M	Ä	→	E	O	S					
LEAS SON 1 Mos 30:3	R	U	B	E	N	A	N	K	O	M	S	T					
FÄR BRONS	T	R	E	A	D	R	E	Y	F	U	S						
DANSK A JÄRNETS BYRA	O	L	D	B	I	L	R	A	L	L	Y						
	A	L	S	H	F	E	E	K									
	P	O	N	D	U	S	S	V	A	L	A						
ELTER TONGS OTILLHÄ	M	O	J	N	A	T	F	A	R	V	O	L	E				
	K	A	P	U	T	T	M	A	T	T	E	U	S				
HÄVD	T	R	A	D	I	T	I	O	N	R	A	S	P	A	U	T	
SÄTIR	I	R	O	N	I	D	U	M	H	E	T	S	B	O	T	A	
	U	T	S	J	O	K	I	K	A	L	K	S	T	A	D	E	
	A	A	M	F	A	N	D	J	U	R	V	Ä	R	L	D		
	U	D	I	A	D	I	A	R	A	S	A	N	O	N	O		
SPETS	A	V	J	O	S	E	F	S	T	E	N	B	A	C	K		
BMA 2023	T	O	M	A	T	R	F	J	E	T	R	O	K	O	L		
JAKOBS SON 1 Mos 30: 5-8	D	A	N	T	I	M	A	V	A	S	A	E	N	A	R	E	

Hyresbostäder i Helsingfors

Disponentbyrå Oy Estlander & Co Ab förvaltar flera stiftelsers samt privatpersoners hyresfastigheter i centrala Helsingfors. Hyresbostäder finns på följande adresser Runebergsgatan 50, Runebergsgatan 38, Tölögatan 42, Mechelingatan 4, Stora Robertsgatan 12, Sjötullsgatan 11, Georgsgatan 4, Villagatan 27, Parisgatan 4, Hummelgatan 13, 4. Linjen 20, Terassgatan 11, Mariegatan 10, Mannerheimvägen 130, Mechelingatan 43 och Apollogatan 5. Hyresbostäder

finns i olika storlekar och för tillfället finns det möjlighet att få hyresbostad också på kort varsel.

Ansökningar om hyresbostad görs genom att fylla i den elektroniska ansökningsblanketten på hemsidan www.estlander.fi eller genom att kontakta Charlie Estlander och Mikael Julin på byrån per telefon 010 837 0800 (vardagar 9-16) eller per e-post charlie.estlander@estlander.fi och mikael.julin@estlander.fi.

Helsingfors Svenska Bostadsstiftelse

Helsingfors Svenska Bostadsstiftelse grundades år 1955. Stiftelsens syfte är att förbättra bostadsförhållandena i Helsingfors. Stiftelsen hyr ut fördelaktiga bostäder på Lekgränden 5 i Gårdsbacka samt på Sjökortsgränd 6 i Nordsjö.

På Lekgränden 5 finns 97 lägenheter i storleken 30-85 m² och på Sjökortsgränden 6 finns 152 lägenheter i storleken 30-101 m². Medelhyran är för tillfället ca 10€ m².

Stiftelsens bostäder kan ansökas via disponentbyrå Oy Estlander & Co Ab. Fyll i ansökningsblanketten på www.estlander.fi. Skriv som tilläggsinformation att ansökningen gäller Bostadsstiftelsens lägenheter. Kontakt via telefon 010 837 0800 (vardagar 9-16) eller e-post info@estlander.fi.

Till vänster: Styrbord, Lekgränden 5
Nedan: Babord, Sjökortsgränden 6

ÖNSKAS HYRA

Liten pålitlig familj önskar hyra hus el. bostad min. 3r+k i Söderkulla-trakten. Max hyra 1000€. Manda/0505610980

UTHYRES

Liten etta i Munksnäs. Närmare tel. 040-7685415.

Stiftelsen Lillesgården erbjuder förmånliga pensio-närsbostäder. (cirka 30 m2) i Nordsjö, Hfors. Ej service-boende. Tel. 050 555 0477 Ons kl. 10-15

Etta 32 m2 på Drumsö nära metron. Hyra 700 €/mån inkl. bredband. Vatten, el och hyresgaranti tillkommer. Tel. 0400-607988

2r+kk i H:fors, Majstad. Hyra 800€ + vatten och el. Tel: 050-4133257/Alf

Uthyres Etta i Berghäll, 24 m2. Hyra 640/ månad + vatten. Ledig 1.2.2024. Nära till metro, spårvagn och buss. Ring 044 525 5590

Renoverat fristående hus i gammal gårdsmiljö vid Gallträsk i Grankulla, 60m2, 2r+sovloft, basutr. kök, bdr, tvättmaskin, vedeldad bastu. Tel 0503467276

LEDIGA TJÄNSTER

KANTORSTJÄNST

Kom med i vårt team i Närpes församling! Vi lediganslår här vår nyinrättade kantorstjänst som förutsätter högskoleexamen (C-nivå).

Här finns möjligheter för dig att skapa körer och musikgrupper i Övermark, som blir ditt eget speciella ansvarsområde. Samtidigt jobbar också du över hela församlingens område. Instrument, noter och annan utrustning finns och vi ser fram emot att få välkomna dig med! Tillträde enligt överenskommelse.

Skriftlig tjänsteansökan riktas senast fredag 5.1.2024 till Närpes församlings pastorskansli, Kambvägen 2C, 64200 Närpes

För närmare information:
Ledande kantor Gerd Lindén-Liljehage,
gerd.linden@evl.fi, tel 040-7117683

Din marknadsannons lämnar du enklast in via vårt webbverktyg som finns på www.kyrkpressen.fi. Priset är 4,50€ per rad. För annonser som lämnas in per telefon på nummer 040 831 6614 (ej sms) eller via epost till adressen annons@kyrkpressen.fi tillkommer en servicekostnad på 5€.

Korsholms svenska församling söker

A-KANTOR (100%)

Ansökningstiden är 15.12.2023 - 15.1.2024 kl. 14.00.

Tillträde 1.4.2024 eller enligt överenskommelse.

Platsannonsen finns i sin helhet på:
korsholmssvenskaforsamling.fi

Uppgifter om tjänsten ges av: kyrkoherde Mats Björklund: tel. 050 364 0938, mats.bjorklund@evl.fi eller av kantor Ann-Christine Nordqvist-Källström: tel. 044 356 0522, a-c.nordqvist-kallstrom@evl.fi

Kallelse till årsmöte

Finlands Svenska Kyrkosångsförbund r.f. håller årsmöte ti 9.1.2024 kl. 16.30 i Ekenäs församlingshem, Larssonsvägen 1. Om du önskar delta på distans, vänligen meddela detta till oss på kyrkosangsforbundet@gmail.com. Anmäl dig senast 5.1.2024.

Styrelsen

Svenska äldreboenden i Helsingforstrakten

Vi erbjuder ett privat alternativ då du vill bo tryggt och med möjlighet till skräddarsydd omsorg och hjälp i vardagen.

WWW.SENIORHEM.FI

Lillesgården • Munksnäshemmet • Gullvivan • Artur och Ida hemmet • Bertahemmet • Folkhälsan Kottby • Brummerska hemmet • Seniorhemmet i Helsingfors • Hagaro • Hedvigsofiahemmet • Leschehemmet • Silviahemmet • Pro Vesper r.f. • Tunaberg seniorhem • Kristinagården

ANNONSERA I

KP
KYRKPRESSEN

BOKNINGAR:
040 144 6200

www.kyrkpressen.fi

Jultips
Nya upplagor!
Salo, En bok om julen 20€

"Mycket informativ, mycket innehållsrik, mycket fyndig, mycket vacker. Den bästa boken om julen jag läst. En idealisk presentbok", Carl-Erik Sahlberg

VIBOSA

Salo, *Andaktsbok* 15€
Salo, *Den stora berättelsen*, en vandring genom Markusevangeliet 20€
Salo, *Livets bön* - om att bedja Fader vår. 5€

vibosa@vibosa.fi,
mer böcker och mer info på
www.vibosa.fi, tel 050 468 9678

MED FINKÄNSLIG SAKKÄNNEDOM FRÅN ÅR 1945

BEGRAVNINGSBYRÅ
ARMAS BORG & Co Ab

Annegatan 12 00120 HELSINGFORS
www.armasborg.fi

Tel 612 9890
Jour 0400 977 000

Åland GRÖNSKAR

25-26 maj 2024

www.alandgronskar.ax

Arr. Skördefestens Vänner r.f.

Har du antikviteter, arvegods, värdelösöre?

- Låt oss sköta försäljningen
- Vi köper även och betalar kontant
- Betjäning på svenska

AB GAMLAKARLEBY AUKTIONSKAMMARE
Folkskolegatan 1, Karleby
Mäklare Raul Pohjonen 044 913 8284

Ett urval av resor vintern-våren 2024

Weekend i Tallinn	24-26.2
'Mamma Mia The Party', Stockholm	22-24.3
Nordiska Trädgårdar, Älvsjömassan	22-24.3
Almuñécar, Spanien	3-18.4
Holland med Keukenhof och Blomstertåget	17-25.4
Franska och Italienska Rivieran	29.4-5.5
Slovenien-Kroatien	7-14.5
Bottenhavet runt	24-26.5

Vi önskar alla våra kunder och samarbetspartners en riktigt God Jul & ett Gott Nytt År!

INGSVA www.ingsva.fi
RESOR • MATKAT info@ingsva.fi
Tel.nr. 06-7811 703

Annegatan 26, 00100 Helsingfors

AV-teatern presenterar

Black Comedy

av Peter Shaffer regi Jerro Grundström

Premiär 2.2.2024

Biljetter via biljetter@avteatern.fi
eller 044 766 4103

Kunde man tänka sig en mera inbjudande idyll att tillbringa sin ålderdom i, knappast.

Mera information om Hedvig Sofiahemmet får du av hemmets föreståndare Johanna Börman-Långström eller disponent Björn Sundqvist (tel 0400 444 393)

Det här avstår jag inte ifrån!

Vilken julsång sjunger julturnerande artister helst – och hur firar de jul?

SAMMANSTÄLLD AV: NICKLAS STORBJÖRK & SOFIA TORVALDS

1. Vad ger du inte upp i ditt julfirande?
2. Vilken är din favoritjulsång, och varför?
3. Berätta om din turnétidtabell – var och när.

FOTO: PRIVAT

THOMAS ENROTH

1. Jag vill fira julen med min släkt, det är viktigt. Jag är glad över att jag inte mer köper julklappar, i stället ger jag pengar till välgörenhetsprojekt.

2. *Stilla natt.*

3. Jag har spelat 54 konserter sedan november, ett tempo som är mer än tufft. Tack vare livet som helt nykter och sockerfri turnerade musiker har jag orkat.

FOTO: PRIVAT

IRINA BJÖRKLUND

1. Familjen. Fred och frihet i alla val gällande traditioner eller julmat. En stor klanjul om klanen känner för det, och en lugn jul inom den närmaste familjen, ifall det är det som känns rätt i år.

2. *Gläns över sjö och strand.* Den väcker minnen av luciatåg i skolan, julens ankomst, hopp om semester och ro. Vi sjunger den tvåspråkigt med **Teemu Roivainen** under vår turné *Rauhan liekki* – det var väldigt svårt att hitta en bra inbandning av den på finska, till min överraskning!

3. Av en turné i totalt 17 kyrkor finns det ännu tre möjligheter att komma och höra oss:

- 20.12 Björneborg, Keski-Porin kirkko
- 21.12 Lahtis, Nastola kyrka
- 22.12 Helsingfors, Helsingfors domkyrka

SARAH TIAINEN

1. Det är ganska mycket man kan avstå ifrån, men efter att ha firat en jul utomlands så har några saker utkristalliserats som det jag mest av allt bygger upp min jul utav. Dessa saker är julkyrka, julbastu och rena lakan. Matpreferenserna har också förändrats med åren, så ingaspecifika önskemål har jag på den punkten.

FOTO: VILLE HYYTINEN

2. *O come, o come Immanuel* på engelska. Förutom att melodin i sig själv är vacker så är texten en vacker kombination av bön och lovsång som påminner oss om de löften som gavs i Gamla testamentet, som uppfylldes i Jesus och som gäller fortfarande för oss idag. Speciellt sista versen, som är en bön om att Jesus ska avsluta alla våra stridigheter och att han själv får bli vår Fridsfurste, känns extra relevant i år (igen).

3. Jag och mina vänner **Riina Ammesmäki** och **Isa Lindgren-Backman** ska dra ut på julturné med vår julkonsert *Strålände jul* som innehåller välbekanta jultoner både på svenska, finska och engelska. Låtarna har arrangerats för att passa våra röster, och med oss i år har vi kapellmästare och pianist Jukka Heikkinen, och tack vare understöd från Kulturfonden även gitarrist Martin Söderbacka och basist Eevalotta Matikainen.

De återstående konsertdatumen är:

- 26.12 Kristinestads kyrka
- 27.12 Sockenkyrkan i Karleby
- 28.12 Oravais kyrka

Fontana Media och Kyrkpressen stöder i år utsatta barn runtom i världen med en gåva till Finska Missionssällskapet.

Vi önskar er alla en god jul och ett välsignat nytt år!

Fontana Media

